



การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก



วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก



วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
ปีการศึกษา 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก”

ของ วาสิตา สีตา

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา เจียพงษ์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภรตยากาญจน์ โตพิทักษ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธูรส)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา พัดเกตุ)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก
ผู้วิจัย	วาสิตา สีตา
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยากาญจน์ โตพิทักษ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2568
คำสำคัญ	การเขียนเชิงสร้างสรรค์, กระบวนการคิดเชิงออกแบบ, กลวิธี RAFT, เว็บล็อก

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก 2) แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test Dependent)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกที่สร้างขึ้น มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.84/80.35 2) นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.36

Title	DEVELOPMENT OF CREATIVE WRITING SKILLS FOR MATTAYOMSUKSA 2 STUDENTS BY USING THE DESIGN THINKING PROCESS AND RAFT STRATEGY WITH WEBBLOG
Author	Wasita Seeta
Advisor	Associate Professor Kanchana Witchayapakorn, Ph.D.
Co-Advisor	Associate Professor Krittayakan Topithak, Ph.D.
Academic Paper	M.Ed Thesis in Thai Language, Naresuan University, 2025
Keywords	Creative writing, Design thinking, RAFT strategy, Weblog

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to develop and determine the effectiveness of creative writing lesson plans using the Design Thinking process and the RAFT strategy integrated with weblogs for Matthayomsuksa 2 students based on the 75/75 efficiency criterion, 2) to compare students' creative writing abilities before and after learning through the Design Thinking process and the RAFT strategy with weblogs, and 3) to study students' satisfaction with the creative writing learning activities conducted through the Design Thinking process and the RAFT strategy with weblogs. The sample consisted of 30 Matthayomsuksa 2 students, selected through purposive sampling. The research instruments included: 1) creative writing lesson plans designed with the Design Thinking process and the RAFT strategy with weblogs, 2) a creative writing ability assessment form, and 3) a student satisfaction questionnaire. Data were analyzed using the efficiency index (E_1/E_2), mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), and dependent t-test.

The findings revealed that: 1) the developed lesson plans had an efficiency of 80.84/80.35, meeting the expected criterion, 2) students' post-test creative writing ability scores were significantly higher than their pre-test scores at the .05 level, and 3) students' satisfaction with the creative writing activities was at the highest level, with a mean score of 4.89 and a standard deviation of 0.36.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี อันเนื่องมาจากความอนุเคราะห์และคำแนะนำอันมีค่าจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูงต่อ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยากาญจน์ ไตพิทักษ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งได้มอบความกรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวคิด ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติา เจียพงษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธูรส กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ผู้ให้ความกรุณาพิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และช่วยเพิ่มพูนคุณค่าทางวิชาการให้มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ภัทรลักษณ์ ชินประภาพร คุณครูอรุณธิดา คำดี ดร.วศินี รุ่งเรือง และดร.ดรณี อภัยภาวี ผู้เชี่ยวชาญทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ดรณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ ที่มอบความรัก ความหวังใย รวมทั้งสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยเจริญ และอาจารย์ประทุมเพชร แซ่อ่อง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่คอยชี้แนะแนวทางในการศึกษา ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณนางสาวพิมพ์พิสุทธิ์ โนจิตร เพื่อนแท้ที่ให้ความช่วยเหลือเสมอเมื่อผู้วิจัยประสบกับอุปสรรค ปัญหา ทั้งยังอยู่เคียงข้างกันเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ผู้ที่ได้กล่าวนามข้างต้น ตลอดจนครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ความรัก และความเมตตาแก่ผู้วิจัย ด้วยรักและเคารพยิ่ง

วาสิตา สีตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคุณูปการ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาของปัญหา.....	1
2. จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
3. ความสำคัญของการวิจัย.....	7
4. ขอบเขตการวิจัย.....	8
4.1 กลุ่มประชากร.....	8
4.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	8
4.3 ตัวแปรที่ศึกษา.....	8
4.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	8
4.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	8
5. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
6. สมมติฐานของการวิจัย.....	11
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	13
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	15
2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	15
2.2 ความมุ่งหมายและความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	16
2.3 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	18
2.4 ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	20
2.5 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	22
2.7 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	26
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	29
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดเชิงออกแบบ.....	33
3.1 ความหมายของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ.....	33
3.2 ทฤษฎีพื้นฐานของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ.....	34
3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ.....	37
3.4 ประโยชน์ของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ.....	43
3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดเชิงออกแบบ.....	44
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี RAFT.....	48
4.1 ที่มาและความหมายของกลวิธี RAFT.....	48
4.2 องค์ประกอบของกลวิธี RAFT.....	48
4.3 ขั้นตอนการสอนเขียนตามกลวิธี RAFT.....	51
4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี RAFT.....	52
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเว็บล็อก.....	55
5.1 ความหมายของเว็บล็อก.....	55
5.2 การใช้เว็บล็อกในการสอนเขียน.....	57
5.3 ประโยชน์ของเว็บล็อกต่อการจัดการเรียนรู้.....	58
5.4 การเขียนเว็บล็อกผ่านแพลตฟอร์ม Medium.....	61
5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเว็บล็อก.....	62
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ.....	68
6.1 ความหมายของความพึงพอใจ.....	68
6.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	69
6.3 การวัดและประเมินความพึงพอใจ.....	72
6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจ.....	74
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	77
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	78
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	78
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	78
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	80
4.1 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	80
4.2 แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	82
4.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	84
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
6. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
7.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	87
7.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน.....	88
7.3 สถิติพื้นฐาน.....	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75.....	91
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิง ออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก.....	93
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก.....	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุป.....	97
1. จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	97
2. สรุปผลการวิจัย.....	97
3. อภิปรายผล.....	98
4. ข้อเสนอแนะ.....	103
4.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	103
4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	113
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	114
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	116
ภาคผนวก ค แบบประเมินที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	124
ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	157
ประวัติผู้วิจัย.....	250

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	14
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบในการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	28
ตาราง 3 การสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ.....	42
ตาราง 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของกลวิธี RAFT.....	50
ตาราง 5 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	80
ตาราง 6 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	82
ตาราง 7 แบบแผนการวิจัย.....	86
ตาราง 8 ผลการหาประสิทธิภาพ (E ₁ /E ₂) ของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	91
ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน.....	93
ตาราง 10 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก.....	94
ตาราง 11 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการเขียนเชิง สร้างสรรค์.....	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 13 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนบทความ.....	146
ตาราง 14 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนบทวิจารณ์.....	148
ตาราง 15 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	150
ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)	153
ตาราง 17 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	154
ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient).....	156

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
ภาพ 2 กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ The Standford d.school Bootcamp Bootleg.....	39
ภาพ 3 กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 4 ขั้นตอน ตามแนวคิดของโมเดลเพชรคู่.....	40
ภาพ 4 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก..	66



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

มนุษย์ต้องพึ่งพาการสื่อสารเพื่อดำรงชีวิต เพราะการสื่อสารช่วยให้มนุษย์ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันประสบการณ์ และสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การสื่อสารสามารถเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ ทั้งการฟัง การพูด การอ่าน หรือการใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะการเขียนซึ่งเป็นที่กษะสำคัญ เปรียบเสมือนสะพานเชื่อมโยงความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ระหว่างผู้คนผ่านตัวอักษรที่เรียงเรียงขึ้นเป็นประโยคจนสามารถใช้ติดต่อสื่อสารกันได้ ดังที่ สุทธิวรรณ อินทะกนก (2559, น.1) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารที่มีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าทักษะการฟัง การพูด หรือการอ่าน การเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารหรือเรื่องราวต่าง ๆ อาทิ ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ สาระ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนประสบการณ์ของผู้เขียนหรือผู้ส่งสารไปยังผู้อ่านหรือผู้รับสาร โดยเฉพาะในสังคมยุคดิจิทัลที่การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและหลากหลาย การเขียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์และแพลตฟอร์มต่าง ๆ การฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอจึงมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะจะช่วยให้สามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก และข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและแม่นยำ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนอีเมล รายงาน บทความ หรือการโพสต์บนโซเชียลมีเดีย นอกจากนี้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังช่วยลดปัญหาความเข้าใจผิดและทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น

การเขียนในชีวิตประจำวันมีหลากหลายรูปแบบ แต่การเขียนเชิงสร้างสรรค์นับเป็นรูปแบบที่โดดเด่นที่สุดในการกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน เมื่อเทียบกับการเขียนรายงานหรือบทความที่มุ่งเน้นไปที่ข้อเท็จจริงและตรรกะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้นักเรียนได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการอันเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เขียน นำเสนอเรื่องราวผ่านตัวหนังสือ ด้วยสำนวนภาษาที่สละสลวย ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจุดหมายที่ชัดเจน เป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะหรือความเป็นตัวตนของผู้เขียนเอง (พิริยะพงศ์ พิมพ์ระลึบ, 2565, น.14) เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความเจริญงอกงามทางปัญญา ภูมิภาวะองค์ความรู้ และมวลประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการมีชีวิตอย่างมีความหมาย เนื่องจากเป็นเครื่องหมายแห่งการมีตัวตน และเกียรติภูมิทำให้ผู้เขียนรู้สึกมีคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเอง (ศิวกานท์ ปทุมสูติ, 2548, น.16) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นทักษะที่ช่วยปลดปล่อยจินตนาการอันไร้ขอบเขตของนักเรียนให้สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่ซับซ้อนออกมาเป็น

ตัวอักษรได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรือจินตนาการที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเอง การเขียนรูปแบบนี้จึงเป็นมากกว่าการสื่อสาร แต่ยังช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบตนเองและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.42) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ จึงได้ระบุคุณภาพผู้เรียนในสาระการเขียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า นักเรียนจะต้องสามารถเขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการได้ และเมื่อพิจารณาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในสาระที่ 2 การเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นตัวชี้วัดที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะต้องเรียน โดยระบุไว้ในตัวชี้วัดที่ 2 เขียนบรรยายและพรรณนา ตัวชี้วัดที่ 3 เขียนเรียงความ และตัวชี้วัดที่ 7 เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ซึ่งทักษะการเขียนดังกล่าวไม่เพียงแต่จะช่วยให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด จินตนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นทักษะพื้นฐานในการเขียนระดับสูงต่อไปอีกด้วย

การเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นมีส่วนประกอบหลายประการ ซึ่งนักเรียนจะต้องวางแผนการทำงานของตนเองอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) ขั้นการเขียน (Writing) และขั้นหลังการเขียน (Postwriting) ซึ่งเปรียบเสมือนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชิ้นหนึ่งที่ต้องอาศัยวัตถุดิบสำคัญ ได้แก่ ความรู้ ความคิด และจินตนาการ เป็นองค์ประกอบหลักในการรังสรรค์ผลงานที่โดดเด่นและน่าสนใจ ต้องรู้จักการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ให้ถูกต้องตามบริบทและสละสลวย จึงจะทำให้การเขียนประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการได้ แม้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะเป็นทักษะที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่การจัดการเรียนรู้ในหลายระดับชั้นยังคงเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัครดิษฐ์ อําเภอเมืองอัครดิษฐ์ จังหวัดอัครดิษฐ์ ได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและพบปัญหาในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลายประการ นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานในการเขียนค่อนข้างน้อย ไม่รู้จักรูปแบบและลักษณะของงานเขียนแต่ละประเภท และไม่มีการกำหนดเค้าโครงก่อนการเขียน ทำให้การลำดับเรื่องและเรียบเรียงเนื้อหาสับสนวุ่นวาย ขาดความต่อเนื่อง ในหนึ่งย่อหน้ามีใจความสำคัญมากกว่าหนึ่งเรื่อง และไม่สามารถเขียนข้อความหรืองานเขียนที่มีความยาวหลายย่อหน้า เช่น เรียงความ หรือบทความได้ ขาดความประณีตและพิถีพิถันในการเขียน จึงทำให้งานเขียนขาดเสน่ห์ในการนำเสนอเนื่องจากการเลือกใช้ถ้อยคำที่ไม่

สละสลวย และไม่สามารถสะท้อนจินตนาการที่แปลกใหม่ของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีความสามารถโดดเด่นในสาขาวิชาที่ตนเองสนใจ แต่กลับไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาไทย ส่งผลให้มีความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต่ำกว่าห้องเรียนปกติที่ได้ฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้ ยังพบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย จากนั้นจึงมอบหมายหัวข้อหรือประเด็นให้นักเรียนกลับไปเขียนเองเป็นรายบุคคลแล้วนำมาพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยไม่ได้ฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักการวางแผนการเขียนอย่างเป็นขั้นตอน และไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อกลับไปพัฒนาผลงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น แต่เป็นเพียงการเขียนข้อความเพื่อส่งครูเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจและความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเขียน จากการสัมภาษณ์นางสาวปริยาณู ฐานะฉัน ครูโรงเรียนอุดรดิตถ์ ดรุณี อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีประสบการณ์สอนในรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นระยะเวลา 5 ปี พบว่า ปัญหาสำคัญในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ นักเรียนมักจะเริ่มต้นเขียนโดยอาศัยความรู้สึกและอารมณ์ในขณะนั้นเป็นหลัก ทำให้ขาดการวางโครงเรื่องที่ชัดเจน การเรียบเรียงเนื้อหาจึงสับสน วกวน และขาดความเป็นระบบ เมื่อต้องเขียนให้ถึงจำนวนที่กำหนด นักเรียนจึงเขียนซ้ำประเด็นเดิม ๆ หรือเติมเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไป ทำให้ผลงานขาดความน่าสนใจและสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน และอีกประเด็นหนึ่งคือวิธีการสอนของครูที่ยังคงเน้นการสอนตามหนังสือเรียนและการกำหนดหัวข้อที่ตายตัว ซ้ำซากจำเจ นักเรียนขาดโอกาสในการแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของตนเอง ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่กระตือรือร้นที่จะเขียนให้ผลงานที่ได้ขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งจงกล วจนะเสถียร (2559, น.28) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ได้ผลนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมด้านความคิด จินตนาการ ควบคู่ไปกับการจัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการแสดงความคิด เพื่อให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่สร้างสรรค์เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง โดยการให้การเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่แปลกใหม่โดยไม่จำกัดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและยอมรับในความคิดที่แปลกใหม่ของผู้เรียน ไม่เคร่งครัดหรือสร้างข้อจำกัดในการเขียนจนเป็นกฎเกณฑ์ที่อาจปิดกั้นความคิดและจินตนาการการสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้

ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์วิธีหนึ่ง คือ การใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Confidence) ของนักเรียน เพื่อหาคำตอบจากวิธีการที่หลากหลาย มีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาคิดวิเคราะห์ ทดลองและตัดสินใจ เพื่อให้ได้ชิ้นงานที่ดีและเหมาะสมที่สุด ผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำ ก่อให้เกิดความคิดที่หลากหลาย

และนักเรียนได้ตัดสินใจลงมือปฏิบัติเพื่อทดลองสร้างชิ้นงาน โดยการศึกษาค้นคว้า ประยุกต์ใช้ทักษะ และความคิดขั้นสูงในการแก้ปัญหาสถานการณ์ในชีวิตจริง เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทั้ง จินตนาการและการคิดเชิงวิเคราะห์ (สุตารัตน์ คงวิเชียร, 2563, น.48) ในแวดวงการศึกษาทั้งในและ ต่างประเทศ พบว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบถูกนำมาเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลงานจากการทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในรายวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ดังที่สมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังจากการ เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และ นวัตกรรมอยู่ในระดับดีมาก มีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังเรียนด้วยกิจกรรมการ โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีทักษะการทำงานเป็นทีมระหว่างเรียนด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับนฤพร ดาวเรือง (2566) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิง ออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิด สร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ S. G. (2022) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบในการพัฒนาความสามารถใน ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ หลักสูตรการผลิตโทรทัศน์และวิดีโอ ชั้นปีที่ 1 จากวิทยาลัย แห่งหนึ่งในประเทศอินเดีย ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการคิดออกแบบพัฒนาความสามารถใน ศตวรรษที่ 21 ให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้วยความความเห็นอกเห็นใจ การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา ความร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์ และ การสร้างนวัตกรรมอีกด้วย

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาสังเคราะห์เป็นกระบวนการ จัดการเรียนรู้สำหรับพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยเริ่มจากการค้นคว้า ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ การกำหนด แนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่าง (Outline) ของงานเขียน ลงมือ สร้างสรรค์งานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงนำเสนอแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน และประเมินปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้งานเขียนที่ สมบูรณ์

การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ขั้นตอนก่อนการเขียน (Prewriting) นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของกระบวนการเขียนโดยรวม เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและเริ่มวางแผนว่าต้องการจะสื่อสารแนวคิดของตนเองออกมาในรูปแบบใด หากนักเรียนวางแผนในการเขียนได้ดีก็จะส่งผลให้ขั้นตอนในการเขียนนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น การให้ความสำคัญกับขั้นตอนก่อนการเขียน (Prewriting) จึงช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กลวิธี RAFT เป็นกลวิธีการสอนเขียนที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดในขั้นตอนก่อนการเขียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และวัตถุดิบในการเขียนงานอย่างเป็นระบบ โดยอักษรทั้ง 4 ตัว มาจากคำว่า Role (บทบาทผู้เขียน) Audience (บทบาทผู้อ่าน) Form (รูปแบบ) และ Tense (รูปกริยาตามกาล) หรือ Topic (หัวข้อ) (ทวิช อัครตระกูลวงศ์, 2561, น.27)

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า กลวิธี RAFT เป็นกลวิธีการสอนเขียนที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับสากล ดังที่ Katty Michelle Paucar Sisalima (2023) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาโดยใช้กลวิธี RAFT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในปี ค.ศ. 2021 - 2022 จากโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง ในเมืองโลฆา ประเทศเอกวาดอร์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่นักเรียนมีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด และพบว่ากลวิธี RAFT ช่วยส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ กระตุ้นจินตนาการ ความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจในการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์อีกด้วย และ Prihatin Nurhidayati (2022) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนบรรยายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย ผลการศึกษาพบว่าผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT มีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการเขียนบรรยายของนักเรียนได้ในวงการการศึกษาไทย การนำกลวิธี RAFT มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเขียนของนักเรียนนับเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่น่าสนใจ โดยมีงานวิจัยที่สนับสนุนประสิทธิผลของกลวิธีดังกล่าวในการส่งเสริมความสามารถการเขียน ได้แก่ ผลการศึกษาของ ทวิช อัครตระกูลวงศ์ (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนความเรียงและ

เจตคติต่อการเขียนความเรียงสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ จิรัฐติกาฬ ลากสุวัจฉานนท์ (2567) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If ที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำกลวิธี RAFT มาใช้ในขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) ร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดผ่านการตอบคำถามตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ 1) Role บทบาท ผู้เขียนเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร 2) Audience ต้องการเขียนข้อความนี้เพื่อใคร และต้องการสื่อสารอะไร 3) Form รูปแบบการเขียนคืออะไร และ 4) Topic หัวข้อที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและวางแผนงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนจะเข้าสู่ขั้นตอนการเขียน (Writing) โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบต่อไป

นอกจากการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แล้ว ในขั้นหลังการเขียน (Postwriting) ผู้วิจัยได้ส่งเสริมให้นักเรียนปรับปรุง พัฒนา และนำเสนอผลงานการเขียนของตนเองด้วยการเขียนผ่านเว็บบล็อก โดยเว็บบล็อกเป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ที่มีประโยชน์มากในการเรียนภาษา คุณสมบัติของเว็บบล็อกจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักประเมินข้อมูลที่ได้อ่าน ให้ข้อมูลย้อนกลับในเรื่องที่ได้อ่านด้วยตนเอง ในขณะเดียวกันผู้เขียนก็สามารถนำข้อมูลย้อนกลับหรือข้อคิดเห็นเหล่านี้มาปรับแก้งานของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Donohoo, J., 2006) สอดคล้องกับ Bull, G., & Kajder, S. (2006) ที่กล่าวว่าเว็บบล็อกจะเป็นตัวกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเขียนแก่นักเรียนอีกทางหนึ่ง เพราะผู้เขียนจะมีความกระตือรือร้นมากขึ้นเมื่อผู้อ่านมีได้มีเพียงครูผู้สอนและเพื่อนของตนเองเท่านั้น ผู้อ่านคนอื่น ๆ ที่สนใจสามารถเข้ามาอ่านงานเขียนและแสดงความคิดเห็นในเว็บบล็อกได้ด้วย

การให้โอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานจะส่งเสริมการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน ทั้งยังช่วยพัฒนาความสามารถทักษะในการสื่อสารได้ ดังที่พรทิพย์ แสงสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บบล็อก เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกราม อำเภอบึงสามพัน จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บบล็อกเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นวิชาภาษาไทย

มีความสามารถในการเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงแสดงความคิดเห็นวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ Maha Elsawi (2020) ได้ศึกษาผลของการใช้บล็อกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนการประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่าเว็บบล็อกช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ โดยการส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในวงกว้าง การได้รับข้อเสนอแนะ และการติชมจากเพื่อนร่วมชั้นหรือผู้ใช้งานอื่น ๆ จะเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้นักเรียนพัฒนาผลงานการเขียนให้ดียิ่งขึ้น

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. นักเรียนได้พัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของตนเองผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบูรณาการกับการใช้เทคโนโลยี ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

3. ได้ทราบถึงความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

4. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. **กลุ่มประชากร** ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 490 คน แบ่งเป็น 13 ห้องเรียน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เป็นนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีความสามารถโดดเด่นในสาขาวิชาที่ตนเองสนใจ แต่กลับไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในด้านของการเขียน ส่งผลให้มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต่ำกว่าห้องเรียนปกติ ซึ่งอาจส่งผลต่อการนำเสนอผลงานหรือการสื่อสารความคิดเห็นในอนาคต จึงควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เนื้อหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์สร้างสรรค์ จากสาระการเขียนในรายวิชาพื้นฐาน ท22102 ภาษาไทย 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 เรื่อง คือ (1) การเขียนเรียงความ (2) การเขียนบทความ และ (3) การเขียนบทวิจารณ์

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ใช้ระยะเวลาการทดลองจำนวน 13 ชั่วโมง โดยดำเนินการทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมง ทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 11 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กระบวนการคิดเชิงออกแบบ หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนผ่านการลงมือปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นไปที่การเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลและใช้ความคิดที่หลากหลายในการแก้ปัญหา เพื่อปรับปรุงผลงานให้สมบูรณ์แบบมากที่สุด เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ทำความเข้าใจ (Empathize) การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ

1.2 กำหนดเค้าโครง (Outline) การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่างงานของงานเขียน

1.3 ตกตะกอนความคิด (Ideation) การจัดระเบียบความคิดเพื่อเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้

1.4 พัฒนาสร้างสรรค์ (Crate) การนำเสนอแลกเปลี่ยนอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับเพื่อนและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน

1.5 ปรับปรุงงานเขียน (Improve) การประเมินและปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์

2. กลวิธี RAFT หมายถึง การจัดกระบวนการคิดเพื่อเตรียมการเขียนให้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนสามารถวางแผนในการเขียนได้อย่างเป็นระบบ ผ่านการตอบคำถามตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ (1) Role บทบาทผู้เขียนเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร (2) Audience ต้องการเขียนข้อความนี้เพื่อใคร และต้องการสื่อสารอะไร (3) Form รูปแบบการเขียนคืออะไร และ (4) Topic หัวข้อที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร

3. เว็บไซต์ หมายถึง แพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับนำเสนอผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ได้แก่ การบรรยายและพรรณนา การเขียนเรียงความ การเขียนวิเคราะห์ วิจาร์ณ และแสดงความรู้ โดยสามารถนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ตัวอักษร รูปภาพ เสียง หรือวิดีโอ ซึ่งนักเรียนสามารถแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ หรือมุมมองของตนเองต่อผู้อ่านและสามารถโต้ตอบกันผ่านระบบแสดงความคิดเห็น

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บไซต์ หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่เกิดจากการสังเคราะห์ขั้นตอนของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ กลวิธี RAFT และเว็บไซต์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นทำความเข้าใจ (Empathize) ร่วมกับกลวิธี RAFT (Role + Audience) คือ ขั้นตอนสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนการสร้างสรรค์งานเขียน โดยครูส่งเสริมให้

นักเรียนค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการเขียน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียนและบทบาทของผู้อ่าน รวมถึงพิจารณาถึงจุดประสงค์ในการสื่อสาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานเขียน และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

4.2 ขั้นกำหนดเค้าโครง (Outline) ร่วมกับกลวิธี RAFT (Form + Topic) คือ ขั้นตอนการวางแผนการเขียน โดยครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของงานเขียนแต่ละประเภท ฝึกให้นักเรียนกำหนดรูปแบบงานเขียนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร ฝึกกำหนดหัวข้อที่ต้องการเขียน ประเด็นหลัก ประเด็นรอง และการตั้งชื่อเรื่องที่สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

4.3 ขั้นตตะกอนความคิด (Ideation) คือ ขั้นตอนที่นักเรียนจะได้นำทักษะการเขียนที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ โดยครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับรูปแบบงานเขียน เช่น การเลือกใช้คำ การเรียบเรียงประโยค และการจัดวางโครงสร้างย่อหน้า จากนั้นให้นักเรียนจัดระเบียบความคิด เรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ เพื่อให้ได้งานเขียนร่างฉบับแรก

4.4 ขั้นพัฒนาสร้างสรรค์ (Crate) คือ ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนางานเขียน โดยให้นักเรียนนำเสนอแลกเปลี่ยนงานเขียนของตนเองกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ครูจะอ่านและวิเคราะห์งานเขียนร่างฉบับแรกของนักเรียนอย่างละเอียด และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบร่างทั้งในด้านเนื้อหา ภาษา และโครงสร้าง เพื่อให้นักเรียนนำไปพัฒนางานเขียนของตนเอง

4.5 ขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve) ร่วมกับเว็บล็อก คือ ขั้นตอนที่นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนของตนเองผ่านการเขียนเว็บล็อกแพลตฟอร์ม Medium เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้แสดงความคิดเห็น ทั้งในด้านการให้คำแนะนำเชิงสร้างสรรค์และการให้กำลังใจ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และปรับปรุงงานเขียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

5. ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้เขียนสร้างสรรค์งานเขียนที่ใช้ความคิดริเริ่มเป็นสำคัญ โดยการผสมผสานความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาและนำเสนอผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวผ่านมุมมองของตนเอง ซึ่งแฝงไว้ด้วยคุณค่า สามารถมอบความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านได้ ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย (1) การเขียนเรียงความ (2) การเขียนบทความ และ (3) การเขียนบทวิจารณ์

6. ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 หมายถึง ความสามารถในการใช้กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกที่ช่วยให้นักเรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียนและทำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนได้ถึงเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 โดยกำหนดให้

75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ของคะแนนที่นักเรียนทำกิจกรรมระหว่างเรียน

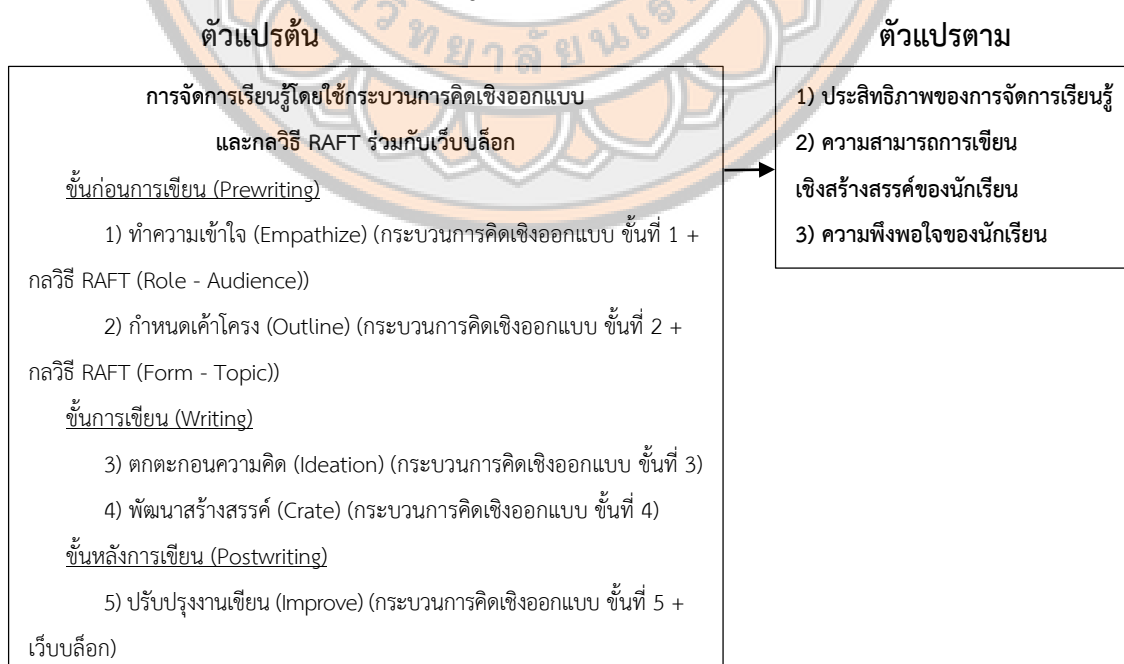
75 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ของคะแนนที่นักเรียนแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีต่อความพึงพอใจการจัดการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกอยู่ในระดับมากขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับกลวิธี RAFT และเว็บล็อก เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังภาพ 1



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก ผู้วิจัยศึกษาทบทวนวรรณกรรมทั้งเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ดังรายการต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.2 ความมุ่งหมายและความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.4 ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.5 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.7 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
 - 3.1 ความหมายของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
 - 3.2 ทฤษฎีพื้นฐานของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
 - 3.4 ประโยชน์ของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
 - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี RAFT
 - 4.1 ที่มาและความหมายของกลวิธี RAFT
 - 4.2 องค์ประกอบของกลวิธี RAFT
 - 4.3 ขั้นตอนการสอนเขียนตามกลวิธี RAFT
 - 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี RAFT
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเว็บบล็อก
 - 5.1 ความหมายของเว็บบล็อก
 - 5.2 การใช้เว็บบล็อกในการสอนเขียน

- 5.3 ประโยชน์ของเว็บบล็อกต่อการจัดการเรียนรู้
- 5.4 การเขียนเว็บบล็อกผ่านแพลตฟอร์ม Medium
- 5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเว็บบล็อก
- 6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
 - 6.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 6.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 6.4 การวัดและประเมินความพึงพอใจ
 - 6.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, น.37) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไว้ทั้งหมด 5 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

ตาราง 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 2 การเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.2	1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	• การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนบรรยายและพรรณนา	• การเขียนบรรยายและพรรณนา
	3. เขียนเรียงความ	• การเขียนเรียงความเกี่ยวกับประสบการณ์
	4. เขียนย่อความ	• การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน คำสอน บทความทางวิชาการ บันทึกเหตุการณ์ เรื่องราวในบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น นิทานชาดก
	5. เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า	• การเขียนรายงาน - การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การเขียนรายงานโครงการ
	6. เขียนจดหมายกิจธุระ	• การเขียนจดหมายกิจธุระ - จดหมายเชิญวิทยากร - จดหมายขอความอนุเคราะห์
	7. เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล	• การเขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง จากสื่อต่าง ๆ เช่น - บทความ - บทเพลง - หนังสืออ่านนอกเวลา - สารคดี - บทกวี
	8. มีมารยาทในการเขียน	• มีมารยาทในการเขียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเนื้อหาของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยระบุคุณภาพผู้เรียนในสาระการเขียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า นักเรียนจะต้องสามารถเขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติ และประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการได้

จากคุณภาพของผู้เรียนที่ระบุไว้ในหลักสูตร ผู้วิจัยได้พิจารณาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ในสาระที่ 2 การเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย การเขียนหลายประเภท คือ การเขียนบรรยายและพรรณนา การเขียนเรียงความ การเขียนย่อความ การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล จากประเภทงานเขียนดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นตัวชี้วัดที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จะต้องเรียน โดยระบุไว้ในตัวชี้วัดที่ 2 เขียนบรรยายและพรรณนา ตัวชี้วัดที่ 3 เขียนเรียงความ และตัวชี้วัดที่ 7 เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ว่าเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้เป็นพื้นฐานในการเขียนระดับสูงต่อไป

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551, น.63) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการในการเขียน เช่น การเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย และบทร้อยกรอง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการดี มีคลังคำอย่างหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียนต้องใช้ เทคนิคการเขียน และใช้ถ้อยคำอย่าง สละสลวย

เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, น.7) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเนื้อหาสาระหรือรูปแบบที่ใหม่ แปลกแตกต่างไปจากสิ่งที่มีอยู่หรือเป็นอยู่เดิม อีกทั้งไม่มีลักษณะที่เป็นสูตรสำเร็จ

สุทธิวรรณ อินทะกนก (2559, น.25) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ความคิดจินตนาการ อารมณ์ ตลอดจนประสบการณ์ ผ่านงานเขียนที่มีความแปลกใหม่ทั้งทางด้านรูปแบบและเนื้อหา โดยอาศัยศิลปะทางภาษา การใช้สำนวนโวหาร

ตลอดจนเทคนิควิธีการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ลอกเลียนแบบผู้ใด สร้างงานเขียนที่มีคุณค่า ให้ความเพลิดเพลินจรจโรงใจ ตลอดจนให้สารประโยชน์แก่ผู้อ่าน

สุภาพร แซ่ฮึง (2559, น.24) กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่เกิดขึ้นจากความคิดที่เชื่อมโยงกับจินตนาการ ประสบการณ์ของผู้เขียน โดยมิได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น เป็นผลงานที่มีคุณค่าที่ตีงาม ทั้งด้านความรู้ ความคิดและจิตใจ

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2561, น.3) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนซึ่งมีลักษณะของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน

ศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์ (2564, น.35) กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง งานเขียนที่ผู้เขียนได้ใช้ความรู้ ความคิด ผสมกับประสบการณ์ต่าง ๆ ของตัวผู้เขียนเอง ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นงานเขียนที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ไม่ลอกเลียนแบบจากบุคคลอื่น เป็นงานที่มีความแปลกใหม่มีความสร้างสรรค์และกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดแนวคิดต่อยอดจากงานเขียนนั้น

ชุตีลัค ชุ่มเย็น (2565, น.14) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ใช้จินตนาการในการเขียนด้วยสำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง หรือมีลักษณะที่แปลกใหม่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นการเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อความเพลิดเพลิน

นภัก วุ่นกลัด (2565, น.15) กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์ คือ การเขียนงานเขียนที่ผู้เขียนใช้พลังทางความคิดสร้างสรรค์จากประสบการณ์ ความรู้สึนึกคิด และจินตนาการของผู้เขียนในการสร้างเรื่องราวต่าง ๆ ขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยความรู้ทางภาษาและความสามารถทางการเขียนของผู้เขียนเพื่อนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ในแบบของตนเอง จนงานเขียนนั้น ๆ สามารถให้คุณประโยชน์แก่ผู้อ่านได้

พิริยะพงศ์ พิมพะธำ (2565, น.14) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึนึกคิดและจินตนาการอันเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เขียน นำเสนอเรื่องราวผ่านตัวหนังสือ ด้วยสำนวนภาษาที่สละสลวย ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจุดหมายที่ชัดเจน เป็นเรื่องราวที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะหรือความเป็นตัวตนของผู้เขียนเอง

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การเขียนที่ผู้เขียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ ผสมผสานความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาและนำเสนอผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวผ่านมุมมองของผู้เขียน แผงไว้ด้วยคุณค่า มอบความเพลิดเพลิน จรรจโรงใจ และให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน

2.2 ความมุ่งหมายและความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2548, น.16) กล่าวว่า การเขียนสร้างสรรค์ เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความเจริญงอกงามทางปัญญา วุฒิภาวะ องค์ความรู้ และมวลประสบการณ์ของผู้เขียน ซึ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับการมีชีวิตอย่างมีความหมาย เนื่องจากเป็นเครื่องหมายแห่งการมีตัวตน และเกียรติภูมิทำให้

ผู้เขียนรู้สึกมีคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งงานเขียนสร้างสรรค์นั้นมาจากความคิดที่สร้างสรรค์ โดยมีเส้นแห่งความแปลกใหม่ จุดประกายความคิด จิตสำนึก และแรงบันดาลใจ

เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, น.7 – 8) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีคุณค่าในการยกระดับความคิดและประเทืองสติปัญญา เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้มองเห็นทางเลือกที่หลากหลาย และจุดประกายให้ผู้อ่านมีเป้าหมาย รู้สึกถึงการสั่นคลอนทางความคิด หรือถึงขั้นรื้อถอนสิ่งที่เป็นความคิดและความเชื่อเดิม ๆ ออกไป

สุทธิวรรณ อินทะกนก (2559, น.30 - 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของคน การพัฒนาสติปัญญา ตลอดจนมีประโยชน์ต่อการทำงานหลากหลายอาชีพ อาจกล่าวได้ว่า มีความสำคัญและมีประโยชน์ทั้งในวงแคบและวงกว้าง ซึ่งในวงแคบนั้น คือมีความสำคัญในด้านปัจเจก และในวงกว้างนั้น คือสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวมได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ความสำคัญด้านปัจเจก

1.1) ฝึกเชาวน์ไหวพริบของผู้เขียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์เปรียบเสมือนสนามฝึกการใช้เชาวน์ไหวพริบของผู้เขียน โดยที่ผู้เขียนนั้นต้องฝึกฝนการใช้กลวิธีสร้างความแปลกใหม่ให้แก่งานเขียนของตน เป็นต้นว่า การฝึกสร้างคำในลักษณะต่าง ๆ เช่น การฝึกสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อน ตลอดจนวิธีพลิกแพลงคำให้มีเสียงไพเราะขึ้น ดังเช่นการใช้คำอุปมาอุปไมยในการเขียน เพื่อเพิ่ม จังหวะและความไพเราะของเสียง

1.2) สร้างชื่อเสียงให้แก่ผู้เขียน หากผู้เขียนฝึกฝนการเขียนเชิงสร้างสรรค์จนชำนาญ ผลงานมีเอกลักษณ์ และแสดงถึงความเป็นตัวตนของผู้เขียน โดดเด่นโดยไม่ซ้ำใคร ผลงานของผู้เขียนก็เปรียบเสมือนบันไดในการนำพาผู้เขียนให้ประสบความสำเร็จในด้านอาชีพของผู้เขียนตลอดจนสร้างชื่อเสียงให้แก่ผู้เขียนอีกด้วย

1.3) สร้างอาชีพให้แก่ผู้เขียน ผู้เขียนที่มีความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์สามารถประยุกต์การเขียนใช้ได้หลากหลายสาขาอาชีพ เช่น นักเขียนวรรณกรรม นวนิยาย นักเขียนบทละครและภาพยนตร์ นักการประชาสัมพันธ์ นักแต่งเพลง นักโฆษณา โฆษก พิธีกรนักโต้วาที นักแปล เป็นต้น

1.4) สร้างเอกัตภาพของผู้เขียน คือ การใช้ภาษาตลอดจนท่วงทำนองสำนวนโวหารในการเขียนสร้างสรรค์นั้น สามารถสร้างและแสดงลักษณะเฉพาะตนของผู้เขียนที่ผู้อื่นยากจะลอกเลียนแบบ

2) ความสำคัญด้านสังคม

2.1) เกิดการสืบสานวัฒนธรรมทางภาษา เนื่องจากการเขียนสร้างสรรค์นั้นมีการใช้คำสร้างประโยค สำนวนโวหาร ผ่านลีลา และท่วงทำนองในงานเขียนอยู่เสมอ จึงเป็นการพัฒนาภาษา และสืบสานภาษาประจำชาติของตนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาต่อไปได้

2.2) ถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ให้กับสังคม เนื่องจากการเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองสร้างสรรค์นั้น แสดงภูมิปัญญาไทยผ่านการประพันธ์ลักษณะต่าง ๆ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน นอกจากนี้ ยังรวบรวมและบันทึกภูมิปัญญาหลายด้าน เช่น ภูมิปัญญาด้านภาษา ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาด้านศาสนา ภูมิปัญญาด้านศิลปะ และวัฒนธรรม

2.3) จุดประกายความคิดและชี้นำสังคม เนื่องจากการเขียนสร้างสรรค์จำนวนมากที่สร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ ความฝัน และจินตนาการของผู้เขียน บางเรื่องนั้นมีแง่มุมที่แปลกแตกต่างจากกระแสความคิดหลักของสังคม หรือเป็นเรื่องที่จุดประกายความคิด และค่านิยมใหม่ ๆ ให้แก่สังคม

2.4) เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เนื่องจากการเขียนสร้างสรรค์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองนั้นล้วนแต่มีคุณค่าในด้านความงามทางวรรณศิลป์ ซึ่งผู้ประพันธ์หรือกวีได้สร้างมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันนอกจากนี้งานเขียนต่าง ๆ ดังที่กล่าวมานั้นยังสอดแทรกประเพณีวัฒนธรรม พระราชพิธี หรือพิธีกรรมด้านต่าง ๆ ของสังคม เช่น ประเพณีการเกิด การตาย การแต่งงาน การเทศน์มหาชาติ รวมถึงความเชื่อต่าง ๆ ของคนในสังคม

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อปัจเจกบุคคลและสังคม กล่าวคือ ในด้านปัจเจกบุคคล การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยฝึกทักษะการคิดและการเขียน ช่วยให้ผู้เขียนได้ฝึกฝนการใช้กลวิธีสร้างความแปลกใหม่ ฝึกการพลิกแพลงคำให้ไพเราะ และมีความหมายที่ลึกซึ้ง ทำให้ผลงานการเขียนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แสดงถึงตัวตนของผู้เขียน สามารถนำทักษะไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลายอาชีพ เช่น นักเขียน นักแต่งเพลง นักโฆษณา นักแปล ฯลฯ และในด้านสังคม การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยพัฒนาภาษาและสืบสานภาษาประจำชาติผ่านการใช้คำอย่างมีวรรณศิลป์ เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดภูมิปัญญาและมรดกทางวัฒนธรรม นอกจากนี้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์บางเรื่องได้นำเสนอแง่มุมที่แตกต่างจากกระแสความคิดหลักของสังคม หรือเป็นเรื่องที่จุดประกายความคิด และค่านิยมใหม่ ๆ ให้แก่สังคมอีกด้วย

2.3 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

สุทธิวรรณ อินทชนก (2559, น.37) ได้กล่าวถึงลักษณะการเขียนสร้างสรรค์ควรมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

1) มีความแปลกใหม่ ทางด้านรูปแบบ เนื้อหา ภาษา หรือความคิด โดยการสร้างสรรค์นั้นคือการริเริ่มสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้น โดยผู้เขียนเองจะต้องอาศัยความสามารถ ทักษะ ตลอดจนแรงจูงใจ

ผลิตงานเขียนออกมา โดยงานเขียนสร้างสรรค์นั้นต้องเป็นสิ่งแปลกใหม่ของความคิดริเริ่มที่ไม่ซ้ำกับผู้อื่น หรืออาจเป็นความคิดริเริ่มที่เกิดจากของเดิมที่มีอยู่แล้วเอามาผสมผสานจนเกิดเป็นของแปลกใหม่

2) มีเอกลักษณ์งานเขียน การเขียนสร้างสรรค์นั้นสามารถบ่งบอกความเป็นตัวตนของผู้เขียนได้ ซึ่งความเป็นตัวตนดังกล่าวจะกลายเป็นเอกลักษณ์ทางงานเขียนที่ไม่ซ้ำใคร และทำให้งานเขียนเกิดความโดดเด่นจนกลายเป็นสร้างสรรค์ในที่สุด

3) มีคุณค่าต่อสังคม งานเขียนสร้างสรรค์ไม่ใช่เพียงงานเขียนที่ถ่ายทอดสารที่แปลกใหม่ไปยังผู้อ่านเท่านั้น แต่งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังต้องทำหน้าที่สร้างความประเทืองทางปัญญาให้บรรณรศทางอารมณ์และจรรโลงสังคมให้แก่ผู้อ่าน

4) ไม่ลอกเลียนแบบ ซึ่งผู้เขียนสร้างสรรค์ควรสร้างผลงานในรูปแบบใหม่ เนื้อหาใหม่ กลวิธีใหม่ แนวคิดใหม่ หรือใช้วิธีการต่อยอดความคิดเหล่านั้นไม่ควรลอกเลียนผลงานมาโดยไม่ซื่อสัตย์ แต่ควรสร้างงานจากความคิดและความสร้างสรรค์ของตนเอง

สุภาพร แซ่ฮึง (2559, น.25) สรุปองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 4 ประการ ดังนี้

1) มีจินตนาการดี ต้องใช้จินตนาการหรือความคิดเขียนให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้อยตามผู้เขียน

2) สำนวนภาษาดี ต้องเลือกเฟ้นถ้อยคำ นำมาเรียบเรียงให้ไพเราะสละสลวยและมีความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ มีความดีงาม และมองโลกในแง่ดี

3) มีคุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา ผู้อ่านอ่านแล้วมีความคิดความรู้สึกที่จรรโลงใจ

4) มีความคิดริเริ่มไม่เลียนแบบใคร มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง

สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา (2560, น.70) สรุปองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1) ความคิดคำนึงดี คือ จินตนาการที่ผู้เขียนเลือกสรรขึ้นมาแล้วใช้ภาษาทำให้เกิดภาพขึ้นในใจของผู้อ่านอย่างชัดเจน ในขณะเดียวกันก็ทำให้ผู้อ่านได้รับรสจากภาษาและเกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามไปด้วย

2) ถ้อยคำสำนวนภาษา คือ ผู้เขียนจะต้องพิถีพิถันเลือกสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงให้ไพเราะสละสลวย ชวนอ่าน มีท่วงทำนองการเขียนดี

3) ให้คุณค่า คือ ให้คุณค่าทางสติปัญญาและจิตใจ โดยปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเปลี่ยนแปลงความคิดไปในทางที่ดี ให้ความรู้ความคิดเกิดขึ้นในใจของผู้อ่าน อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

เมื่อพิจารณาแนวคิดของนักวิชาการแต่ละท่าน พบว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1) ความคิดริเริ่ม ผลงานต้องมีความแปลกใหม่ทั้งรูปแบบ เนื้อหา ภาษา หรือความคิด เป็นสิ่งที่ผู้เขียนริเริ่มสร้างขึ้นมาเอง โดยไม่ซ้ำใคร หรืออาจเป็นการพัฒนาต่อยอดจากงานที่มีอยู่แล้ว แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของผู้เขียน

2) มีเอกลักษณ์ งานเขียนต้องบ่งบอกถึงตัวตนของผู้เขียน ทั้งความคิด ทัศนคติ จินตนาการ และสำนวนภาษา ซึ่งจะทำให้งานเขียนโดดเด่นและน่าสนใจ

3) ให้คุณค่าต่อสังคม งานเขียนไม่ใช่แค่ถ่ายทอดเรื่องราว แต่ต้องสร้างความประเทือง ปัญญา มอบอรรถรสทางอารมณ์ และจรรโลงใจให้แก่ผู้อ่าน อาจช่วยสะท้อนปัญหาสังคมหรือเสนอแนะ แนวทางแก้ไขก็ได้

2.4 ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

วรรณิ โสภประยูร (2539, น.139) ได้แบ่งประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามลักษณะ และจุดมุ่งหมายไว้ 10 ประเภท ดังนี้

- 1) การเขียนเพื่อแสดงความต้องการ
- 2) การเขียนเพื่อเล่าประสบการณ์
- 3) การเขียนเพื่อบรรยายสิ่งที่พบเห็น
- 4) การเขียนเพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร
- 5) การเขียนเพื่อบันทึกสิ่งที่ต้องการจำ
- 6) การเขียนเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานและอื่น ๆ
- 7) การเขียนเพื่อประกาศเชิญชวนและโฆษณา
- 8) การเขียนบันเทิงคดีและบันเทิงคดี
- 9) การเขียนแผนผังและแผนที่
- 10) การเขียนตามความรู้สึกอย่างมีวิจารณ์

สุจรีต เพียรชอบ (2539, น.249) ได้แบ่งประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

- 1) การเขียนเพื่อความบันเทิง เช่น บทละคร คำบรรยายภาพ เป็นต้น
- 2) การเขียนเชิงบรรยาย เช่น เรื่องสั้น นิยาย คำประพันธ์ ร้อยกรอง เป็นต้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2550, น.10 - 11) ได้แบ่งการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) ความเรียง หมายถึง ลักษณะของการแต่งหรือเขียนหนังสือให้เป็นเรื่องราวโดยใช้สำนวน ภาษา ทั้งที่เป็นถ้อยคำธรรมดาสามัญและการใช้ถ้อยคำที่มีความสละสลวย ชวนอ่าน ชวนติดตาม เพื่อแสดงความคิด ความรู้ ความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นได้รับทราบ

2) บันเทิงคดี หมายถึง เรื่องที่เขียนหรือแต่งขึ้น โดยมุ่งให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเบิกบานใจรื่นเริง มีความสนุกสนานตามความรู้สึกของแต่ละคน

3) สารคดี คือ งานเขียนที่ยึดถือเรื่องราวจากความเป็นจริงนำมาเขียน เพื่อมุ่งแสดงความรู้ ความจริง ธรรมชาติ ความคิดเห็นเป็นหลัก ด้วยการจัดระเบียบความคิดในการนำเสนอ ผสมผสานในการถ่ายทอดต่อการสนใจใฝ่รู้ของผู้อ่าน เพื่อให้เกิดคุณค่าทางปัญญา

จากแนวคิดของนักวิชาการแต่ละท่านแสดงให้เห็นว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถแบ่งได้หลากหลายประเภท ขึ้นอยู่กับลักษณะ จุดมุ่งหมาย และรูปแบบของงานเขียน แต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์และวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกัน ผู้เขียนควรเลือกประเภทของงานเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา สาร และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสาร

2.5 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ โดยอาศัยทักษะทางภาษาและความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ในแบบของตนเอง มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ ดังนี้

Windowson (1978, pp.61 – 63) กล่าวว่า ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการเรียบเรียงข้อความ ความคิดที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อการสื่อสารข้อความของผู้เขียนไปยังผู้อ่าน ผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเรียบเรียงประโยคต่าง ๆ ให้มีความต่อเนื่องเป็นข้อมูล การสื่อสารที่มีความหมายและรู้จักใช้คำเชื่อมความให้ถูกต้องด้วย

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541, น.57) ได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการเขียนที่ผู้เขียนสามารถสร้างคำ ประโยค บรรยายภาพแสดงความรู้สึกและความต้องการจากข้อความ รูปภาพ หรือสิ่งของที่กำหนดให้ โดยอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ แหวกแนวไปจากเดิม

จกมล วจนะเสถียร (2559, น.29 - 30) กล่าวถึงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวในรูปแบบความเรียง อันเป็นเครื่องสะท้อนความคิด ความรู้สึก ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง สร้างเป็นผลงานการเขียนที่มีความน่าสนใจ แปลกใหม่และไม่ซ้ำแบบใคร โดยผู้เขียนสามารถนำประสบการณ์ ความรู้ จินตนาการ มาใช้ในการเขียนเล่าเรื่องจากคำ จากภาพ จากหัวข้อที่กำหนดได้ในแบบของตนเอง

จากแนวคิดของนักวิชาการแต่ละท่านสามารถสรุปพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งนำไปใช้เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลได้ดังนี้

1) การเรียบเรียงความคิด ผู้เขียนต้องสามารถเรียบเรียงความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ จากหัวข้อหรือประเด็นที่กำหนด ถ่ายทอดออกมาเป็นข้อความได้อย่างมีลำดับ ชัดเจน

2) การใช้ภาษา ผู้เขียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษา เลือกคำศัพท์ที่เหมาะสม เรียบเรียงประโยคให้สละสลวย น่าอ่าน

3) ความคิดสร้างสรรค์ ผู้เขียนต้องมีความคิดริเริ่ม ถ่ายทอดเรื่องราวในรูปแบบที่แปลกใหม่ ใช้จินตนาการในการสร้างเรื่องราว ตัวละคร สถานที่ บรรยากาศ ให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพและความรู้สึก คล้อยตามไปกับเรื่องราวผู้เขียนต้องการนำเสนอ

2.6 แนวทางการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์

การจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจใน หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ สำหรับ แนวทางการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้มีผู้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

Smith (1973, p.9) ได้เสนอแนวคิดในการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้หลาย ประการ ดังนี้

- 1) มีความแปลกใหม่ มีลักษณะเฉพาะ ซึ่งหลังการสอนจะต้องเกิดผลผลิตที่แปลกใหม่ซึ่ง ผู้เรียนสามารถสร้างขึ้นด้วยตนเอง
- 2) เน้นความคิดแบบอเนกนัย (Divergent thinking) ผู้เรียนมีความคิดรวบยอดแล้ว นำมาใช้ในงานเขียนแบบใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ
- 3) การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต้องการแรงจูงใจที่ก่อให้เกิดกระบวนการคิด คือ บรรยากาศ ไม่ตึงเครียดมากเกินไป มีการเสริมแรงทางบวกด้วยการชม กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด
- 4) ไม่ควรกำหนดคำตอบแบบตายตัว ครูผู้สอนช่วยตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงภาษาของ นักเรียนเท่านั้น
- 5) กระบวนการทำงานมีความสำคัญเท่ากับผลงาน
- 6) ควรเลือกใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียน ให้ตอบคำถามได้ หลากหลายยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน โดยไม่ตำหนิความคิดของนักเรียน
- 7) ห้องเรียนควรจัดให้มีอุปกรณ์พร้อม
- 8) ให้อ่านและเขียนสร้างสรรค์หลาย ๆ แนวจะช่วยให้ นักเรียนรู้จักแนวทางการเขียน สร้างสรรค์ดียิ่งขึ้น
- 9) กระบวนการสอนควรเป็นประชาธิปไตย มีการสร้างข้อตกลงก่อนเรียน
- 10) การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์คือ การกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง ออกมา โดยการเขียนครูควรมีการเสริมแรงทางบวก ด้วยการชมเชยความแตกต่างและลักษณะ เฉพาะตัว รวมถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2558, น.143) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิง สร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและเชิงสร้างสรรค์ที่ตีนั้น ผู้เขียนควรมีอิสระไม่ บังคับให้เขียน ในการเขียนอาจเขียนเป็นบทความ คติสอนใจ คำขวัญ นิทานเรื่องสั้น ๆ ก็ได้ ดังนั้น

ครูควรใช้สถานการณ์สื่อและสิ่งเร้าหลาย ๆ อย่างเพื่อให้นักเรียนมีความคิดมีอารมณ์ในการเขียนดังตัวอย่างต่อไปนี้

- 1) การใช้ภาพ เป็นสื่อในการเขียนเรื่อง อาศัยเหตุการณ์ภายในภาพเป็นแกนของเรื่อง
- 2) การใช้เพลง คือการนำบทเพลงเป็นสื่อเร้าให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและจินตนาการจากบทเพลงนั้นอย่างอิสระ
- 3) การใช้เรื่องที่ยังไม่สมบูรณ์คือ การนำเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาเล่าหรืออ่านให้ฟังแต่เล่าไม่จบให้ผู้เรียนแต่งต่อให้จบโดยใช้ความคิด จินตนาการของตนเอง
- 4) การใช้แสง คือ การนำแสงมาเป็นสื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความคิด จินตนาการที่สร้างสรรค์ แสงที่ใช้อาจเป็นแสงอาทิตย์ แสงจันทร์ แสงเทียน แสงนีออน ฯลฯ
- 5) การใช้หุ่นจำลอง คือ การนำหุ่นจำลองประเภทต่าง ๆ เช่น บ้านทรงไทย เรือรบจำลอง เครื่องบิน ฯลฯ มาให้ผู้เรียนดูแล้วให้เขียนแสดงความคิดอย่างอิสระ
- 6) การใช้ของจริง คือ ของจริงต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเกี่ยวกับสิ่งนั้น เช่น เหยี่ยวบาท ดอกไม้ เทียน หนังสือ ฯลฯ
- 7) การใช้สำนวนสุภาษิต คือ การนำสำนวนสุภาษิตมาเสนอแก่ผู้เรียน แล้วให้เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของสำนวนที่ยกมา
- 8) การใช้คำถาม คือ การตั้งคำถามยั่วให้นักเรียนถ่ายทอดความคิดออกมา

จกมล วณะเสถียร (2559, น.28) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ได้ผลนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมด้านความคิด จินตนาการ ควบคู่ไปกับการจัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการแสดงความคิดเห็นเพื่อให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่สร้างสรรค์เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง โดยการให้การเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่แปลกใหม่โดยไม่จำกัดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและยอมรับในความคิดที่แปลกใหม่ของผู้เรียน ไม่เคร่งครัดหรือสร้างข้อจำกัดในการเขียนจนเป็นกฎเกณฑ์ที่อาจปิดกั้นความคิดและจินตนาการการสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2561, น.5 - 7) ได้เสนอแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

- 1) ครูมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ลักษณะของครูที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้นจะต้องปฏิบัติ ดังนี้
 - 1.1) จัดหากิจกรรมเร้าใจใหม่ ๆ
 - 1.2) เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้านต่าง ๆ
 - 1.3) รับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
 - 1.4) ใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลาย ๆ อย่าง
 - 1.5) กระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น

1.6) ชมเชยและให้กำลังใจ

1.7) มีประชาธิปไตยในการสอน

2) จัดบรรยากาศให้จูงใจ ครูทำได้โดยไม่ให้บรรยากาศในการทำงานไม่เคร่งเครียดเกินไป เพื่อเด็กจะได้ทำงานด้วยความสบายใจ เช่น แบบฝึกหัดที่ใช้ควรมีลักษณะจูงใจให้อยากทำ ไม่มากจนน่าเบื่อหน่าย กิจกรรมที่ใช้ควรให้เกิดความสนุกสนานอยากที่จะเรียนรู้

3) เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญยิ่งในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพราะจะช่วยสร้างความสนใจของเด็กให้อยากเขียน อยากเล่าในสิ่งที่เขามีประสบการณ์อยู่ด้วยตัวของเขาเอง ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะเขียนงานต่าง ๆ อย่างสบายใจ สิ่งใกล้ตัวเด็กที่จะนำมาเขียนอาจเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เริ่มจากในครอบครัว โรงเรียน หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่เขามีประสบการณ์ผ่านมา ตัวอย่างเช่น การเขียนเล่าเรื่องของตน การเขียนบันทึกประจำวัน การแต่งคำประพันธ์เรื่องที่ตนสนใจ การเขียนจดหมายเล่าเรื่องที่อยากเล่าสู่เพื่อน ๆ

4) ช่วยให้มีความคิดแตกฉาน ในการจัดกิจกรรมสำหรับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระด้วยความคิดริเริ่มของตน สามารถเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาได้หลายทาง

5) สนุกสนานในการเขียน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีชีวิตชีวาโดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ของเขาอย่างเต็มที่ที่จะช่วยให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจรักในการเขียน

6) ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะของการส่งภาษา ซึ่งจะต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ พยายามปรับปรุงข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ก็จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในการเขียนได้สิ่งที่พึงปฏิบัติตนเพื่อฝึกฝนให้เกิดทักษะในการเขียน มีดังนี้

6.1) ฝึกตนให้เป็นผู้ที่รักการค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านหนังสือหรือการฟังสิ่งต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เขียนมีข้อมูลหรือวัตถุดิบทางด้านเนื้อหาสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางที่จะสามารถนำมาใช้อ้างอิงหรือนำมาเป็นแนวทางในการลำดับความคิดและเนื้อความในการเขียนเรื่องต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

6.2) ฝึกฝนตนเองให้รู้จักการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองเมื่อได้อ่านหรือได้ฟังสิ่งใด ๆ มาแล้ว เพื่อให้เกิดความคิดแตกฉาน สามารถหาแนวทางในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้น

6.3) ฝึกฝนตนเองให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการที่จะเขียนสิ่งต่าง ๆ โดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีเนื้อหาสาระต่าง ๆ อย่างพร้อมพร้อมมีการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดีที่จะสามารถใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้อง

6.4) ฝึกฝนตนเองให้มีความตั้งใจจริงที่จะเขียนสิ่งต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพราะการฝึกบ่อย ๆ จะช่วยให้การเขียนมีพัฒนาการขึ้น

6.5) ฝึกฝนตนเองให้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น เพื่อนำข้อดีชมมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขผลงานการเขียนในครั้งต่อไป

อัญชลี คงชุ่มชื่น (2563, น.5 - 7) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การจัดการกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในลำดับแรกนั้นครูต้องเป็นผู้วางแผนการของการใช้กิจกรรมที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดสร้างสรรค์ได้อย่างชัดเจน เพราะในการเขียนนั้น จุดเริ่มต้นของผู้เรียนจะต้องเกิดแนวคิดขึ้นมาก่อนจึงจะมีข้อมูลที่สามารถนำมาใช้เขียนได้ ดังนั้น การจัดการกิจกรรมควรเป็นไปตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาการของสมองทั้งสองซีก เพื่อให้เกิดความสมดุลและควรเริ่มกิจกรรมจากง่ายไปยากให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความคิดแบบอเนกนัยต่าง ๆ อย่างอิสระและสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ได้ตรงกับความมุ่งหมายของการเขียนและพฤติกรรมการสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ถ้าพฤติกรรมการสอนของครูไม่น่าสนใจและไม่กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนการจัดการจัดการเรียนรู้อาจไม่บรรลุผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพ ครูควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้

1) หลักการจัดการเรียนรู้ ครูควรจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์และมีอิสระในการคิด เลือกหัวข้อ เนื้อหา และรูปแบบการเขียนของตนเองให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ การฝึกฝน มากกว่าการมุ่งเน้นไปที่ผลงานที่สมบูรณ์แบบ ควรจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้ผ่อนคลาย ปลอดภัย ให้คำติชมอย่างสร้างสรรค์ ไม่ควรตำหนิ หรือตัดสินความคิดของนักเรียน

2) กิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นความคิด เช่น การใช้ภาพ เพลง วัตถุ สถานการณ์ คำถามปลายเปิด เพื่อให้ให้นักเรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์ มีการฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกเขียนประโยค เรื่องราว บทกวี ฝึกใช้ภาษาอย่างถูกต้อง และควรให้นักเรียนได้นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

3) บทบาทของครู ครูควรปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากผู้สอนมาเป็นผู้ให้คำแนะนำในการพัฒนาผลงาน กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก จัดเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ พัฒนาการ ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.7 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ทักษะการเขียน เป็นทักษะที่ครูจะต้องสังเกตพัฒนาการของนักเรียนอยู่เสมอ เพื่อที่จะสามารถส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ครูจะต้องวัดและประเมินผลความสามารถของนักเรียนทั้งในด้านของทักษะการเขียนและการใช้ความคิดสร้างสรรค์ จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งมีผู้เสนอแนวคิดในการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2558, น.144) ได้กล่าวถึงการประเมินการเขียนในหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ให้ความคิดแปลกใหม่ หมายถึง ความคิดที่ไม่ซ้ำแบบหรือไม่เลียนแบบผู้อื่นมาเป็นความคิดของผู้เขียนเองหรือดัดแปลงมาอย่างแยบคายด้วยภูมิปัญญาของตนเอง
- 2) ใช้ภาษากระชับ ทั้งนี้ต้องเป็นการใช้ภาษาที่ไม่ผิดแปลกไปจากระเบียบของภาษาซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน
- 3) สามารถเข้าใจความรู้สึกของผู้อ่าน อาจเป็นความขบขัน ความเศร้า ความปิติยินดี ความพิศวง ความสงบ ความซาบซึ้ง ความอาลัย อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้
- 4) เป็นประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น ให้ข้อคิดเป็นคติในการดำรงชีวิตชี้ให้เห็นคุณโทษ แนะนำให้คนรู้จักสังเกต พิจารณาสິงต่าง ๆ โดยแยบคาย ก่อให้เกิดจินตนาการในทางที่ดีงาม หรือให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจในลักษณะของบันเทิงนาการ

จงกล วจนะเสถียร (2559, น.78 - 79) ได้กำหนดประเด็นการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) การตั้งชื่อเรื่อง ได้แก่ ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับเรื่อง กระชับ น่าสนใจ
- 2) เนื้อหาและการเรียงลำดับเหตุการณ์ ได้แก่ เนื้อหามีสาระถูกต้องชัดเจน มีประเด็นครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง สอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง
- 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่ ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพเกิดความรู้สึกคล้อยตาม
- 4) การเขียนคำเชื่อมโยงประโยค ได้แก่ ใช้คำเชื่อมโยงประโยคเหมาะสม สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง

5) การเขียนสะกดคำ

ศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์ (2564, น.44 - 45) ได้กำหนดการให้เกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามองค์ประกอบของงานเขียน โดยการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านเนื้อหาจินตนาการ คือ ความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาจินตนาการได้อย่างสมจริง มีประเด็นชัดเจน และเลือกใช้กลวิธีในการนำเสนอได้อย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเขียน มีองค์ประกอบของงานเขียนครบถ้วนถูกต้องตามลักษณะเฉพาะของงานเขียน

2) ด้านการเรียบเรียงวรรณศิลป์ คือ ความสามารถในการเรียบเรียงเนื้อหาและลำดับการบรรยายได้อย่างเป็นระบบสมเหตุสมผล ขยายเรื่องราวที่สำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจนมีเหตุผล

3) ด้านการใช้ภาษา คือ ความสามารถทางภาษาในการเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนและรูปประโยคได้ถูกต้องตรงความหมาย มีความหลากหลายน่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามและสามารถเลือกใช้ระดับภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับรูปแบบการเขียนแต่ละประเภท พร้อมทั้งการสะกดคำ การเว้นวรรคและใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง

4) ด้านคุณค่าของงานเขียน คือ ความสามารถในการนำเสนองานเขียนที่ให้คุณค่าทั้งทางด้าน จิตใจและสติปัญญาแก่ผู้อ่าน นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และความสามารถในการนำเสนองานเขียนที่ให้ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ชุดिल्ค ชุ่มเย็น (2565, น.111 - 112) ได้กำหนดองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1) แนวความคิด พิจารณาจากการเสนอแนวความคิดได้แปลกใหม่ มีความคิดริเริ่ม มีประเด็น น่าสนใจ ไม่ซ้ำกับแนวคิดของนักเรียนคนอื่น สื่อความได้ชัดเจน เห็นภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม

2) เนื้อหาสาระ พิจารณาจากการเขียนได้ใจความและขยายความได้สมเหตุสมผล เนื้อเรื่อง มีสาระเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำหนด เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องสอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง

3) การเสนอเรื่อง พิจารณาจากการจัดลำดับความคิดและจัดลำดับเนื้อเรื่อง มีความสมเหตุสมผลและต่อเนื่อง

4) การใช้ภาษา พิจารณาจากการเลือกใช้ถ้อยคำ วลี ประโยค สำนวนเหมาะสม สละสลวย สื่อความได้อย่างชัดเจน อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง

5) กลไกทางภาษา พิจารณาจากการเขียนสะกดคำและเขียนเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำ เขียนสะอาดเรียบริ้อย

นภัค วุ่นกลัด (2565, น.156 - 161) ได้กำหนดองค์ประกอบที่ใช้ในการประเมินความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1) ความคิดริเริ่ม หมายถึง มีความคิดแปลกใหม่ ไม่ลอกเลียนแบบผู้อื่น เสนอมุมมอง ของตนได้อย่างน่าสนใจ

2) อรรถรส หมายถึง งานเขียนที่ถ่ายทอดให้ผู้อ่านรับรู้ถึง อารมณ์เชิงบวก เช่น ความสุข ความสดชื่น หรืออารมณ์เชิงลบ เช่น ความเศร้า ความกลัว ซึ่งงานเขียนนั้นสามารถไปกระทบใจของ ผู้อ่านและโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามได้

3) คุณค่าทางปัญญาและจิตใจ หมายถึง งานเขียนที่มีเนื้อหาหรือข้อคิดเป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและผู้อื่น รวมถึงเป็นงานเขียน ที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่านด้วย

4) การเลือกใช้ถ้อยคำ ความถูกต้อง และความเหมาะสมของภาษา หมายถึง การเลือกใช้ถ้อยคำ สละสลวย ได้ใจความ เขียนคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา แบ่งวรรคตอนได้เหมาะสมและใช้ภาษา สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เขียน

5) การเชื่อมโยงและเรียบเรียงเนื้อหา หมายถึง การจัดลำดับความคิด จัดลำดับเหตุการณ์ที่ต้องการนำเสนอผ่านงานเขียนและเนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันตลอดเรื่อง

จากการศึกษาหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ข้างต้น พบว่าในการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูจะต้องใช้การประเมินผลตามจุดมุ่งหมายด้วยแบบทดสอบอัตนัย ตรวจสอบให้คะแนนด้วยการจัดอันดับคุณภาพ โดยกำหนดประเด็นในการประเมินให้คะแนนอย่างครอบคลุมและชัดเจนในทุกด้าน ซึ่งสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบที่ใช้ในการวัดและประเมินผลได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบในการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

องค์ประกอบ	วิมลรัตน์	จنگล	ศศิพงษ์	ชุตีลลิต	นภัค	สรุพงศ์
การวัดและประเมินผล	สุนทรโรจน์	วณะเสถียร	ศรีสวัสดิ์	ชุ่มเย็น	วุ่นกลัด	ประกอบที่ใช้
การเขียนเชิงสร้างสรรค์	(2558)	(2559)	(2564)	(2565)	(2565)	ในการวิจัย
1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- มีความสร้างสรรค์						
- ตรงจุดมุ่งหมาย						
- เนื้อหาเหมาะสม						
2) ด้านการใช้ภาษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- ใช้ถ้อยคำ สำนวน						
รูปประโยคได้ถูกต้อง						
- ใช้ภาษาสละสลวย						
- เร้าอารมณ์ความรู้สึก						
3) ด้านการลำดับความคิด		✓	✓	✓	✓	✓
- เรียบเรียงเนื้อหาชัดเจน						
- ลำดับความและขยายความ						
ได้ดี						
- มีการให้เหตุผลประกอบ						
4) ด้านกลไกประกอบ		✓	✓	✓		✓
การเขียน						
- เขียนสะกดการันต์ถูกต้อง						
- ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและ						
เว้นวรรคถูกต้อง						
- มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย						

องค์ประกอบ	วิมลรัตน์	จنگล	ศศิพงษ์	ชุตีลลิต	นภัก	สรุพงศ์
การวัดและประเมินผล	สุนทรโรจน์	วณะเสถียร	ศรีสวัสดิ์	ชุมเย็น	วุ่นกลัด	ประกอบที่ใช้
การเขียนเชิงสร้างสรรค์	(2558)	(2559)	(2564)	(2565)	(2565)	ในการวิจัย
5) ด้านคุณค่าในงานเขียน	✓		✓		✓	✓
- ให้ข้อคิด คติสอนใจ						
- เสริมสร้างปัญญา						
- ให้ความเพลิดเพลิน						

จากการพิจารณาและสังเคราะห์องค์ประกอบในการวัดและประเมินผลผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักวิชาการแต่ละท่านซึ่งแต่ละได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยจึงพบลักษณะดังกล่าวและสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบในการวัดและประเมินผลผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาแปลกใหม่น่าสนใจ เขียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย เหมาะสมกับหัวข้อหรือประเด็นที่กำหนด
- 2) ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากการใช้ถ้อยคำ สำนวน รูปประโยคได้ถูกต้อง ใช้ภาษาสละสลวยสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เร้าอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านคล้อยตาม
- 3) ด้านการลำดับความคิด พิจารณาจากการเรียบเรียงเนื้อหาชัดเจน ไม่วกวน มีใจความสำคัญครบถ้วนในแต่ละย่อหน้า ลำดับความและขยายความได้ดี มีการยกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบ
- 4) ด้านกลไกประกอบการเขียน พิจารณาจากการเขียนสะกดคำวรรคตอน การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเว้นวรรคได้ถูกต้อง งานเขียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อ่านง่าย
- 5) ด้านคุณค่าในงานเขียน พิจารณาจากการสอดแทรกข้อคิด คติสอนใจให้กับผู้อ่าน มีการบรรยายหรืออธิบายความรู้ในลักษณะของการเสริมสร้างปัญญาให้กับผู้อ่าน ให้ความเพลิดเพลินจรรโลงใจ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

งานวิจัยในประเทศ

ศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์บนสื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้และสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์บนสื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์บนสื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์บนออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 2) แบบสอบถาม 3) รูปแบบการเรียนรู้ 3) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ 4) แบบทดสอบ

ความสามารถการเขียนสร้างสรรค์บนสื่อออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ผู้สอนควร ออกแบบหลักการเรียนรู้ให้มีความทันสมัย ควรมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับกฎหมายการเผยแพร่ข้อมูลบนสื่อ สาธารณะ การประเมินผลควรมีเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมกับประเภทของงานเขียน 2) รูปแบบ การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 3) ผล การใช้รูปแบบการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์บนสื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 80

อำภา จักรวาลสไต (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิง สร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูล ท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูล ท้องถิ่น และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดย ใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น แบบวัดความสามารถด้านการเขียนสร้างสรรค์ และแบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถด้านการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

นภัก วุ่นกลัด (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติ ต่อการเขียนสร้างสรรค์โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบร่วมกับวิธีสแกฟโฟลด์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อการเขียนสร้างสรรค์โดยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ตัวแบบร่วมกับวิธีสแกฟโฟลด์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบร่วมกับวิธีสแกฟโฟลด์ 3) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเขียน สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบร่วมกับ วิธีสแกฟโฟลด์ และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อ การเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผน การจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบร่วมกับวิธีสแกฟโฟลด์ 2) แบบประเมินความสามารถการเขียน สร้างสรรค์ และ 3) แบบวัดเจตคติต่อการเขียนสร้างสรรค์ ผลวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ตัวแบบร่วมกับวิธีสแกฟโฟลด์ที่สร้างขึ้นมีค่าประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ

86.78/83.90 2) ความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 16.57 และ 25.17 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เจตคติต่อการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.22 และ 4.40 ซึ่งหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์กับเจตคติต่อการเขียนสร้างสรรค์มีค่าเท่ากับ 0.165 โดยตัวแปรสัมพันธ์ทางบวก ระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชนิกร การภักดี (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิด วาทศาสตร์และแนวคิดการสอนเขียนแบบร่วมมือรวมพลังที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดวาทศาสตร์และแนวคิดการสอนเขียนแบบร่วมมือรวมพลัง และ 2) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดวาทศาสตร์และแนวคิดการสอนเขียนแบบร่วมมือรวมพลัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ แผนการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมและจำแนกตามองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านการลำดับความคิด และด้านคุณค่าต่อผู้อ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ผลการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 5 ประเภท ได้แก่ การเขียนเรียงความ การเขียนสื่อสารแสดงทรรศนะ การเขียนสื่อสารเพื่อเชิญชวน การเขียนสื่อสารเพื่อโน้มน้าว และการเขียนสื่อสารเพื่อโต้แย้งของนักเรียน ปรากฏว่า นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทุกประเภทในครั้งหลังดีขึ้นกว่าในครั้งก่อน

ชญาณี สาริพัฒน์ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโมไบล์เลิร์นนิ่ง ร่วมกับเทคนิคซีไออาร์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา โดยมี วัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) ศึกษาสภาพความเป็นจริง สภาพที่คาดหวังของและความต้องการจำเป็น ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโมไบล์เลิร์นนิ่งร่วมกับเทคนิคซีไออาร์เพื่อส่งเสริมทักษะ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาจากครูสอนภาษาไทย 2) พัฒนากิจกรรมการ จัดการเรียนรู้แบบโมไบล์เลิร์นนิ่งร่วมกับเทคนิคซีไออาร์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา 3) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโมไบล์เลิร์นนิ่งร่วมกับเทคนิค ซีไออาร์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนประถมศึกษา และ 4) นำเสนอ กิจกรรมการเรียนรู้แบบโมไบล์เลิร์นนิ่ง ร่วมกับเทคนิคซีไออาร์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิง สร้างสรรค์สำหรับนักเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพความเป็นจริงในการพัฒนา

กิจกรรมการเรียนรู้ฯ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนมีการแสดงให้เห็นถึงการเอาใจใส่ รวมถึงการให้คำชมเชยและมีการเสริมแรง ($M = 3.67$) และสภาพที่คาดหวังที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนบูรณาการการอ่านและการเขียน ($M = 3.78$) 2) ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโมไบล์เลิร์นนิ่งร่วมกับเทคนิคซีไออาร์ซีเพื่อส่งเสริมทักษะการเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนประถมศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยของทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Uday Y (2022) ได้ศึกษาผลของการใช้วิธีการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบบรรทัดฐานที่มีต่อการพัฒนาทักษะในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนที่กำลังเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับ 9 จำนวน 70 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบบรรทัดฐานจำนวน 35 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติจำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัด 'Language Creativity Test' เวอร์ชันภาษาอังกฤษ ที่พัฒนาโดย S.P. Malhotra และ Sucheta Kumari ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบบรรทัดฐานได้รับการพัฒนามากกว่ากลุ่มควบคุม จึงสรุปได้ว่าวิธีการสอนตามแนวทฤษฎีการสอนแบบบรรทัดฐานช่วยพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ในทุกระดับตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีการนี้สามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้ของนักเรียนในด้านไวยากรณ์ เนื้อหาสาระ และรูปแบบการเขียนในบริบททางวิชาการอื่น ๆ ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะของตนเองโดยการวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติทำตามตัวอย่างที่ครูนำเสนอ

Tuncay Türkben & Hawva Karaca (2023) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร่วมวิธีการสอนแบบ Story-Based Learning ที่มีต่อเจตคติในการเขียนและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมวัดก่อนหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2021 - 2022 จากโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่งในจังหวัดอักซารัย ประเทศตุรกี จำนวน 54 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยเทคนิคการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร่วมวิธีการสอนแบบ Story - Based Learning จำนวน 27 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนตามแบบเรียนทั่วไปจำนวน 27 คน โดยใช้เวลาทดลองทั้งหมด 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบวัดเจตคติต่อการเขียน ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคนิคการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร่วมวิธีการสอนแบบ Story-Based Learning สามารถส่งเสริมเจตคติที่ดีในการเขียนและช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ครูผู้สอนจะต้องเลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์และลงมือเขียนด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยการใช้วิธีการสอนที่นักเรียนสามารถพัฒนางานเขียนของตนเองได้อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางโครงเรื่อง การลงมือเขียนแบบร่าง การพัฒนาแบบร่าง ไปจนถึงการนำเสนอผลงานการเขียนฉบับสมบูรณ์ผ่านเว็บไซต์ ซึ่งเป็นช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่นักเรียนและบุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ง่ายในปัจจุบัน

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบมีต้นกำเนิดมาจากสายงานด้านสถาปัตยกรรม การออกแบบและศิลปะ ก่อนจะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการที่เน้นคนเป็นศูนย์กลาง โดยนำเอาความคิดสร้างสรรค์และมุมมองที่หลากหลายมาพัฒนาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ในด้านการศึกษาได้นำแนวคิดของกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้นักเรียนได้สร้างสรรค์ผลงานจากการทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้มีทักษะของการเป็นนวัตกรรม มีกระบวนการคิด การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม และการแก้ไขปัญหาอย่างชาญฉลาด ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการคิดเชิงออกแบบในบริบททางการศึกษา ดังนี้

3.1 ความหมายของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

Carroll, et al. (2010) กล่าวว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบ หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาความมั่นใจในความคิดสร้างสรรค์ (Creative Confidence) ของนักเรียนผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ (Hands-on) โดยมุ่งเน้นในเรื่องของการเข้าใจผู้อื่นอย่างลึกซึ้ง (Empathy) การสนับสนุนให้ตัดสินใจลงมือกระทำ (Bias toward Action or Build to Think) และการกระตุ้นให้นักเรียนสร้างความคิดที่หลากหลาย (Ideation) ตลอดจนส่งเสริมทักษะและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน

Roffet, et al. (2016) กล่าวว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบไว้ว่า เป็นวิธีการแก้ปัญหาซึ่งเป็นร่องรอยหลักฐานที่แท้จริงของการคิดสร้างสรรค์การประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาโดยใช้สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วและให้เหตุผลกับนักเรียนที่จะต้องเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนั้นกระบวนการคิดเชิงออกแบบนี้จึงเป็นกระบวนการที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้แก้ปัญหาที่ซับซ้อนอย่างหลากหลาย

พิชญา กล้าหาญ (2563, น.38 - 39) กล่าวว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบ คือ วิธีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ใช้ปัญหาหรือสถานการณ์ปัญหาผ่านการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง ผ่านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือ

วางแผนระดมความคิดกับสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้เห็นวิธีคิดและมุมมองของการแก้ปัญหาที่หลายมิติ มีการลงมือปฏิบัติ ค้นคว้า วิเคราะห์ หาข้อค้นพบ เพื่อพัฒนาเป็นผลงานหรือชิ้นงานโดยใช้แนวคิดทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดการทดลองและทดสอบกับผู้ใช้งาน เพื่อประเมินและปรับปรุงผลงาน หรือชิ้นงาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

สุदारัตน์ คงวิเชียร (2563, น.48) กล่าวว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Confidence) ของนักเรียน เพื่อหาคำตอบ จากวิธีการที่หลากหลาย มีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นำมาคิดวิเคราะห์ ทดลองและ ตัดสินใจเพื่อให้ได้ชิ้นงานที่ดีและเหมาะสมที่สุด ผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำ ก่อให้เกิดความคิดที่ หลากหลาย และนักเรียนได้ตัดสินใจลงมือปฏิบัติเพื่อทดลองสร้างชิ้นงาน โดยการศึกษาค้นคว้า ประยุกต์ใช้ทักษะและความคิดขั้นสูงในการแก้ปัญหาสถานการณ์ในชีวิตจริง เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้ นักเรียนได้ใช้ทั้งจินตนาการและการคิดเชิงวิเคราะห์

สรุปได้ว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่เน้น พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนผ่านการลงมือปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นไปที่การเข้าใจปัญหาอย่าง ลึกซึ้ง จากนั้นจึงรวบรวมข้อมูลและใช้ความคิดที่หลากหลายในการแก้ปัญหา เพื่อปรับปรุงผลงานให้ สมบูรณ์แบบมากที่สุด เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของเยาวชนไทยในศตวรรษที่ 21

3.2 ทฤษฎีพื้นฐานของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

Burnette (2005, pp.85 – 88) ได้อธิบายว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบถูกพัฒนาขึ้นมา จากทฤษฎีทางการศึกษา 3 ทฤษฎี ดังนี้

1) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของ Bloom ในการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการ เรียนรู้ประกอบด้วย ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ดังนี้

1.1) เจตคติหรือค่านิยม หมายถึง ความรู้สึกหรือระดับของการยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีความหลากหลายไปตามปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ถูกเลือก ในเกณฑ์ของความสนใจ ทศนคติ ความ พึงพอใจ คุณค่าทางความรู้สึกหรืออคติ เกี่ยวกับการคิดที่ทำให้เกิดเป้าหมายซึ่งมีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมในการทำเพื่อบรรลุเป้าหมาย

1.2) ความรู้ หมายถึง การระลึกหรือจดจำข้อมูล ความคิดต่าง ๆ ในรูปแบบที่เรียนรู้ เกี่ยวกับการคิดอย่างมีอ้างอิง เป็นการคิดใคร่ครวญและการเข้าใจผลลัพธ์ของการบูรณาการข้อมูล ต่าง ๆ เข้าด้วยกันทั้งหมด

1.3) การวิเคราะห์ หมายถึง การรับรู้ถึงกระบวนการทางความคิดในแง่ของการใช้ และสามารถทดสอบ แยกประเภท ตั้งสมมติฐาน สหสัมพันธ์ และสรุปตามข้อเท็จจริงกับคำถาม เป็น

การคิดค้นพบหรือคิดเชื่อมโยง การวิเคราะห์ที่มักขึ้นอยู่กับรูปแบบนามธรรมของความสัมพันธ์ และเป็นส่วนหนึ่งของการค้นหาที่มีความสัมพันธ์กัน

1.4) การสังเคราะห์ หมายถึง การคิดค้น บูรณาการ และผสมผสานความคิดต่าง ๆ ลงในแผนการหรือข้อเสนอซึ่งเป็นสิ่งใหม่สำหรับผู้เรียน เป็นการคิดสร้าง การสังเคราะห์ถูกแปลความหมายเหมือนกับการตัดสินใจ กล่าวคือ เป็นการสื่อสารหรือแปลความจากโลกนามธรรมของกรอบความคิดและความคิดไปยังโลกรูปธรรมของรูปแบบ และการเข้าใจ

1.5) การประยุกต์ หมายถึง การคัดเลือก ถ่ายทอด และใช้ข้อมูลและหลักการต่าง ๆ เพื่อบรรลุภารกิจของปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยการชี้ให้น้อยที่สุด เป็นขั้นการคิดขั้นใหม่หรือการคิดอย่างมีขั้นตอน

1.6) การประเมิน หมายถึง การประเมินค่าหรือวิจารณ์ขั้นตอนบนพื้นฐานของมาตรฐานที่จำเพาะ ซึ่งไม่รวมความคิดเห็นที่ไม่มีประโยชน์ เป็นขั้นการคิดบรรลุเป้าหมายหรือการคิดประเมินค่า เป็นการคิดบนพื้นฐานประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม

1.7) ความเข้าใจ หมายถึง การแปลความ เข้าใจหรือตีความของข้อมูลบนพื้นฐานของการเรียนรู้ก่อนหน้า เป็นการคิดรู้และใคร่ครวญ เป็นที่เข้าใจเช่นเดียวกับข้อมูลข่าวสารที่ถูกรวบรวม บูรณาการและความเข้าใจที่เกิดการรูปแบบการคิดด้านอื่น ๆ

2) ทฤษฎีพหุปัญญาของ Howard Gardner สำหรับลักษณะการคิดในแต่ละขั้นเชื่อมโยงความสามารถทางสติปัญญาและพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1) ปัญญาที่ถูกใช้เมื่อเกิดการตั้งใจหรือมุ่งหมาย เกี่ยวกับแรงบันดาลใจส่วนบุคคล การรับรู้ได้ การสมมติและการจำได้ คนใช้สติปัญญาด้านนี้ซึ่งขึ้นอยู่กับกรหยั่งรู้ของตนเอง ความรู้การรับรู้ทางตรง ทักษะส่วนตัว ความชื่นชอบและความเชื่อ จัดเป็นหมวดสติปัญญาด้านปฏิสัมพันธ์ต่อผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)

2.2) ปัญญาที่ถูกใช้เมื่อเกิดการระบุนุ เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถในการจัดหมวดหมู่ และความสามารถในการจดจำความสัมพันธ์ สิ่งที่เป็นประโยชน์และคุณค่า คนใช้สติปัญญาด้านนี้ในการแยกแยะเอกลักษณ์ และคุณลักษณะ ในการสร้างข้อมูล คัดเลือกจินตภาพ ประกาศภูพิการณาเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น และอธิบายความรู้้อย่างละเอียด จัดรวมในหมวดสติปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence)

2.3) ปัญญาที่ถูกใช้เมื่อเกิดการค้นหา รวมถึงความสามารถในการจดจำและการจินตนาการของสิ่งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันระหว่าง การพรรณนาทางภาษา ความสัมพันธ์ที่เป็นตรรกะ รูปแบบทางการ การอนุมาน และตัวดำเนินการที่เกี่ยวข้องในลำดับที่พหุเหมาะสมกับความคิดเจตนาและบริบท จัดรวมอยู่ในหมวดปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical Mathematical Intelligence)

2.4) ปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ ความสามารถในการรับรู้ ดีความ และแสดงออกในสถานการณ์ต่าง ๆ การสร้างหัวข้อ ข้อบังคับและขอบเขต การจินตนาการถึงความเป็นไปได้ที่เป็นทางการ เพื่อแสดงถึงและสื่อสารเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้น และเพื่อบูรณาการความรู้จากสถานการณ์ที่ประสบไปสู่โครงสร้างที่สูงกว่า เกี่ยวข้องกับปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence)

2.5) ปัญญาที่ถูกใช้เมื่อเกิดการค้น ความสามารถในการคิดหรือแสดงออกภายใต้ข้อบังคับ การกำหนดสิ่งใดที่สามารถใช้ได้ เข้าใจถึงผลลัพธ์ของกระบวนการหนึ่งกับอีกกระบวนการหนึ่ง ทำนายผลกระทบจากข้อบังคับ สามารถแปลความรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ จัดอยู่ในหมวดปัญญาด้านการเคลื่อนไหวทางร่างกาย (Bodily Kinesthetic Intelligence)

2.6) ปัญญาที่สำคัญต่อการรู้ เป็นความสามารถในการประสานและสังเคราะห์หัวข้อจากสติปัญญาหนึ่งไปสู่ความรู้ที่ระดับสูงกว่า โดยจัดเป็นหมวดปัญญาด้านการเข้ากับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence)

3) ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) การคิดเชิงออกแบบเป็นกระบวนการคิดที่อาศัยแรงจูงใจเพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดจากผู้คนถูกกระตุ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ โดยเริ่มต้นจากความปรารถนาในการสนองด้านความต้องการทางกายภาพเป็นปัจจัยพื้นฐาน ความมั่นคง ความเป็นเพื่อน การเป็นส่วนหนึ่ง ความมั่นใจในตนเอง และการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยในแต่ละขั้นตอนของการคิดสามารถจัดหมวดหมู่เข้ากับทฤษฎีแรงจูงใจ ดังนี้

3.1) การคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายสัมพันธ์กับความสนใจส่วนบุคคลและการมีความหมาย ผู้เรียนจะแสดงออกให้เห็นบ่อยครั้งเวลาพวกเขาเข้าเสาะหาเป้าหมายและรู้สึกกังวลใจในสิ่งที่ทำ การเข้าใจถึงอารมณ์และความสนใจส่วนบุคคลของผู้เรียน

3.2) ความต้องการทางกายภาพกระตุ้นโดยตรงต่อการระบุแหล่งที่มาของความ ต้องการ ผู้เรียนจะถูกกระตุ้นเมื่ออึดอัด มีสุขภาพดีและกำลังที่ดี การระบุความต้องการทางสติปัญญาและกายภาพคือสิ่งที่ทำให้เกิดแรงกระตุ้นเมื่อเจอวัตถุใหม่ ๆ

3.3) ความจำเป็นด้านความปลอดภัยสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ของบุคคลหนึ่งกับคน วัตถุ และเหตุการณ์ในสถานการณ์หนึ่ง ความสัมพันธ์ที่กระตุ้นการค้นหา เมื่อไม่สามารถจัดลำดับความสัมพันธ์ได้ ผู้เรียนจะแสดงความไม่มั่นคงผ่านพฤติกรรมโดยไม่มีเหตุผล ซึ่งบางพฤติกรรมสามารถเปลี่ยนได้โดยความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน

3.4) ความจำเป็นสำหรับความเป็นเพื่อนและสัมพันธ์กับการสื่อสารภายในกลุ่มในการแบ่งปันข้อมูล ผู้เรียนมักค้นหาความเป็นเพื่อนจากการเล่นแบบร่วมมือ ยังมีความหมายและเหมาะสมมากแค่ไหน การแลกเปลี่ยนจะยังมีแรงกระตุ้นมากขึ้น การนำเสนอความคิดของตนเองต่อผู้อื่นคือแรงกระตุ้นขั้นสูง

3.5) ความมั่นใจในตนเองเกิดจากการกระทำหรือการสร้างบางสิ่งในหนทางที่ถูกสร้างขึ้นและมีความสามารถ ผู้เรียนมักแสดงออกถึงทักษะของตนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเองค่าชื่นชมที่ได้รับจะช่วยนำทางและสร้างตัวตนถาวรโดยกิจกรรมที่น่าจดจำและมีคุณค่า

3.6) ความสมบูรณ์ของชีวิตขึ้นอยู่กับการบรรลุเป้าหมาย ผู้เรียนจะทำงานด้วยวิธีของตนเอง และเมื่อรู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จได้ การสร้างเกณฑ์การประเมินตนเองจะเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการควบคุมตนเอง สามารถทำสิ่งใหม่ ๆ หรือสามารถทำสิ่งที่มีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่ทำไปแล้ว

3.7) บุคคลที่พัฒนาความรู้สึกถึงตัวตนอย่างแรงกล้าและความเข้าใจในการใช้ชีวิตบนโลก ผู้เรียนยังไม่เติบโตพอที่จะเข้าใจหรือรู้จักตนเอง ผู้เรียนต้องการการช่วยเหลือ การแนะนำเมื่อเกิดความสับสนและความไม่แน่นอน เป็นแรงกระตุ้นที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้มากขึ้นโดยใช้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์

สรุปได้ว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบถูกพัฒนาขึ้นมาจากทฤษฎีทางการศึกษา 3 ทฤษฎี ได้แก่ (1) จุดมุ่งหมายทางการศึกษาของ Bloom เป็นทฤษฎีที่ใช้กำหนดจุดมุ่งหมายในกระบวนการคิดแต่ละขั้น เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถตอบคำถามตนเองได้ว่าต้องการให้เกิดผลลัพธ์อย่างไรจากการคิดและลงมือทำ (2) ทฤษฎีพหุปัญญาของ Howard Gardner เป็นทฤษฎีที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานของกระบวนการคิดในแต่ละขั้นว่าควรจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ และ (3) ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) เป็นทฤษฎีที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดและลงมือทำเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เช่น ความต้องการเป็นที่ยอมรับ ความต้องการในการค้นหาคำตอบกับสิ่งที่ตนสงสัย ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้มากกว่าการบอกให้จำ กระบวนการคิดเชิงออกแบบจึงเป็นแนวคิดที่เน้นการเรียนรู้ในมิติของการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นระบบ

3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบ เป็นแนวคิดที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการพัฒนาองค์กร ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ มีผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ ต่อมานักวิชาการการศึกษาจึงได้นำแนวคิดของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการเผชิญปัญหาและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ดังนี้

Kumar (2004) ได้พัฒนากระบวนการคิดเชิงออกแบบโดยเน้นกิจกรรมทางสังคมเป็นฐานที่มีประสิทธิผลในการค้นพบความรู้ความเข้าใจใหม่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดทิศทางเป้าหมาย (Sense Intent)
- 2) การศึกษาวิเคราะห์ผู้ใช้ (Know People)

- 3) การศึกษาวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้อง (Know Context)
- 4) การสร้างกรอบข้อค้นพบ (Frame Insights)
- 5) การค้นหาแนวคิด (Explore Concepts)
- 6) การสร้างแผนดำเนินการ (Make Plans)
- 7) การนำเสนอผลงาน (Realize Offering)

IDEO Toolkit (2012) บริษัทให้คำปรึกษาเรื่องการออกแบบในสหรัฐอเมริกา ได้เสนอกระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นการสำรวจ (Discovery) ระยะของการสำรวจนี้มีความตั้งใจที่จะสร้างความเข้าใจเชิงลึกของสิ่งที่ถูกต้องและสิ่งที่จำเป็นในการแก้ปัญหา ระยะนี้ให้ความเข้าใจในปัญหาการออกแบบที่เสนอมาให้

2) ขั้นการตีความ (Interpretation) ระยะนี้เปลี่ยนข้อมูลที่ได้รวบรวมขึ้นหรือการสังเกตเข้าไปในโอกาสการออกแบบ การรวมความคิดไปสู่ทิศทางสำหรับการสร้างความคิด

3) ขั้นสร้างความคิด (Ideation) เป็นการสร้างความคิดที่หลากหลายและความคิดที่แตกต่างโดยปราศจากการตัดสิน การประเมินผลงาน หรือเงื่อนไขข้อจำกัดต่าง ๆ

4) ขั้นการทดลอง (Experimentation) ระยะนี้นำเสนอต้นแบบ (Prototype) ความคิดจะมองเห็นได้ชัดเจนขึ้นและเปลี่ยนสภาพไปเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่สามารถทดสอบและประเมินค่าได้

5) ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ระยะนี้นำเสนอธรรมชาติของกระบวนการ ย้อนกลับรวมถึงการวางแผนสำหรับการพัฒนาต่อไปและปรับปรุงความคิดให้ดียิ่งขึ้น

ไปรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา และชูจิต ตรีรัตนพันธ์ (2560, น.21 - 22) ได้กล่าวถึง กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ของ The Stanford d.school Bootcamp Bootleg (HPI) ไว้ดังนี้

1) เข้าใจปัญหา (Empathize) ต้องทำความเข้าใจกับปัญหาให้ถ่องแท้ในทุกมุมมอง ตลอดจนเข้าใจผู้ใช้กลุ่มเป้าหมาย หรือเข้าใจในสิ่งที่ต้องการแก้ไขนี้เพื่อหาหนทางที่เหมาะสมและดีที่สุดให้ได้ การเข้าใจคำถามอาจเริ่มตั้งด้วยการตั้งคำถาม สร้างสมมติฐาน กระตุ้นให้เกิดการใช้ความคิดที่นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ที่ดีที่สุด ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาให้ถ่วงถ่วงเพื่อหาแนวทางที่ชัดเจนให้ได้ การเข้าใจในปัญหาอย่างลึกซึ้ง ถูกต้องนั้นจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ตรงประเด็นและได้ผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยม

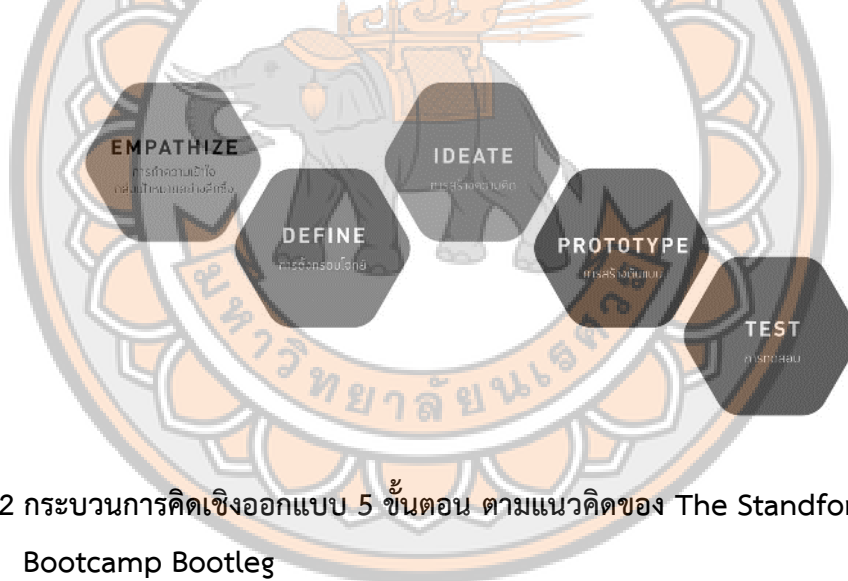
2) กำหนดปัญหาให้ชัดเจน (Define) เมื่อรู้ถึงข้อมูลปัญหาที่ชัดเจน ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาอย่างรอบด้านแล้ว ให้นำเอาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อที่จะคัดกรองให้เป็นปัญหาที่แท้จริง กำหนดหรือบ่งชี้ปัญหาอย่างชัดเจน เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติการต่อไป รวมถึงมีแก่นยึดในการแก้ไขปัญหาย่างมีทิศทาง

3) การสร้างความคิด (Ideate) การสร้างความคิดคือ การนำเสนอแนวความคิด ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหารูปแบบต่าง ๆ อย่างไม่มีกรอบจำกัด ควรระดมความคิดในหลากหลาย

มุมมองหลากหลายวิธีการออกมาให้มากที่สุด เพื่อที่จะเป็นฐานข้อมูลในการที่เราจะนำไปประเมินผล เพื่อสรุปเป็นความคิดที่ดีที่สุดสำหรับการแก้ไขปัญหา นั้น ๆ ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องเกิดจากความคิดเดียว หรือเลือกความคิดเดียว แต่เป็นการผสมผสานหลากหลายความคิดให้ออกมาเป็นแนวทางสุดท้ายที่ชัดเจนก็ได้ การระดมความคิดนี้ยังช่วยให้เรามองปัญหาได้อย่างรอบด้านและละเอียดขึ้นด้วย รวมถึงหาวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างรอบคอบได้

4) สร้างต้นแบบที่เลือก (Prototype) หากเป็นเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ หรือนวัตกรรม ขึ้นสร้างต้นแบบที่เลือก (Prototype) คือ การสร้างต้นแบบเพื่อทดสอบจริงก่อนที่จะนำไปผลิตจริง สำหรับในด้านอื่น ๆ ขั้นนี้ก็คือ การลงมือปฏิบัติหรือทดลองทำจริงตามแนวทางที่ได้เลือกแล้ว ตลอดจนสร้างต้นแบบของปฏิบัติการที่เราต้องการจะนำไปใช้จริง

5) ทดสอบ (Test) ทดลองนำต้นแบบหรือข้อสรุปที่จะนำไปใช้จริงมาปฏิบัติก่อนเพื่อทดสอบประสิทธิภาพ ตลอดจนประเมินผลเสร็จแล้วก็นำเอาปัญหาหรือข้อดีข้อเสียที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงอีกครั้ง



ภาพ 2 กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ The Stanford d.school

Bootcamp Bootleg

ที่มา: DESIGN THINKING : LEARNING BY DOING การคิดเชิงออกแบบ: การเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ (น.21) โดย ไปรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา และชูจิต ตรีรัตนพันธ์, 2564, ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)

นอกจากนี้ไปรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา และชูจิต ตรีรัตนพันธ์ ยังได้กล่าวถึงกระบวนการคิดเชิงออกแบบ Double Diamond Design Process หรือโมเดลเพชรคู่ 4 ขั้นตอน ของ UK Design Council ไว้ดังนี้

1) ค้นพบ (Discover) เป็นกระบวนการการคิดเชิงออกแบบในขั้นตอนแรกนี้ ก็คือการค้นพบปัญหาแล้วทำความเข้าใจกับปัญหาให้ลึกซึ้งมากที่สุด หลากหลายมิติที่สุด เพื่อที่จะนำไปสู่การหาทางออกที่ดีที่สุดและตอบโจทย์มากที่สุด

2) บ่งชี้/กำหนด (Define) หลังจากที่มีมองปัญหาอย่างรอบด้านแล้วให้นำเอาข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เพื่อที่จะคัดกรองให้เป็นปัญหาที่แท้จริง กำหนดหรือบ่งชี้ว่าเป็นปัญหาอะไร ประเภทไหน เพื่อให้เข้าใจลักษณะของปัญหาให้ได้ชัดเจนที่สุดเพียงประเด็นเดียว เพื่อที่จะได้มีจุดหมายในการหาทางแก้ไขได้อย่างตรงประเด็นมีทิศทางชัดเจน

3) พัฒนา (Develop) หลังจากที่มีแก่นของปัญหาที่ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนของการพัฒนายังคือการระดมสมองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในกรอบและนอกกรอบ โดยคิดให้รอบด้านที่สุด ถ้าเปรียบกับการออกแบบสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ตอนนี้ก็คือ การหาไอเดียเพื่อที่จะออกแบบไปในทิศทางต่าง ๆ หลากหลายรูปแบบเพื่อนำมาเลือกไอเดียที่ดีที่สุดไปผลิตนั่นเอง

4) นำไปปฏิบัติจริง (Deliver) ขั้นตอนนี้จะเลือกวิธีที่ดีที่สุดเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาจริง ปฏิบัติจริง เพื่อตอบโจทย์ปัญหาที่เราตั้งไว้ นำไปทดลองหรือทดสอบจริงว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ ตลอดจนเก็บข้อมูลเพื่อนำมาประมวลผลด้วย



ภาพ 3 กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 4 ขั้นตอน ตามแนวคิดของโมเดลเพชรคู่

ที่มา: DESIGN THINKING : LEARNING BY DOING การคิดเชิงออกแบบ: การเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ (น.21) โดย ไปรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา และชอุจิต ตรีรัตนพันธ์, 2564, ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC)

มะยุรีย พิทยาเสนีย์ (2564) ได้นำกระบวนการคิดเชิงออกแบบไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้

1) การทำความเข้าใจปัญหาของผู้ใช้เชิงลึก (Empathize) หมายถึง การที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนเข้าไปศึกษาเพื่อทำความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายได้อย่างละเอียดและลึกซึ้ง เช่น กรณีที่กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนในชั้นเรียนที่มีจำนวนมากก็อาจคัดเลือกนักเรียนที่มีจุดเด่นเฉพาะตัว คนที่พูดแล้วเพื่อนฟัง คนที่มีอิทธิพลในห้องเรียนมาเป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายจำนวนสองถึงสามคนแล้วรวบรวมเอาสิ่งที่เหมือนกันของเด็กทั้งสองหรือสามคนมาใช้เป็นข้อมูลปัญหา

2) การตีความปัญหา (Define) หมายถึง การสรุปประเด็นปัญหาจากสิ่งที่ได้ศึกษาในขั้นตอนการทำความเข้าใจปัญหาอย่างละเอียดและลึกซึ้ง ระบุให้ได้ว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร เช่น การลองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ (Immerse) เพื่อรับรู้ความรู้สึกและความคิดภายใต้สถานการณ์เดียวกันของกลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง วิธีนี้จะทำให้ผู้ออกแบบมีความรู้สึกเช่นเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมายและนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เช่น การลองเข้าไปเป็นนักเรียนร่วมกับกลุ่มเป้าหมายดูแล้วจะรู้เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนนั้น ๆ โดยวิธีนี้ผู้ออกแบบจะสามารถสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกทางอารมณ์และทางความรู้สึกได้อีกด้วย

3) การระดมจินตนาการ (Ideate) หมายถึง การนำความคิดที่หลากหลายพองของสมาชิกในกลุ่มแบบไม่ถูกจำกัดแนวทางเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ ๆ คิดนอกกรอบและตอบโจทย์ได้ สิ่งที่สำคัญของขั้นตอนนี้คือการระดมความคิดของกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ด้วยการใช้คำพูดเชิงบวก เช่น “ใช่ค่ะ” แล้วนำประเด็นที่ได้มาบันทึกลงกระดาษโน้ต เพื่อให้ทีมได้เห็นและร่วมกันเลือก ซึ่งข้อสรุปที่ได้จากกลุ่มจะนำไปสู่การสร้างต้นแบบเพื่อแก้ไขปัญหในอันดับต่อไป

4) การสร้างต้นแบบนวัตกรรม (Prototype) หมายถึง การที่ผู้ออกแบบนวัตกรรมนำข้อสรุปที่ได้มาสร้างเป็นผลงานที่จับต้องได้ เปรียบเสมือนกับการนำสิ่งที่เป็นนามธรรมมาพัฒนาเป็นรูปธรรมที่เป็นต้นแบบและเหมาะกับการนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด การสร้างต้นแบบจากวัสดุที่ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงจะทำให้เกิดการต่อยอดต้นแบบได้ อย่างไรก็ตามต้นแบบที่สร้างขึ้นนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ได้ในครั้งเดียว ดังนั้นการปรับเปลี่ยนต้นแบบจึงสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาเมื่อมีการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย โดยต้นแบบที่ดีจะต้องเน้นที่ความเร็วในการพัฒนาและตอบปัญหาในเบื้องต้นได้ 5) การทดสอบนวัตกรรม (Test) หมายถึง การนำต้นแบบที่สร้างขึ้นไปใช้ทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อการสะท้อนคิดจากกิจกรรมที่ปฏิบัติ (Reflection) และไปนำสู่การปรับปรุงโดยหลังจากการทดสอบนวัตกรรม ผู้ออกแบบนวัตกรรมจะเกิดการเรียนรู้ข้อบกพร่องของต้นแบบเพื่อนำไปปรับปรุงต้นแบบใหม่และนำมาทดสอบซ้ำเพื่อรับข้อเสนอแนะจากผู้ใช้อีก โดยทั่วไปแล้วการสร้างต้นแบบและการทดสอบจะถูกทำซ้ำแล้วซ้ำอีกจนกว่าจะได้ต้นแบบที่สมบูรณ์ที่สุดที่กลุ่มเป้าหมายยอมรับว่าเป็นที่ต้องการหรือแก้ปัญหาได้จริง

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบข้างต้น พบว่า นักวิชาการแต่ละท่านได้นำแนวคิดของกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยมีขั้นตอนและองค์ประกอบแตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถสังเคราะห์ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 การสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

Kumar (2004)	Standford d.school Bootcamp Bootleg (HPI) (208)	IDEO Toolkit (2012)	Double Diamond Design Process (2019)	มะยูริย์ พิทยาเสณีย์ (2564)	ผลการสังเคราะห์ กระบวนการ จัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการคิด เชิงออกแบบ
1) กำหนดทิศทาง เป้าหมาย (Sense Intent) 2) การศึกษา วิเคราะห์ผู้ใช้ (Know People) 3) การศึกษา วิเคราะห์บริบทที่ เกี่ยวข้อง (Know Context)	1) เข้าใจปัญหา (Empathize)	1) ขั้นการสำรวจ (Discovery)	1) ค้นพบ (Discover)	1) การทำความเข้าใจ ปัญหาของผู้ใช้เชิงลึก (Empathize)	1) ทำความเข้าใจ (Empathize)
4) การสร้างกรอบ ข้อค้นพบ (Frame Insights)	2) กำหนดปัญหา ให้ชัดเจน (Define)	2) ขั้นการตีความ (Interpretation)	2) บังชี้/กำหนด (Define)	2) การตีความ ปัญหา (Define)	2) กำหนดเค้า โครง (Outline)
5) การค้นหา แนวคิด (Explore Concepts)	3) การสร้าง ความคิด (Ideate)	3) ขั้นสร้าง ความคิด (Ideation)	3) พัฒนา (Develop)	3) การระดม จินตนาการ (Ideate)	3) ตกตะกอน ความคิด (Ideation)
6) การสร้างแผน ดำเนินการ (Make Plans)	4) สร้างต้นแบบที่ เลือก (Prototype)	4) ขั้นการทดลอง (Experimentation)	4) นำไปปฏิบัติ จริง (Deliver)	4) การสร้าง ต้นแบบนวัตกรรม (Prototype)	4) พัฒนา สร้างสรรค์ (Crate)
7) การนำเสนอ ผลงาน (Realize Offering)	5) ทดสอบ (Test)	5) ขั้นการ ประเมินผล (Evaluation)		5) การทดสอบ นวัตกรรม (Test)	5) ปรับปรุงงาน เขียน (Improve)

จากการพิจารณาและสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบของนักวิชาการแต่ละท่าน สามารถสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ทำความเข้าใจ (Empathize) การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ

2) กำหนดเค้าโครง (Outline) การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่างงานของงานเขียน

3) ตกตะกอนความคิด (Ideation) การจัดระเบียบความคิดเพื่อเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้

4) พัฒนาสร้างสรรค์ (Crate) การนำเสนอแลกเปลี่ยนอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับเพื่อนและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน

5) ปรับปรุงงานเขียน (Improve) การประเมินและปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์

3.4 ประโยชน์ของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

ภุชงค์ โรจน์แสงรัตน์ (2559, น.32 - 33) กล่าวว่า เมื่อนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนจะเกิดความสามารถในหลายด้าน ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร (Communication) ความสามารถในการที่จะสื่อสารข้อมูลจากความคิดและจินตนาการของนักออกแบบไปสู่ผู้อื่น ด้วยการสื่อสารทางภาษา อวัจนภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสื่อสารด้วยภาพ การสร้างแบบร่างภาพ การนำเสนอ การสื่อสารเหล่านี้เกิดขึ้นระหว่างนักออกแบบด้วยกันในการที่จะทำงานร่วมกัน หรือการสื่อสารระหว่างนักออกแบบกับผู้จ้างหรือผู้บริโภค และการสื่อสารระหว่างนักออกแบบกับโรงงานผู้ผลิต ที่จะให้ผู้ผลิตเข้าใจในโครงสร้างของงานออกแบบเพื่อผลิตออกมาได้อย่างถูกต้อง

2) ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา (Problem and Solution) การคิดแก้ปัญหาของนักออกแบบมีมิติความคิดหลายประเด็น เช่น ความสวยงามในการออกแบบ การใช้วัสดุในการผลิต พฤติกรรมและการใช้งานของผู้บริโภค ข้อกฎหมาย กระบวนการผลิตในระบบอุตสาหกรรม การตลาด ฯลฯ ประเด็นเหล่านี้จะถูกนักออกแบบนำมาประมวลความคิด และคัดกรองในหลายระดับชั้น จนเกิดเป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด

3) การร่วมมือในการทำงาน (Collaboration) การร่วมมือในการทำงาน เป็นการระดมความคิดจากคนที่มีประสบการณ์หลากหลาย จะช่วยในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ดีกว่าการทำงานคนเดียว เพราะในปัจจุบันความซับซ้อนของปัญหามีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เกิดการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) เป็นการเข้าใจถึงความรู้สึกและความต้องการที่หลากหลายของผู้อื่น เช่น ผู้บริโภคผู้ร่วมงาน จากการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลไปยังการมองในแง่ดี (Optimism) เป็นมุมมองที่มีความจำเป็นในการเลือกทิศทางที่ดีในการแก้ปัญหาในการออกแบบ

4) ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) จากแรงบันดาลใจในการทำงาน ร่วมกันหรือข้อค้นพบใหม่ ๆ และ ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Thinking) เป็นการสรุปปัญหา ตัดสินใจในการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การคิดบูรณาการ (Integrative Thinking) ที่ผู้เรียนสามารถมองภาพรวมของการทำงาน ใช้ความคิดในการผสมผสานกระบวนการหรือเทคนิคที่หลากหลายในการแก้ปัญหา

5) การรู้แจ้งที่เกิดจากการทดลองเชิงประจักษ์ (Experimentalism) เกิดสร้างผลงานภายใต้หลักการกระด้วยการทดลอง ผลของการทดลองจะแสดงให้เห็นเป็นเหตุและผลในการทำงาน ทักษะและความคิดที่กล่าวไว้นั้นจะเกิดให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ต้องมีปัจจัยสำคัญ คือ การทำงานกลุ่ม และการเรียนรู้แบบร่วมมือ การวางแผน ติดตามความคืบหน้าการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม และการสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนให้สมาชิกในกลุ่มได้สนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

สรุปได้ว่า การนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนในหลายด้าน คือ ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารจากการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความสามารถในการคิดแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เกิดทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้อย่างลึกซึ้ง อันเป็นผลมาจากการทดลองและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดเชิงออกแบบ งานวิจัยในประเทศ

จิตรลัดดา มะลียทอง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการสร้างนวัตกรรมรายวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะในการสร้างนวัตกรรมรายวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะในการสร้างนวัตกรรมรายวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการคิดเชิงออกแบบและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการคิดเชิงออกแบบ และ 3) แบบประเมินสมรรถนะในการสร้างนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะในการสร้างนวัตกรรมรายวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก และ 2) สมรรถนะในการสร้างนวัตกรรมรายวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการคิดเชิงออกแบบสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมตามเกณฑ์ 75/75 และ 2) ทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ แบบทดสอบวัดทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม แบบประเมินทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม และแบบ

ประเมินทักษะการทำงานเป็นทีม ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 75.00/76.19 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังจากการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับดีมาก 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมหลังเรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีทักษะการทำงานเป็นทีมระหว่างเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับดีมาก

ฉัตรพรรณ ภาณี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และ 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการทำงานร่วมกันของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ เครื่องมือวิจัย คือ 1) คู่มือการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 2) แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย และ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบมีความสามารถในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมาก

วัชรพล บุญประกอบ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรมสีเขียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรมสีเขียวของนักเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรมสีเขียวของนักเรียน และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา เครื่องมือวิจัย คือ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ 2) แบบประเมินสมรรถนะ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นหลังการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.12/75.46 เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรม

สี่เหลี่ยมหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรมสี่เหลี่ยมที่ระดับสูงและระดับกำลังพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 72.73 และ 27.27 ตามลำดับ และ 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแรงจูงใจมีความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อผลิตนวัตกรรมสี่เหลี่ยมให้สำเร็จ

สุภาพร บุตรสัย (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่มีต่อสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบวัดสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ จำนวน 4 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) จำนวน 4 แผน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบมีสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบมีสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นฤพร ดาวเรือง (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) สร้างและประเมินประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ตามเกณฑ์ 75/75 และ 2) ทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบและแบบประเมินความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ ผลวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.31) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.22/76.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ 2) นักเรียนมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

S. G. (2022) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบในการพัฒนาความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ หลักสูตรการผลิตโทรทัศน์และวิดีโอ ชั้นปีที่ 1 จากวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศอินเดีย ผู้วิจัยมอบหมายให้นักศึกษาได้ผลิตซีรีส์และแอนิเมชัน โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ตามแนวคิดของ The Stanford d.school Bootcamp Bootleg คือ 1) เข้าใจปัญหา (Empathize) 2) กำหนดปัญหาให้ชัดเจน (Define) 3) การสร้างความคิด (Ideate) 4) สร้างต้นแบบที่เลือก (Prototype) และ 5) ทดสอบ (Test) ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบพัฒนาความสามารถในศตวรรษที่ 21 ให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความความเห็นอกเห็นใจ การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา ความร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรมอีกด้วย

Eirini Vardakosta, et al. (2023) ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบในการพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาฟิสิกส์ จำนวน 145 คน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบตามโมเดลเพอร์คู จากการศึกษาด้วยแบบสอบถามพบว่า นักศึกษามีทัศนคติและความเข้าใจที่ดีต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ และมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านการทำงานร่วมกัน การสื่อสาร และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เน้นการให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการค้นหาและแก้ไขปัญหาจริง โดยเริ่มจากการทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง กำหนดขอบเขตของปัญหา คิดค้นแนวทางแก้ไข สร้างต้นแบบ และทดสอบผลลัพธ์ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการเป็นนวัตกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำแนวคิดของกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาใช้พัฒนาทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และมีการทำงานอย่างเป็นระบบทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ทำความเข้าใจ (Empathize) 2) กำหนดเค้าโครง (Outline) 3) ตกตะกอนความคิด (Ideation) 4) พัฒนาแบบร่าง (Draft) และ 5) ปรับปรุงงานเขียน (Improve) ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนไปพร้อม ๆ กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี RAFT

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องฝึกให้นักเรียนวางแผนการทำงานของตนเองอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจาก ขั้นตอนการเขียน (Prewriting) ขั้นตอนการเขียน (Writing) และขั้นตอนหลังการเขียน (Postwriting) สำหรับ ขั้นตอนการเขียนนับว่าเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและเริ่มวางแผนว่า ต้องการจะสื่อสารแนวคิดของตนเองออกมาในรูปแบบใด หากนักเรียนวางแผนในการเขียนได้ดีก็จะ ส่งผลให้ขั้นตอนในการเขียนนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น ผู้วิจัยได้สืบค้นเกี่ยวกับกลวิธีการสอนเขียนรูปแบบ ต่าง ๆ ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในขั้นก่อนเขียน และพบว่ากลวิธี RAFT เป็นกลวิธีที่ช่วยให้นักเรียน สามารถวางแผนการเขียนในขั้นก่อนเขียนได้เป็นอย่างดี โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ที่มาและความหมายของกลวิธี RAFT

Vandeventer (1979, p.2) ได้พัฒนาแนวคิดกลวิธี RAFT ขึ้นเพื่อใช้เป็นกิจกรรมเสริมการ สอนเขียนในขั้นก่อนการเขียน โดย RAFT ย่อมาจาก Role (บทบาทผู้เขียน) Audience (บทบาท ผู้อ่าน) Form (รูปแบบ) และ Tense (รูปกริยาตามกาล) หรือ Topic (หัวข้อ) และอธิบายเพิ่มเติมว่า RAFT เป็นกลวิธีที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และจัดกระบวนการคิดเพื่อเตรียมการเขียนให้กับผู้เรียน โดยปกติแล้ว RAFT มักจะปรากฏอยู่ในงานเขียนต่าง ๆ เพียงแต่ส่วนใหญ่แล้วมักมีการพูดถึง RAFT ใน ลักษณะที่แยกออกจากกัน ไม่ได้นำมารวมกัน อีกทั้งอาจไม่ได้ให้ความสนใจในการจัดระบบความคิดให้ อยู่ภายใต้ลักษณะของ RAFT

ทวิช อัครตระกูลวงศ์ (2561, น.27) ได้สรุปที่มาและความหมายของกลวิธี RAFT ไว้ว่า หมายถึง กลวิธีการสอนเขียนที่เสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดในขั้นก่อนการเขียนเพื่อให้ ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และวัตถุดิบในการเขียนงานอย่างเป็นระบบ โดยอักษรทั้ง 4 ตัว มาจากคำว่า Role (บทบาทผู้เขียน) Audience (บทบาทผู้อ่าน) Form (รูปแบบ) และ Tense (รูปกริยาตามกาล) หรือ Topic (หัวข้อ)

สรุปได้ว่า กลวิธี RAFT ย่อมาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวน 4 คำ ได้แก่ R - Role (บทบาทผู้เขียน) A - Audience (บทบาทผู้อ่าน) F - Form (รูปแบบ) และ T - Tense (รูปกริยาตาม กาล) หรือ Topic (หัวข้อ) เป็นกลวิธีที่ช่วยจัดกระบวนการคิดเพื่อเตรียมการเขียนให้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนสามารถวางแผนในการเขียนได้อย่างเป็นระบบ

4.2 องค์ประกอบของกลวิธี RAFT

Vandeventer (1979, pp.2 - 6) ได้กำหนดองค์ประกอบของกลวิธี RAFT ไว้ดังนี้

1) Role (บทบาทผู้เขียน) คือ การกำหนดบทบาทของผู้เขียนอันเป็นการช่วยให้ผู้เขียน ตระหนักถึงความรู้สึกร่วมระหว่างการเขียนในฐานะที่สวมบทบาทเป็นผู้เล่าเรื่องนั้น ๆ ทั้งนี้การ กำหนดบทบาทผู้เขียนมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ (1) เปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้ลองผิดลองถูก

บทบาทของผู้เขียนนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ไม่กำหนดตายตัวถาวร และ (2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างจากตัวเองออกไปซึ่งทำให้การเขียนมีความหมายและความสำคัญมากยิ่งขึ้น ซึ่งการกำหนดบทบาทของผู้เขียนจะมีอิทธิพลต่อการกำหนดบทบาทผู้อ่าน รูปแบบและหัวข้องานเขียนในองค์ประกอบต่อไป

2) Audience (บทบาทผู้อ่าน) คือ การกำหนดบทบาทของผู้อ่านหรือผู้รับสารทั้งนี้ผู้อ่านอาจเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิตก็ได้ อาจเป็นคนเดียว สิ่งเดียว หรือหลายคนหลายสิ่งก็ได้ หรือในบางครั้งผู้อ่านอาจกำหนดให้เป็นตัวผู้เขียนเองก็ได้

3) Form (รูปแบบ) คือ การกำหนดรูปแบบของงานเขียนให้เป็นประเภทใดประเภทหนึ่ง เช่น ข้อความสั้น จดหมาย โทรเลข บทสนทนา บทละคร โฆษณา ฯลฯ

4) Tense (รูปกริยาตามกาล) คือ การกำหนดรูปของคำกริยาหรือรูปประโยคตามหลักไวยากรณ์ โดยปกติแล้ว Tense แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ Past (อดีต) Present (ปัจจุบัน) Future (อนาคต) ทั้งนี้ Tense จะมีความสัมพันธ์กับ Form เป็นหลัก กล่าวคือการเล่าเรื่องราวหรือถ่ายทอดความคิดในรูปแบบที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อการเลือกใช้ Tense ที่แตกต่างกันด้วย เช่นการเขียนในรูปแบบนิทานซึ่งเป็นการสื่อสารเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตไปแล้ว ดังนั้นรูปแบบนิทานจึงเป็นตัวกำหนดให้ผู้เขียนต้องใช้ Past Tense (รูปคำกริยาหรือรูปประโยคในแบบอดีตกาล) เป็นต้น

Mitchell (1996, pp.93 - 97) และ Santa (2004) สรุปรูปองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของกลวิธี RAFT ไว้ดังนี้

- 1) Role of the Writer คือการถามว่าคุณคือใคร
- 2) Audience คือการถามว่าคุณเขียนถึงใคร
- 3) Format คือการถามว่ารูปแบบที่ใช้ในการเขียนคืออะไร
- 4) Topic คือการถามว่าคุณกำลังเขียนเกี่ยวกับอะไร

The National Behavior Support Service (2017) ได้กำหนดองค์ประกอบของกลวิธี RAFT ไว้ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่

1) The Writer's Role คือ การกำหนดบทบาทของผู้เขียน เช่น นักหนังสือพิมพ์ ทหาร วิศวกร หัวใจของมนุษย์ สัตว์ใกล้สูญพันธุ์ ฯลฯ ทั้งนี้หากสังเกตให้ดีจะพบว่าบทบาทของ ผู้เขียนเป็นได้ทั้งมนุษย์ รวมถึงสัตว์และสิ่งของด้วย

2) The Audience คือ การกำหนดว่าใครเป็นผู้อ่าน เช่น ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ สุขุมมีเจ้าของ นักวิทยาศาสตร์ หรือแม้กระทั่งพิพิธภัณฑ์ ฯลฯเช่นเดียวกับ The Writer's Role กล่าวคือ Audience สามารถกำหนดให้เป็นได้ทั้งคน สัตว์ หรือสิ่งของ

3) Formats for Writing คือ การกำหนดรูปแบบของงานเขียน เช่น จดหมาย บทสนทนา บันทึกส่วนตัว แผนผัง ฯลฯ

4) Topic คือ การกำหนดหัวข้อหรือจุดประสงค์ของงานเขียน

ทวิช อิศวตระกูลวงศ์ (2561, น.29) ได้สรุปว่ากลวิธี RAFT ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1) Role of Writer (บทบาทผู้เขียน) คือการกำหนดบทบาทสมมุติว่าผู้เขียนคือใคร

2) Audience (บทบาทผู้อ่าน) คือการกำหนดบทบาทว่า ผู้อ่านงานเขียนนี้คือใคร

3) Form (รูปแบบ) คือการกำหนดว่ารูปแบบของงานเขียนนี้คือรูปแบบใด

4) Topic (หัวข้อ) คือการกำหนดว่างานเขียนนี้เขียนเกี่ยวกับอะไร

จากการศึกษาองค์ประกอบของกลวิธี RAFT ข้างต้น พบว่า แนวคิดของนักวิชาการแต่ละท่านมีจุดร่วมที่เหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งสามารถสังเคราะห์ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของกลวิธี RAFT

องค์ประกอบ ของกลวิธี RAFT	Vande venter (1979)	Mitchell (1996) และ Santa (2004)	The National Behavior Support Service (2017)	ทวิช อิศวตระกูลวงศ์ (2561)	สรุปองค์ ประกอบที่ใช้ ในการวิจัย
1) Role (บทบาทผู้เขียน)	✓	✓	✓	✓	✓
2) Audience (บทบาทผู้อ่าน)	✓	✓	✓	✓	✓
3) Form (รูปแบบ)	✓	✓	✓	✓	✓
4) Tense (รูปกริยาตามกาล)	✓				
5) Topic (หัวข้อ)		✓	✓	✓	✓

จากการพิจารณาและสังเคราะห์องค์ประกอบของกลวิธี RAFT พบว่า นักวิชาการแต่ละท่านได้แบ่งองค์ประกอบของกลวิธี RAFT ออกเป็น 4 องค์ประกอบ โดยมี 3 องค์ประกอบแรกเหมือนกัน คือ 1) Role (บทบาทผู้เขียน) 2) Audience (บทบาทผู้อ่าน) และ 3) Form (รูปแบบ) แต่ในองค์ประกอบที่ 4 นั้น Vandeventer ได้ให้ความสำคัญกับ Tense (รูปกริยาตามกาล) ในขณะที่นักวิชาการท่านอื่นให้ความสำคัญกับการกำหนด Topic (หัวข้อ) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนร้อยแก้วภาษาไทยที่ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายหรือหัวข้อให้ชัดเจน มากกว่าการเขียนให้ถูกต้องตามรูปกริยาตามกาล จึงได้สรุปองค์ประกอบของกลวิธี RAFT สำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) Role (บทบาทผู้เขียน) นักเรียนต้องกำหนดว่าตนเองเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร
- 2) Audience (บทบาทผู้อ่าน) นักเรียนต้องกำหนดว่าตนเองเขียนข้อความนี้เพื่อใคร ต้องการสื่อสารอะไร
- 3) Form (รูปแบบ) นักเรียนต้องกำหนดรูปแบบการเขียน เช่น จดหมาย บทความ เรื่องสั้น ฯลฯ
- 4) Topic (หัวข้อ) นักเรียนต้องกำหนดว่าเนื้อหาที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร

4.3 ขั้นตอนการสอนเขียนตามกลวิธี RAFT

Simon (2017), Mitchell (1996, pp.93 - 97) และ Santa (2004) ได้แนะนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT สรุปได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) อธิบายให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจว่าในมุมมองของผู้เขียนนั้น สิ่งใดบ้างที่ต้องคำนึงถึง เพื่อให้สามารถสร้างงานเขียนที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ RAFT ว่ามีส่วนช่วยอย่างไรในการสร้างงานเขียน และมีองค์ประกอบใดบ้าง
- 2) กำหนดให้ผู้เรียนเลือกเนื้อหาสาระหรือหัวข้อ (Topic) ที่ตนเองสนใจ โดยส่วนใหญ่มักให้ผู้เรียนเลือกเนื้อหาสาระที่มีความสัมพันธ์กับผู้เรียน หรือผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจกับ สิ่งนั้นพอสมควร อาจเป็นเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับวิชาอื่นที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่ก็ได้
- 3) อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่า โดยปกติแล้วการนำ RAFT มาใช้ในการสร้างงานเขียนนั้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดมุมมองใหม่ในการเขียนว่าบทบาทของผู้เขียนและผู้อ่านนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็น “นักเรียน” และ “ครู” เสมอไป รวมทั้งรูปแบบงานเขียนก็ไม่จำเป็นต้องเป็น “รายงาน” ทั้งนี้ผู้สอนควรยกตัวอย่าง Role of Writer (บทบาทผู้เขียน) Audience (บทบาทผู้อ่าน) และ Form (รูปแบบ) ที่สามารถกำหนดได้ภายใต้หัวข้อที่ผู้เรียนเลือกไว้ในขั้นตอนที่ 2 โดยเน้นให้เห็นถึงตัวอย่างที่หลากหลาย
- 4) แบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย จากนั้นกำหนดให้ผู้เรียนระดมความคิดภายในกลุ่มแล้วเลือกหัวข้อย่อย (Topic) จากหัวข้อหลักในขั้นตอนที่ 2
- 5) ให้ผู้เรียนร่างคำตอบที่เป็นไปได้ของ RAFT ภายใต้หัวข้อย่อยนั้น โดยให้ผู้เรียนเสนอความคิดได้อย่างหลากหลาย จากนั้นจึงให้อภิปรายภายในกลุ่มร่วมกันเพื่อหาข้อสรุปว่าคำตอบของ RAFT คำตอบใดเป็นคำตอบที่น่าสนใจที่สุด
- 6) ผู้สอนแสดงตัวอย่างงานเขียนที่สร้างสรรค์ขึ้นภายใต้ RAFT ที่ถูกกำหนดไว้แล้วให้ผู้เรียนอ่านหรือฟัง เพื่อให้ผู้เรียนเห็นแนวทางการเป็นไปได้ในการสร้างงานเขียนจากคำตอบของ RAFT ที่กำหนดขึ้นในข้างต้น

ทวิช อัครตระกูลวงศ์ (2561, น.31) ได้สรุปขั้นตอนการสอนเขียนตามกลวิธี RAFT โดยนำไปใช้ใน ช่วงขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่า RAFT คืออะไร สามารถนำมาใช้ในการสร้างงานเขียนได้อย่างไรบ้าง
 - 2) ผู้เรียนพิจารณาหาหัวข้องานเขียนที่ตนเองสนใจ
 - 3) ผู้สอนแสดงตัวอย่างความเป็นไปได้ของคำตอบ RAFT ที่หลากหลายเป็นแนวทางให้ผู้เรียน
 - 4) ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยและมอบหมายให้ผู้เรียนเสนอแนวคำตอบของ RAFT ภายใต้อาชีพที่ตกลงร่วมกันไว้ จากนั้นจึงเลือกเฉพาะคำตอบที่มีความเป็นไปได้และน่าสนใจมากที่สุด
 - 5) ผู้เรียนนำคำตอบของ RAFT มาเป็นแนวทางในการเข้าสู่กระบวนการเขียน (Writing) ต่อไป
- จากการศึกษาขั้นตอนการสอนเขียนตามกลวิธี RAFT สามารถสรุปขั้นตอนที่สามารถนำไปใช้ในขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) เพื่อกำหนดทิศทางและวางแผนการเขียนให้กับนักเรียน ดังนี้
- 1) อธิบายความหมายและประโยชน์ของกลวิธี RAFT ให้นักเรียนเข้าใจ
 - 2) นักเรียนเลือกหัวข้อที่ตนเองสนใจ
 - 3) นักเรียนร่างคำตอบของ RAFT ตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ Role (บทบาทผู้เขียน) Audience (บทบาทผู้อ่าน) Form (รูปแบบ) และ Topic (หัวข้อ)
 - 4) นักเรียนนำเสนอแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่ม โดยครูให้เสนอแนะแนวทางที่เป็นไปได้และน่าสนใจให้กับนักเรียน
 - 5) นักเรียนสรุปคำตอบและนำมาเป็นแนวทางในการเข้าสู่กระบวนการเขียน (Writing) ต่อไป

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธี RAFT

งานวิจัยในประเทศ

ทวิช อัครตระกูลวงศ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบปกติ 3) แบบวัดความสามารถในการเขียนความเรียง และ 4) แบบวัดเจตคติต่อการเขียนความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงหลังเรียน

สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริศักดิ์ เนียมเจียมตัว (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 โรงเรียนศรีบุญยานนท์ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อสำรวจสภาพปัญหา ผลกระทบและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น 2) เพื่อศึกษานวัตกรรมที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และ 3) เพื่อศึกษาผลของการใช้นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา โดยมีเครื่องมือในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบทดสอบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผลการวิจัย พบว่า ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ คือ ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ตามสถานศึกษากำหนด คือ ร้อยละ 70 จำนวน 4 คน ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อนักเรียน คือ นักเรียนไม่สามารถนำเสนอความรู้ ความคิดผ่านทักษะการเขียนได้ สำหรับผลกระทบต่อผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย คือ ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สาเหตุของปัญหาเกิดจากการคัดลอกผลงานจากอินเทอร์เน็ตหรือเพื่อนนักเรียน รูปแบบการจัดการเรียนสอนที่ไม่น่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย และสื่อการสอนที่ไม่มีดึงดูดความสนใจแก่ผู้เรียน ระยะที่ 2 การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ เทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยผ่านการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าความสอดคล้อง 0.91 ระยะที่ 3 ผลการศึกษาการนำเทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะไปใช้ในการแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีผลการทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 77.14, 75.24, 73.33 และ 71.43 ตามลำดับ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ทุกคน

จิรัฐติกาล ลากสุว์จันนันท (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If ที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ ด้วยกลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ด้วยกลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนเขียนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If 2) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ แนวการ

สอนแบบปกติ 3) แบบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Hamdani Hamdani (2017) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนบรรยายของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปี ค.ศ.2015 - 2016 โรงเรียนแห่งหนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย การวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยประชากรจำนวน 180 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนโดยใช้กลวิธี RAFT และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยสำหรับความสามารถในการเขียนบรรยายของกลุ่มทดลองเท่ากับ 77.75 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.51 ในขณะที่ในกลุ่มควบคุมเท่ากับ 67.58 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.42 จึงสามารถกล่าวได้ว่า กลวิธี RAFT ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนบรรยายของนักเรียนได้

Annisa Rahmasari (2022) ได้ศึกษาผลของการใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับ Google Classroom ในการสอนเขียน ของนักเรียนในปี ค.ศ.2021 - 2022 จากโรงเรียนแห่งหนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย ดำเนินการทดลองโดยการแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มด้วยวิธีการสุ่ม กลุ่มแรก คือ กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนโดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับ Google Classroom และกลุ่มที่สองคือ กลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าวิธีการสอนเขียนโดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับ Google Classroom สามารถเพิ่มความสามารถของนักเรียนในการเขียนเชิงพรรณนาได้อย่างมีนัยสำคัญ

Prihatin Nurhidayati (2022) ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนบรรยาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในประเทศอินโดนีเซีย งานวิจัยเชิงปริมาณฉบับนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนจำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบทดสอบและเอกสารประกอบการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT มีช่วยพัฒนาทักษะการเขียนบรรยายของนักเรียนได้

A.S. Intan (2023) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้กลวิธี RAFT กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 25 คน เก็บข้อมูลโดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และการสัมภาษณ์ โดยแบ่งการทดสอบออกเป็น 2 ระยะ

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยในด้านทักษะการเขียนของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยกลวิธี RAFT สูงขึ้น โดยในระยะที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 66.08 และระยะที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 74.24 จึงสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า กลวิธี RAFT ช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนได้

Katty Michelle Paucar Sisalima (2023) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาโดยใช้กลวิธี RAFT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในปี ค.ศ.2021 - 2022 จากโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่งในเมืองโลฆา ประเทศเอกวาดอร์ ดำเนินการทดลองโดยการทดสอบก่อนและหลังเรียน และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านของการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่นักเรียนมีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังพบว่า กลวิธี RAFT ช่วยส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ กระตุ้นจินตนาการ ความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจในการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์อีกด้วย

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า กลวิธี RAFT เป็นวิธีการที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดในการกำหนดทิศทางและวางแผนงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการตอบคำถามตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ 1) Role บทบาทผู้เขียนเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร 2) Audience ต้องการเขียนข้อความนี้เพื่อใคร และต้องการสื่อสารอะไร 3) Form รูปแบบการเขียนคืออะไร และ 4) Topic หัวข้อที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร โดยผู้วิจัยได้นำกลวิธี RAFT ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) เพื่อเป็นแนวทางให้กับนักเรียนในการเข้าสู่กระบวนการเขียน (Writing) โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบต่อไป

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเว็บล็อก

5.1 ความหมายของเว็บล็อก

กิดานันท์ มลิทอง (2548, น.250) กล่าวว่า เว็บล็อก (Weblog, Web log) เป็นสิ่งพิมพ์ออนไลน์จากหลายผู้เขียนและมีเนื้อหาสาระหลายประเภท โดยอาจมีการเสนอและแนะนำแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ รวมทั้งการเชื่อมโยงไปยังเว็บล็อกอื่น ๆ ด้วยการใช้เว็บล็อกในการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีความคิดสร้างสรรค์ทั้งในการนำเสนอนวัตกรรมและแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน เว็บล็อกที่มีหัวข้อเฉพาะเรื่องจะช่วยให้ผู้เรียนทั่วโลกสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้อย่างกว้างขวาง หรือเพียงการอ่านเรื่องจากเว็บล็อกจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างไกลได้

ธนาธร ทยานานทอง (2551, น.29) กล่าวว่า เว็บบล็อก คือ เว็บไซต์ที่มีลักษณะคล้ายกับ ไดอารีออนไลน์ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เขียนเว็บบล็อกและผู้เข้าชม มีปฏิสัมพันธ์กันในแง่ความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาในเว็บบล็อก ส่วนใหญ่เว็บบล็อกนั้นจะมีการปรับปรุงเนื้อหาโดยผู้เขียนบล็อกอยู่เป็นประจำโดยเนื้อหาที่อยู่ในเว็บบล็อกนั้นมีหลากหลายหัวข้อ อาทิเช่น การเรียน การทำงาน การวิจัยค้นคว้า บันเทิง เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้เขียนเว็บบล็อกนั้น ๆ ว่ามีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านใด เว็บบล็อกเป็นระบบจัดการเนื้อหาบนเว็บไซต์อีกรูปแบบหนึ่ง ที่ออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการของผู้ใช้งาน ผู้เขียนเว็บบล็อกไม่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเว็บไซต์ก็สามารถที่จะสร้างเว็บบล็อกส่วนตัวได้ ส่วนที่มาของคำว่าเว็บบล็อก (Weblog) นั้น มาจากคำสองคำคือ เว็บ (Web) และการบันทึก (Logging) ในปัจจุบันนี้คำว่า เว็บล็อก (Weblog) สามารถเรียก ย่อให้สั้นเหลือเพียงคำว่า บล็อก (Blog)

กฤติกา อินตา (2553, น.19) กล่าวว่า บล็อก คือ การบันทึกบทความของตนเอง ลงบนเว็บไซต์ โดยเนื้อหาของบล็อก นั้นจะครอบคลุมได้ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว การมองโลกความคิดเห็นของเราต่อเรื่องต่าง ๆ หรือเป็นบทความเฉพาะด้าน เช่น เรื่องการเมือง เรื่องกล้องถ่ายรูป เรื่องกีฬา เรื่องธุรกิจ Blog มาจากคำว่า WebLog บางคนอ่านว่า We Blog บางคนอ่าน ว่า Web Log แต่ทั้งหมดคือ Blog ซึ่งหมายถึง การบันทึกบทความของตนเอง (อาจเป็น อักษร รูปภาพ มัลติมีเดีย) ลงบนเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รับทราบ Blog หรือ Web Blog เป็นการสื่อสารสองทางระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยผู้อ่านสามารถโต้ตอบได้โดยการแสดงความคิดเห็น (Comment)

สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2558, น.7) กล่าวว่า เว็บบล็อกเป็นการจัดการความรู้รูปแบบหนึ่ง โดยการบันทึกเรื่องราว เนื้อหาต่าง ๆ ที่อยู่ในหลากหลายรูปแบบทั้งตัวอักษร ภาพ เสียงหรือภาพเคลื่อนไหวลงบนเว็บไซต์ส่วนตัวและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นสามารถแสดงความคิดเห็นได้

พรทิพย์ แสงสุวรรณ (2560, น.19 - 20) กล่าวว่า เว็บบล็อก เป็นเว็บส่วนตัวที่ใช้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องส่วนตัว หรือเป็นเรื่องที่มีความสนใจก็ได้ โดยที่ผู้เข้าเยี่ยมชมหรืออ่านสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองหลังจากที่อ่านเรื่องแล้ว การนำเว็บบล็อกไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมีความคิดสร้างสรรค์ และได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า เว็บล็อก มาจากคำภาษาอังกฤษสองคำ คือ เว็บ (Web) และการบันทึก (Logging) เป็นแพลตฟอร์มที่ผู้ใช้สามารถเขียนบทความ บันทึกเรื่องราว ความคิดเห็น หรือข้อมูลต่าง ๆ ลงบนเว็บไซต์ โดยสามารถนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ตัวอักษร รูปภาพ เสียง หรือวิดีโอ ซึ่งผู้เขียนสามารถแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ หรือมุมมองของตนเองต่อผู้อ่านและสามารถโต้ตอบกันได้ผ่านระบบแสดงความคิดเห็น (Comment)

5.2 การใช้เว็บบล็อกในการสอนเขียน

Huette S. (2006) กล่าวว่า หลักในการนำเว็บบล็อกเข้ามาใช้ในการเรียนในห้องเรียนนั้นทำได้โดยการชักชวนให้ผู้เรียนอ่านเว็บบล็อกของผู้อื่นก่อน จากนั้นจึงสร้างเว็บบล็อกของตนเองขึ้นมา การกระทำเช่นนี้จะทำให้นักเรียนเรียนรู้กระบวนการในการสร้างเว็บบล็อกของตนเอง มีแบบอย่างในการสร้างเว็บบล็อก รู้แนวทางในการสร้างบล็อกด้วยตนเอง รู้ว่างานเขียนของตนเองจะออกมาในรูปแบบใด ซึ่งขั้นตอนในการสร้างบล็อกของผู้เรียน มีดังนี้

- 1) ครูสร้างเว็บบล็อกของตนเองก่อน ไม่ควรมีขนาดใหญ่มาก
- 2) ชักชวนให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในเว็บบล็อก โดยแนะนำให้นักเรียนเข้ามาอ่าน แสดงความคิดเห็น หรือส่งการบ้านทางเว็บบล็อก เป็นต้น
- 3) ชักชวนให้นักเรียนอ่านบล็อกอื่น ๆ ซึ่งเริ่มต้นจากบล็อกที่มีหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน
- 4) จากนั้นให้นักเรียนสร้างงานเขียนผ่านทางเว็บบล็อกเป็นกลุ่ม
- 5) และสุดท้ายให้นักเรียนสร้างเว็บบล็อกของตนเอง นำงานเขียนเรื่องที่ตนเองสนใจแสดงในเว็บบล็อก มีการชักชวนให้เพื่อนเข้ามาอ่านและแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนที่นักเรียนเขียนขึ้น

Donohoo, J. (2006) ได้กล่าวถึงหลักการในการนำเว็บบล็อกมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ตรวจสอบเว็บบล็อกและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ในการใช้เว็บบล็อก เพื่อดูว่าเว็บบล็อกเหล่านี้สามารถสนับสนุนการเรียนการสอน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนได้หรือไม่
- 2) เลือกเว็บบล็อกที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน
- 3) เลือกหัวข้อในการเขียนในเว็บบล็อกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 4) ถ้าโรงเรียนมีเทคโนโลยีที่สามารถสนับสนุนการเรียน เช่น มีคอมพิวเตอร์หรือโปรแกรม ควรจัดให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ โดยการจัดเวลาในการใช้เว็บบล็อกให้เหมาะสมและอยู่ภายใต้การควบคุมของครูผู้สอน
- 5) ให้ออกกำลังกายให้นักเรียนในการตกแต่งเว็บบล็อกของตนเองและเวลาในการนำผลงานเขียนแสดงในเว็บบล็อก
- 6) มีการเข้าไปแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเป็นประจำ ให้คำติชมเพื่อนนักเรียนจะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปพัฒนางานเขียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

ชนิษฐา ทวีศรี (2557, น.53 - 54) กล่าวว่า ผู้เรียนสามารถใช้บล็อกในการเรียนและการจัดการเรียนรู้ได้ตามประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) การใช้บล็อกในการสะท้อนความคิดเห็น ผู้เรียนสามารถใช้บล็อกแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ได้รับประสบการณ์หรือเรียนมา หรือเขียนบันทึกเรื่องที่ตนประทับใจและต้องการจดจำ (Reflective or Writing Journals) กระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

2) การใช้บล็อกเพื่อแบ่งปันสิ่งที่เรียนมากับเพื่อน ผู้เรียนสามารถใช้บล็อกในการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของตนเองจากการที่ได้เรียนมาในชั้นเรียน หรือจากที่ได้ไปศึกษา ค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลด้วยตนเอง โดยการเขียน เรียบเรียง สรุปและเชื่อมโยง (Link) เนื้อหาหรือข้อมูลเรื่องเหล่านั้น แล้วนำไปไว้ในบล็อกของวิชาที่ได้เรียนในชั้นเรียนเพื่อให้เพื่อน ๆ เข้าไปอ่าน

3) การใช้บล็อกส่งหรือทบทวนงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอน ผู้เรียนสามารถส่งหรือทบทวนงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอนได้โดยง่าย เนื่องจากบล็อกง่ายต่อการใช้สำหรับ บันทึกข้อมูล และง่ายต่อการแก้ไขข้อมูล

4) การใช้บล็อกกระตุ้นความคิดในการทำงานกลุ่ม เนื่องจากบล็อกมีคุณสมบัติปฏิสัมพันธ์ (Interactive) ทำให้ใช้บล็อกเป็นเครื่องมือในการทำงานกลุ่มได้ ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้อ่านและผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านบล็อกได้เหมือนนั่งรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ แล้วระดมความคิดเห็นกันหรืออาจเป็นการทำงานกลุ่มแบบเสนอความคิดเห็นไว้ในบล็อก และให้สมาชิกในกลุ่มมาร่วมแสดงความคิดเห็นตามเวลาที่สะดวก แต่อยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนด

จากแนวคิดของนักวิชาการแต่ละท่านสามารถรวบรวมหลักการและแนวทางการนำเว็บบล็อกมาใช้ในการเรียนการสอน ได้ดังนี้

1) ครูควรนำเว็บบล็อกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับนักเรียน เช่น การใช้บล็อกในการเผยแพร่ความรู้ นำเสนอบทเรียน แจกข่าวสารเกี่ยวกับรายวิชาที่สอน โดยให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น หรือส่งงานผ่านเว็บบล็อก

2) แนะนำให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลหรืออ่านบทความจากเว็บบล็อกอื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการสร้างเว็บบล็อกของตนเอง

3) ให้นักเรียนฝึกฝนการเขียนบทความผ่านเว็บบล็อก โดยเริ่มจากการทำงานเป็นกลุ่ม จากนั้นจึงให้นักเรียนสร้างเว็บบล็อกของตนเองเพื่อนำเสนองานเขียน ครูควรให้เวลากับนักเรียนในการตกแต่งเว็บบล็อก และเข้าไปแสดงความคิดเห็นให้คำติชมแก่นักเรียนเป็นประจำ เพื่อที่นักเรียนจะได้นำข้อมูลเหล่านี้ไปพัฒนางานเขียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

5.3 ประโยชน์ของเว็บบล็อกต่อการจัดการเรียนรู้

Bull, G., & Kajder, S. (2006) กล่าวว่า เว็บบล็อกเป็นเหมือนข้อมูลย้อนกลับในงานเขียนของนักเรียน โดยเพื่อนสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นหรือเสนอความคิดเห็นในรูปแบบอื่น ผ่านช่องแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้การแสดงความคิดเห็นในเว็บบล็อกนั้นมีข้อได้เปรียบมากกว่าการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว คือ ผู้แสดงความคิดเห็นไม่จำเป็นต้องแสดงตัวว่าเป็นใคร การไม่แสดงตัวทำให้ผู้อ่านกล้าที่จะวิพากษ์วิจารณ์งานเขียนมากยิ่งขึ้น และมากยิ่งขึ้นกว่าการแลกเปลี่ยนกัน อ่านในห้องเรียน อีกทั้งงานเขียนในเว็บบล็อกจะเป็นตัวกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเขียนแก่นักเรียนอีกทางหนึ่ง เพราะผู้เขียนจะมีความกระตือรือร้นมากขึ้นเมื่อผู้อ่านมิได้มีเพียงครูผู้สอนและเพื่อนของ

ตนเองเท่านั้น ผู้อ่านคนอื่น ๆ ที่สนใจสามารถเข้ามาอ่านงานเขียนและแสดงความคิดเห็นในเว็บบล็อกได้ด้วย

Donohoo, J. (2006) กล่าวว่า เว็บบล็อกมีประโยชน์มากในการเรียนภาษา โดยคุณสมบัติของเว็บบล็อกนั้นจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักประเมินข้อมูลที่ได้อ่าน ให้ข้อมูลย้อนกลับในเรื่องที่ได้อ่านด้วยตนเอง ในขณะที่เดียวกันผู้เขียนก็สามารถนำข้อมูลย้อนกลับหรือข้อคิดเห็นเหล่านี้มาปรับแก้ งานของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การใช้เว็บบล็อกยังเป็นการจูงใจ นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอีกด้วย

สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2558, น.11 - 12) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนบล็อกไว้ดังนี้

1) ใช้เป็นเครื่องมือสร้างความรู้ การเขียนบล็อกสำหรับบันทึกเล่าเรื่องราว ข่าวสาร ความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งที่ผู้เล่าสนใจ เป็นการถ่ายทอดสิ่งที่ถูกบันทึกไว้ในสมองลงสู่ตัวหนังสือ การเขียนต้องมีสาระทางความคิดในรูปแบบที่เป็นตัวของตัวเอง จะช่วยอำนวยความสะดวกในการดึงเอาความรู้ฝังลึกถูกแสดงออกมาได้โดยไม่ยากนัก ความเป็นผู้รู้ของตนเอง หรือผู้เล่าบางท่านอาจตระหนักรู้ว่าตนเองมีความรู้นี้อยู่แต่ความรู้ไม่เคยได้ถูกเรียบเรียง หาเหตุผลสนับสนุนต่อยอดความถูกต้องของความรู้นี้ได้ โยงความสัมพันธ์ของเรื่องเล่าของตนเองและสร้างความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของความรู้ฝังลึกให้เกิดขึ้นได้ และการเขียนบล็อกอยู่เป็นประจำก็สามารถนำมาสู่การสร้างขุมความรู้ (Knowledge Assets) อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ การเก็บรวบรวมและการแก้ไขหรือเพิ่มเติมความรู้ก็ทำได้โดย สะดวกรวดเร็ว ส่วนระบบบล็อกที่เป็นแบบชุมชน เช่น Gotoknow.org จะยิ่ง ช่วยทำให้ขุมความรู้ถูกร่วมมือกันสร้างขึ้นได้อย่างรวดเร็ว กลายเป็นขุมความรู้ที่เชื่อมโยง

2) เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ความรู้ โดยหลักการของบล็อกคือการเผยแพร่เรื่องราวที่ผู้เขียนเขียนไว้บนบล็อก เพื่อแสดงตัวตนของผู้เขียนออกสู่สาธารณชน ซึ่งนั่นหมายถึง blog ย่อมมีความสามารถในการสนับสนุนการเข้าถึงความรู้ได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว ทั้งนี้ที่ผู้เขียนมีการเพิ่มเติมหรือแก้ไขความรู้ที่มีอยู่บน blog เกือบทุกที่จะมีไฟล์ RSS (Really Simple Syndication) อยู่บนไซต์ ในรูปของกราฟิกเล็ก ๆ สีส้มเขียนว่า XML หรือ RSS หรือ ATOM หรืออาจอยู่ในรูปของลิงก์ที่เป็นข้อความที่เขียนว่า “Syndicate this site” ไฟล์ RSS เป็นไฟล์ที่ประกอบด้วยเนื้อหาย่อ ๆ ของบันทึกแต่ละอัน เมื่อใดที่ blog มีการปรับปรุงเนื้อหา ไฟล์ RSS ก็จะมีการดึงเอาเนื้อหานั้น ๆ มาใส่ไว้ในไฟล์ด้วยทันที ช่วยให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลที่อัปเดตเพื่อติดตามอ่านได้ทันทั่วทั้งที่ โดยผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่าน blog โดยตรงจากเว็บไซต์ที่ละไซต์ ผู้อ่านสามารถอัปเดตไฟล์ RSS ผ่านทางซอฟต์แวร์ช่วยอ่าน blog เช่น BlogExpress หรือจากเว็บไซต์ เช่น Bloglines.com ก็ได้

3) ใช้เป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยนความรู้ การเขียนบล็อกจะอนุญาตให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นต่อความรู้ที่ผู้เขียน ถ่ายทอดลงไปบนบล็อกและผู้เขียนได้เขียนโต้ตอบต่อความคิดเห็นนั้น ๆ

ไป ๆ มา ๆ ในลักษณะของการสนทนาเพื่อหาความแตกฉานในตัวความรู้ ถือได้ว่าเป็นการร่วมกันสกัดความรู้ฝังลึกได้อย่างดี

พรทิพย์ แสงสุวรรณ (2560, น.21 - 22) กล่าวถึงประโยชน์ของเว็บบล็อกที่นอกจากต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้

1) ในการเรียนเพื่อจะ “รู้” บล็อกเป็นเครื่องมือแลกเปลี่ยนความรู้ของผู้เรียน การเขียนบล็อกจะอนุญาตให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นต่อความรู้ที่ผู้เรียนเขียนถ่ายทอดลงไปบล็อก และผู้เรียนได้เขียนโต้ตอบต่อความคิดเห็นนั้น ๆ ในลักษณะของการสนทนาเพื่อหาความแตกฉานในตัวความรู้ ถือได้ว่าเป็นการร่วมกันสกัดความรู้ฝังลึกได้อย่างดี

2) ในการเรียนเพื่อจะ “ทำ” ผู้เรียนสามารถใช้บล็อกเป็นเครื่องมือสร้างความรู้ บันทึกข้อมูล เรื่องราว เผยแพร่ความรู้ ข่าวสารความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งที่สนใจ

3) การเรียนรู้ เพื่อจะ “อยู่ด้วยกัน” บล็อกเป็นเครื่องมือในการค้นหาและการแลกเปลี่ยนความรู้

4) การเรียนรู้ เพื่อจะ “เปลี่ยนตัวเอง” บล็อกเป็นเครื่องมือในการรวบรวมและแยกแยะประเภทของความรู้ ค้นหาความรู้ ผู้ชำนาญการ และชุมชนปฏิบัติสกัดแก่นความรู้และสร้างความสัมพันธ์ของความรู้

5) การเรียนรู้ เพื่อจะ “เปลี่ยนสังคม” บล็อกเป็นเครื่องมือในการสร้างลำดับความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของความรู้ของผู้เรียนโดยมีผู้นำเอาความรู้นั้นไปใช้ให้เกิดผลและนำผลมาปรับปรุงความรู้เดิมให้เกิดความรู้ใหม่หรือทำให้ความรู้ที่ ๆ มีความถูกต้องมีหลักฐานที่วัดได้ทางวิทยาศาสตร์ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น Blog จึงมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ เป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้ เผยแพร่ ความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ เป็นเครื่องมือในการค้นหาความรู้ ผู้ชำนาญการ ชุมชนปฏิบัติ เป็นเครื่องมือในการรวบรวมและแยกแยะประเภทของความรู้ สกัดแก่นความรู้ และสร้างความสัมพันธ์ของความรู้ การสร้าง ลำดับความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของความรู้โดยผู้นำเอาความรู้ที่นำไปใช้และยังเป็นเครื่องมือในการแสดงรายละเอียดของแก่นความรู้อย่างเป็นระบบ

จากแนวคิดของนักวิชาการแต่ละท่าน แสดงให้เห็นว่าเว็บบล็อกเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ดังนี้

1) ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เว็บบล็อกช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการใช้เทคโนโลยีเพื่อค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ตลอดจนการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง สะท้อนความคิดเห็น สรุปความรู้ แบ่งปันสิ่งที่เรียน และระดมความคิดผ่านเว็บบล็อก ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) พัฒนาทักษะการเขียนและการสื่อสาร เว็บบล็อกช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการเขียนบทความ เรียบเรียงเนื้อหา และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปรับแต่งเว็บบล็อกของตนเองที่น่าสนใจ

3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เว็บบล็อกช่วยให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้โต้ตอบกับผู้อื่น เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนได้รู้จักยอมรับความเห็นต่าง และพัฒนาผลงานของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

5.4 การเขียนเว็บบล็อกผ่านแพลตฟอร์ม Medium

Chai Phonbopit (2565) กล่าวถึงการเขียนเว็บบล็อกผ่านแพลตฟอร์ม Medium ไว้ว่า Medium เป็น Blogging Platform ก่อตั้งโดย Evan Williams หนึ่งในผู้สร้าง Twitter ตัว Medium นั้นเปรียบเสมือนเป็นร้านน้ำชาที่ให้ผู้คนจากทั่วทุกมุมโลกได้เข้ามานั่งดื่มน้ำชา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไอเดีย เรื่องสั้น เรื่องราวและความรู้ต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน ผ่านการเรียงร้อยถ้อยคำจากตัวหนังสือ

ความแตกต่างระหว่าง Medium และ Blog ทั่วไปก็คือ ความเรียบง่าย มีการวางหมวดหมู่ที่ดี มีบทความหลากหลายจากสมาชิกต่างๆทั่วโลก รวมถึงบทความ เรื่องสั้น เนื้อหาคุณภาพจากผู้ที่คลุกคลีอยู่ในแวดวงนั้น ๆ การเริ่มต้นเขียนบทความด้วย Medium สามารถทำได้ดังนี้

1) เข้าไปหน้าแรกของ medium.com แล้วทำการกด Sign In/Sign Up ในกรณีที่ยังไม่มี Account ก็ทำการสมัครใหม่ได้ โดยใช้บัญชีอีเมล Gmail Twitter หรือ Facebook เมื่อสมัครสมาชิกและทำการ Sign In เข้าสู่ระบบแล้ว ก็สามารถเริ่มต้นเขียนบทความได้ทันที

2) รูปแบบคุณสมบัติที่น่าสนใจของ Medium ได้แก่

2.1) หน้าแรกของ Medium มีบทความแนะนำในหมวดหมู่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหมวดวัฒนธรรม หมวดเลือกตลกขบขัน หมวดเทคโนโลยี หมวดดีไซน์ เป็นต้น อีกทั้งด้านขวามือยังมีบทความแนะนำ หรือ Trending ว่าช่วงนี้บทความไหนกำลังได้รับความนิยม ซึ่งบทความที่มีดาวด้านหลัง ★ คือบทความที่สามารถอ่านได้ฟรี 5 ครั้งต่อเดือน

2.2) การเขียนบทความบน Medium สามารถเลือกปรับเปลี่ยนตัวอักษร ปรับขนาด ใสลิงก์ต่าง ๆ ทำได้โดยเลือกข้อความที่ต้องการ จากนั้นก็จะสามารถเลือกปรับแต่งได้

2.3) การใส่รูปภาพทำได้โดยกดเครื่องหมาย + ซ้ายมือ หรือกด Tab จากนั้นก็เลือกรูปภาพที่ต้องการ สามารถที่จะจัดตำแหน่งการวางของรูปภาพได้ ถ้าเลือกรูปภาพเดียวก็จะเป็นภาพเดี่ยว แต่ถ้าเลือก upload หลายภาพจะจัดเรียงเป็นแบบ gallery ส่วนที่เป็นแว่นขยาย คือ การใส่รูปจากเว็บ Unsplash โดยพิมพ์ keyword ที่ต้องการแล้วกด Enter

2.4) การแทรก URL ทำได้โดยคัดลอก URL ของเว็บที่ต้องการมาวาง จากนั้นกด Enter

3) เริ่มเขียนโดยการกดปุ่ม Write a story ด้านบนสุด หรือเลือกที่โปรไฟล์แล้วเลือก New Story จากนั้นก็ตั้งชื่อบทความ แล้วเริ่มรังสรรค์ผลงานได้เลย นอกจากนี้ยังสามารถแทรกโค้ดลงในบทความ ทำได้โดยการกด Ctrl + Alt + 6 หรือการแทรกลิสต์ ด้วยการพิมพ์ตัวขีด (-) ตัว (+) หรือ

เครื่องหมายดอกจัน (*) และกด Spacebar เพื่อเว้นวรรค ระบบจะแปลงเป็นลิสต์ให้อัตโนมัติ ส่วนการแทรกลิสต์แบบเรียงตัวเลข (Order List) ทำได้โดยการพิมพ์ “1.” แล้วเว้นวรรค และสำหรับ Shortcuts ต่าง ๆ สามารถเลือกดูได้ที่เมนูด้านบนเลือกกด Show keyboard shortcuts

4) เมื่อเขียนบทความเสร็จเรียบร้อยแล้ว กดปุ่ม Preview/Publish เพื่อเผยแพร่ หากเผยแพร่แบบ Public สามารถตั้งค่าเป็น Unlisted ได้ คือเห็นบทความได้เฉพาะคนที่มี Link URL ของบทความเท่านั้น แต่ถ้าหากต้องการเผยแพร่บทความแบบ Publish ก็กด Publish ได้เลย

5) สำหรับการใช้ medium เพื่ออ่านบทความ หากต้องการ Discover บทความใหม่ ๆ สามารถไป Refine Recommendations ได้ และมีปุ่ม Clap ชำยมือหรือปุ่มปรบมือ สามารถกดค้างเพื่อเพิ่มจำนวน Clap หรือสามารถแสดงความคิดเห็นต่อบทความของผู้อื่นได้

จากการศึกษาขั้นตอนการเขียนเว็บบล็อกผ่านแพลตฟอร์ม Medium พบว่า Medium เป็นแพลตฟอร์มสำหรับเขียนเว็บบล็อกที่ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน มีรูปแบบคุณสมบัติที่น่าสนใจ เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจึงเลือกแพลตฟอร์ม Medium เป็นช่องทางสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้สร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยเว็บบล็อก งานวิจัยในประเทศ

กฤติกา อินตา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมการเขียนตามแนวคิดมนุษยนิยมแนวใหม่บนเว็บบล็อกเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเขียนตามแนวคิดมนุษยนิยมแนวใหม่บนเว็บบล็อก และ 2) เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเขียนตามแนวคิดมนุษยนิยมแนวใหม่บนเว็บบล็อก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดมนุษยนิยมแนวใหม่บนเว็บบล็อก จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง แบบประเมินความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และ แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเขียนตามแนวคิดมนุษยนิยมแนวใหม่บนเว็บบล็อก 60% อยู่ในระดับดีขึ้นไป และ 2) แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเขียนตามแนวคิดมนุษยนิยมแนวใหม่บนเว็บบล็อกของผู้เรียนเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก

อาภามาส นิโครธา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้เว็บบล็อก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) พัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้เว็บบล็อก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้เว็บบล็อก ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้เว็บบล็อก ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บเรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้เว็บบล็อก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) บทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบวัดทักษะการเขียนเรียงความ และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนผ่านเว็บที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 82.26/81.83 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้เว็บบล็อก หลังเรียน ($\bar{x} = 24.56$, S.D. = 2.94) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 16.62$, S.D. = 4.23) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้เว็บบล็อก หลังเรียน ($\bar{x} = 9.50$, S.D. = 0.81) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 6.56$, S.D. = 0.59) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้เว็บบล็อกอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.15)

พลวัฒน์ ธนะจันทร์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการออกแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้ผังมโนทัศน์บนบล็อกเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการออกแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้ผังมโนทัศน์บนบล็อกเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาตรี 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการออกแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้ผังมโนทัศน์บนบล็อกเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ 3) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการออกแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้ผังมโนทัศน์บนบล็อกเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ฯ และ 4) เพื่อนำเสนอรูปแบบการออกแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้ผังมโนทัศน์บนบล็อกเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ฯ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์ แบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียน และบล็อกการเรียนการสอน จากการศึกษาออกแบบการออกแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้ผังมโนทัศน์บนบล็อกเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ฯ พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เว็บบล็อกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การเรียนการสอนรายวิชาห้องสมุดดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อพัฒนาเว็บบล็อก สำหรับใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาห้องสมุดดิจิทัล 2) เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียนด้วยการสร้าง เว็บบล็อก 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการเรียนรู้จากเว็บบล็อก และ 4) เพื่อศึกษา ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้เว็บบล็อก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ เว็บบล็อกรายวิชา ห้องสมุดดิจิทัล แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน แบบทดสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน และ แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้เว็บบล็อก ผลการวิจัยพบว่า เว็บบล็อกรายวิชา ห้องสมุดดิจิทัล ได้จัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนของสารบัญ รายวิชา ส่วนของเนื้อหารายวิชา และส่วนของการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้านการหาประสิทธิภาพของเว็บบล็อกพบว่า เว็บบล็อกรายวิชาห้องสมุดดิจิทัลพบว่ามีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.72 คิดเป็นร้อยละ 72 และจากการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่าการใช้เว็บบล็อกรายวิชาห้องสมุดดิจิทัลของ นักศึกษาสารสนเทศศาสตร์ปี 3 จำนวน 38 คนมีคะแนนความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (t - test) เท่ากับ 12.04 นั่นคือมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงจากการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้เว็บบล็อกรายวิชาห้องสมุดดิจิทัล พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ คือด้านเนื้อหาและการนำเสนอ ด้านภาพและ ภาษา ด้านตัวอักษรและสี และด้านแบบทดสอบ

พรทิพย์ แสงสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บบล็อก เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกราม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย คือ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บบล็อกเรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียน แสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างก่อนและหลังการใช้บทเรียนผ่านเว็บบล็อก ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) บทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บบล็อกเรื่องการเขียน แสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นวิชาภาษาไทย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.88/82.83 และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกราม จังหวัดศรีสะเกษ ที่เรียนโดยใช้บทเรียน ผ่านเว็บโดยใช้เว็บบล็อกเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นวิชาภาษาไทย มีความสามารถในการเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น วิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่า ความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

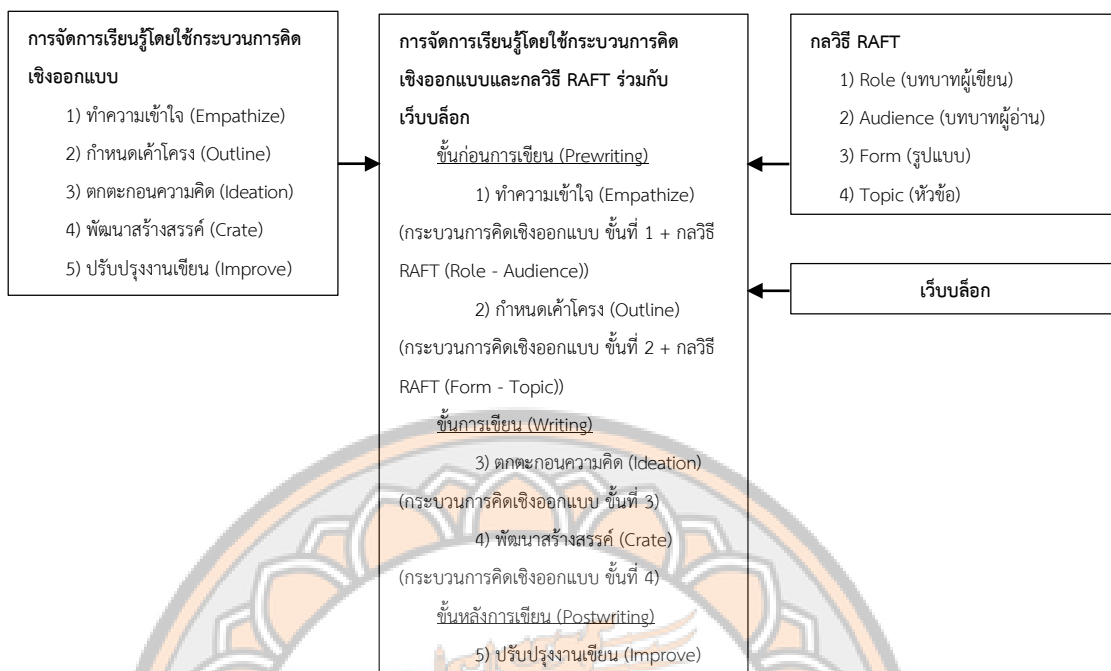
งานวิจัยต่างประเทศ

Maha Elswawi (2020) ได้ศึกษาผลของการใช้บล็อกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน การวิจัยนี้เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยได้แก่ แบบทดสอบทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัยประเมินคะแนนด้วย rubric score แบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และการสัมภาษณ์ครูและนักเรียน ดำเนินการวิจัยในปีการศึกษา 2019 - 2020 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า คะแนนการประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า การใช้บล็อกช่วยพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้

Luthfayah Apriani (2018) ได้ศึกษาผลของการใช้บล็อกในการพัฒนาทักษะและสร้างแรงจูงใจในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตกิจกรรมการเขียนของนักเรียนบนแพลตฟอร์มบล็อกและการวิเคราะห์ตัวอย่างการเขียนเพื่อประเมินการปรับปรุงทักษะการเขียน ผลการวิจัยพบว่า บล็อกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ครูสามารถใช้บล็อกเพื่อช่วยสร้างแรงจูงใจในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนได้

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า เว็บบล็อกเป็นแพลตฟอร์มออนไลน์ที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ทั้งในบทบาทของการเป็นช่องทางนำเสนอบทเรียนของครู และบทบาทของการเป็นพื้นที่แสดงผลงานจากการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะในทักษะการเขียน เว็บบล็อกช่วยพัฒนาความสามารถและสร้างแรงจูงใจในการเขียนให้กับนักเรียนได้ การได้รับข้อเสนอแนะหรือติชมจากผู้ใช้งานคนอื่น ๆ เป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาผลงานการเขียนของตนเองให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เว็บบล็อกเป็นแพลตฟอร์มในการนำเสนอผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการสร้างสรรค์ผลงานเผยแพร่ในสังคมออนไลน์ ตลอดจนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลไปพร้อม ๆ กับพัฒนางานเขียนของตนเอง

จากการศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ กลวิธี RAFT และเว็บบล็อก ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ร่วมกันเพื่อให้ได้ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังภาพ 4



ภาพ 4 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

จากการสังเคราะห์กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สามารถสรุปเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นทำความเข้าใจ (Empathize) ร่วมกับกลวิธี RAFT (Role + Audience) คือ ขั้นตอนสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนการสร้างสรรคงานเขียน โดยครูส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ต้องการเขียน และจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียนและบทบาทของผู้อ่าน รวมถึงพิจารณาถึงจุดประสงค์ในการสื่อสาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานเขียน และอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

2) ขั้นกำหนดเค้าโครง (Outline) ร่วมกับกลวิธี RAFT (Form + Topic) คือ ขั้นตอนการวางแผนการเขียนโดยครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของงานเขียนแต่ละประเภท ฝึกให้นักเรียนกำหนดรูปแบบงานเขียนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร ฝึกกำหนดหัวข้อที่ต้องการเขียน ประเด็นหลัก ประเด็นรอง และการตั้งชื่อเรื่องที่สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

3) ขั้นตกตะกอนความคิด (Ideation) คือ ขั้นตอนที่นักเรียนจะได้นำทักษะการเขียนที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ โดยครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาที่

เหมาะสมกับรูปแบบงานเขียน เช่น การเลือกใช้คำ การเรียบเรียงประโยค และการจัดวางโครงสร้างย่อหน้า จากนั้นให้นักเรียนจัดระเบียบความคิด เรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ เพื่อให้ได้งานเขียนร่างฉบับแรก

4) **ขั้นพัฒนาสร้างสรรค์ (Crate)** คือ ขั้นตอนสำคัญในการพัฒนางานเขียน โดยให้นักเรียนนำเสนอแลกเปลี่ยนงานเขียนของตนเองกับเพื่อนอย่างสร้างสรรค์ ครูจะอ่านและวิเคราะห์งานเขียนร่างฉบับแรกของนักเรียนอย่างละเอียด และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบร่างทั้งในด้านเนื้อหา ภาษา และโครงสร้าง เพื่อให้นักเรียนนำไปพัฒนางานเขียนของตนเอง

5) **ขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve)** ร่วมกับเว็บล็อก คือ ขั้นตอนที่นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนของตนเองผ่านการเขียนเว็บล็อกแพลตฟอร์ม Medium เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้แสดงความคิดเห็น ทั้งในด้านการให้คำแนะนำเชิงสร้างสรรค์และการให้กำลังใจ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และปรับปรุงงานเขียนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ นับเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 การเขียนเชิงสร้างสรรค์เปรียบเสมือนเครื่องมืออันทรงพลังที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปลดปล่อยจินตนาการ ถ่ายทอดความคิดความรู้สึกที่ซับซ้อนออกมาเป็นตัวอักษรได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรือจินตนาการที่สร้างสรรค์ขึ้นเอง จึงอาจกล่าวได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบตนเองและมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลยิ่งขึ้น การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องสอนให้นักเรียนรู้จักการคิดและการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) ขั้นการเขียน (Writing) และขั้นหลังการเขียน (Postwriting) การนำกลวิธี RAFT มาใช้ในขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดผ่านการตอบคำถามตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ 1) Role บทบาทผู้เขียนเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร 2) Audience ต้องการเขียนข้อความนี้เพื่อใคร และต้องการสื่อสารอะไร Form รูปแบบการเขียนคืออะไร และ 4) Topic หัวข้อที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและวางแผนงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนจะเข้าสู่ขั้นตอนการเขียน (Writing) โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Confidence) และทักษะการแก้ปัญหา โดยเริ่มจากการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่าง (Outline) ของงานเขียน ลงมือสร้างสรรค์งานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงนำเสนอแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน และประเมินปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์ จากนั้นจึงนำเสนอผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตนเองในขั้นหลังการเขียน (Postwriting) ผ่าน

การเขียนเว็บบล็อก โดยคุณสมบัติของเว็บบล็อกนั้นจะช่วยส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยโอกาสให้นักเรียนได้นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในวงกว้าง การได้รับข้อเสนอแนะ และการติชมจากเพื่อนร่วมชั้นหรือผู้ใช้งานอื่น ๆ จะเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้นักเรียนพัฒนาผลงานการเขียนให้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่เชื่อว่าการให้โอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ และเผยแพร่ผลงานจะส่งเสริมการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและยั่งยืน

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, น.54) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกชื่นชอบกิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ เป้าหมายของความรู้สึกเป็นกิจกรรม ดังนั้นความรู้สึกใด ๆ ที่มีต่อกิจกรรมถือว่าเป็นความสนใจ บางคนอาจสังเกตได้จากการทุ่มเทเวลาเพื่อทำอะไรบางอย่างจากการกระทำที่เขาชอบอย่างโดดเด่น หรือประพฤติปฏิบัติกับสิ่งนั้นเป็นประจำ สามารถจำแนกได้ว่าเขาชอบอะไรมากที่สุด นั่นคือสิ่งที่เขาสนใจ

ณัฐราพร จันลาวงค์ (2563, น.61) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีความพร้อมทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น ซึ่งสามารถเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดีหรือทั้งทางบวกและทางลบ ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิริยะพงศ์ พิมพระลับ (2565, น.77) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงาน หรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวกที่มีผลต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้สำเร็จลงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์หรือตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความชอบ ความประทับใจ ความดีใจ ความสนุก ความสุขของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ

ธิดาภรณ์ มาละวรรณ (2565, น.84) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกี่ยวกับจิตใจอารมณ์ ความรู้สึกที่มีในทางบวกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการในสิ่งนั้นอย่างถูกต้องพอใจ หรือการได้รับการตอบสนองกลับมากในสิ่งที่สำคัญที่สุดของความต้องการของบุคคลนั้น และเมื่อความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองอย่างถูกต้องแล้วความพึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

ธนาธิป แสงเงิน (2567, น.74) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเชิงบวกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการทั้งด้านร่างกายและจิตใจได้ เกิดจากความรู้สึกชอบ ความประทับใจ หรือทัศนคติที่ดี ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามค่านิยมและประสบการณ์ของบุคคล

ความพึงพอใจส่งผลต่อความกระตือรือร้นและความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย หากสิ่งนั้นไม่ตรงกับความคาดหวังอาจนำไปสู่ความไม่พึงพอใจ

มาเต็ม พิศศรี (2567, น.54) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คืออารมณ์หรือความรู้สึกทางบวกที่เกิดขึ้นต่อประสบการณ์ที่ได้รับ มีผลที่ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างกระตือรือร้นจนเกิดเป็นผลสำเร็จ มีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการเรียนรู้ เนื่องจากช่วยให้บุคคลได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อตอบสนองความต้องการของตน การประเมินความสุขเกี่ยวข้องกับการพิจารณาระดับความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกทางบวก ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการหรือคาดหวัง ซึ่งอาจเป็นกิจกรรม สิ่งของ หรือประสบการณ์ก็ได้ ความพึงพอใจนี้มักมาพร้อมกับความรู้สึกชอบใจ สนุก สุข หรือพอใจ และมักเกิดจากการที่สิ่งนั้นตอบสนองความต้องการทั้งทางกายและใจ หรือช่วยให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

6.2 ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น.106 - 110) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีด้านจิตพิสัยไว้ดังนี้ แครธวอลและคณะ ได้ลำดับภาพของความรู้สึกโดยเริ่มจากความสนใจ (Interest) ความซาบซึ้ง (Appreciation) เจตคติ (Attitude) ค่านิยม (Value) และการปรับตัว (Adjustment) จากการจำแนกความรู้สึกของแครธวอล และคณะ สรุปความหมายที่สำคัญ ดังนี้

- 1) การรับรู้ (Receiving) เป็นขั้นแรกของความรู้สึกเป็นการสัมผัสเบื้องต้น ซึ่งแบ่งได้ 3 ชั้น คือ
 - 1.1) การรู้จัก (Awareness) เป็นเพียงการสังเกตเห็นปรากฏการณ์นั้น โดยปราศจากความสนใจ เช่น รู้จักสี รูปร่าง การจัดอันดับ
 - 1.2) ความเต็มใจในการรับ (Willingness to Receive) เป็นขั้นเต็มใจหรือพอใจที่จะรับรู้มีความอ่อนโยนต่อสิ่งที่พบเห็น แต่เป็นเพียงการบังคับใจเท่านั้น เช่น อดทนที่จะฟังอะไรให้จบ ยอมรับความแตกต่างของเชื้อชาติและวัฒนธรรม

- 1.3) ควบคุมหรือเลือกความเอาใจใส่ (Controlled or Selected Attention) เป็นความรู้สึกที่จะบอกได้ว่าอะไรควรเอาใจใส่ เช่น ความรู้สึกชอบสิ่งน้อยอยากได้สิ่งนั้น ตั้งใจจะทำสิ่งนั้น อวยากรู้สิ่งนี้

- 2) การตอบสนอง (Responding) เมื่อเลือกพอใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะเกิดความสนใจ ชื่นชอบ กิจกรรมหนึ่งมากกว่ากิจกรรมอื่น ความรู้สึกนี้แบ่งได้ 3 ชั้น คือ

- 2.1) การยินยอมตอบสนอง (Acquiescence in Responding) เป็นความรู้สึกเชื่อฟังหรือยินยอมที่จะทำตาม แต่อาจยังไม่พอใจเท่าไรนัก เช่น การตั้งใจบังคับตนเอง ให้ทำการบ้านให้เสร็จ

- 2.2) ความเต็มใจที่จะตอบสนอง (Willingness to Response) เป็นขั้นร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจ ความร่วมมือ ทำตามความต้องการด้วยความสมัครใจ

2.3) ความพึงพอใจในการตอบสนอง (Satisfaction in Response) ความรู้สึกในขั้นนี้ลึกลงไปอีก เป็นการยินยอมแบบเต็มใจ และพึงพอใจจนเกิดความสุขสนานพอใจ บางคนอาจแสดงออกอย่างเปิดเผย บางคนอาจจะไม่แสดงออกอย่างเปิดเผย การประเมินด้านความพึงพอใจจึงต้องทำอย่างรอบคอบ

รังสรรค์ โฉมยา (2553, น.136) ได้กล่าวว่า แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้สัมพันธ์ต่อเนื่องของธอร์นไคค์เกี่ยวกับความพึงพอใจ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ได้ดังนี้

1) ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน จัดแบ่งเนื้อหาเป็นลำดับ เรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และต้องการติดตามบทเรียนอย่างต่อเนื่องและเนื้อหาที่เรียนควรมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของผู้เรียน

2) ก่อนทำการสอน ผู้สอนต้องสำรวจความเรียบร้อยว่าผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนหรือไม่ ผู้เรียนต้องไม่ตกอยู่ในสภาวะบางอย่างที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียน เช่น การเจ็บป่วย เหนื่อย ง่วงนอน เพราะจะทำให้การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ

3) ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูกด้วยตนเอง โดยเป็นการจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง สามารถจดจำผลจากการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งเกิดความภาคภูมิใจในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

4) ผู้สอนควรจัดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน และทบทวนในสิ่งที่เรียนไปแล้ว แต่ไม่ควรให้ผู้เรียนฝึกฝน หรือทบทวนบทเรียนเดิมจนซ้ำซาก เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

5) หากผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดทักษะในเรื่องใด ๆ นั้น ต้องให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ และให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

6) ควรจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประสบความสำเร็จในบทเรียน หรือกิจกรรม นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ และรู้สึกภาคภูมิใจในผลสำเร็จของการทำกิจกรรม โดยผู้สอนจะต้องแจ้งผลการทำกิจกรรมให้ผู้เรียนทราบ หากผู้เรียนทำได้ดีควรชมเชย หรือให้รางวัล หากมีข้อบกพร่องต้องชี้แจงเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

ทิสนา แชมมณี (2562, น.69) กล่าวถึง ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

1) ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอ ไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดแล้ว ความต้องการสิ่งอื่นก็จะเกิดขึ้นอีก ความต้องการของเราอาจจะซ้ำกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่ทันหมดไป ความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้ ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้น ดังนี้

1.1) ความต้องการด้านร่างกายเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เน้นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการพักผ่อน ความต้องการทางเพศ

1.2) ความต้องการความปลอดภัย ความมั่นคงในชีวิต ทั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ความเจริญก้าวหน้า อบอุ่นใจ

1.3) ความต้องการทางสังคม เป็นสิ่งจูงใจที่สำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมที่ต้องการให้สังคมยอมรับตนเองเข้าเป็นสมาชิกต้องการความเป็นมิตร ความรักจากเพื่อนร่วมงาน

1.4) ความต้องการฐานะ มีความอยากเด่นในสังคม มีชื่อเสียง อยากให้บุคคลยกย่องสรรเสริญตนเอง อยากมีความเป็นอิสระมีเสรีภาพ

1.5) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นความต้องการในระดับสูง อยากให้ตนเองประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิต

2) ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism Theory) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการที่มนุษย์หรือสัตว์ได้เลือกเอาปฏิกริยาตอบสนองเชื่อมต่อเข้ากับสิ่งเร้าอย่างเหมาะสมหรือการเรียนรู้จะเกิดขึ้นด้วยการเชื่อมโยงหรือพันธะระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองเมื่อสถานการณ์หรือสิ่งที่เป็นปัญหาเกิดขึ้น ร่างกายความพยายามที่จะแก้ปัญหาที่นั้นโดยแสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมาหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งร่างกายจะเลือกพฤติกรรมตอบสนองที่พอใจที่สุดไปเชื่อมโยงสิ่งเร้าหรือปัญหานั้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นมา ได้แก่

2.1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ถ้านักเรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ

2.2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) การฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ด้วยความเข้าใจ จะทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อย ๆ ในที่สุดอาจลืมได้

2.3) กฎแห่งการใช้ (Law of Use and Disuse) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ถ้านำมาใช้บ่อย ๆ ก็จะเกิดความมั่นคงในการเรียนรู้

2.4) กฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากจะทำต่อไป ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถอธิบายได้โดยใช้ทฤษฎีทางจิตวิทยา ได้แก่ (1) ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์ที่มีอยู่หลายระดับ โดยความต้องการในระดับล่างคือความต้องการขั้นพื้นฐาน จะต้องได้รับการตอบสนองก่อนจึงจะเกิดความต้องการในระดับที่สูงขึ้นได้ และ (2) ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism Theory) ที่อธิบายกระบวนการเรียนรู้ผ่านการลองผิดลองถูกและการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการ

ตอบสนองที่ได้ผลลัพธ์พึงพอใจ จึงกล่าวได้ว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและความสำเร็จของมนุษย์ การเข้าใจทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจจะช่วยให้ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ดียิ่งขึ้น และสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้

6.3 การวัดและประเมินความพึงพอใจ

สมบุรณ์ ตันยะ (2545, น.123 - 125) ได้เสนอแนวทางการวัดความพึงพอใจของผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบและแบบสำรวจ สามารถสรุปได้ดังนี้

1) แบบสอบถาม หมายถึง ชุดของคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนตอบลงในแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นการกรอกข้อความ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ การสร้างแบบสอบถามที่ดี ต้องอาศัยการกำหนด จุดมุ่งหมายที่จำเพาะและชัดเจน รวมทั้งข้อความที่ใช้ต้องเป็นภาษาที่ดี และเข้าใจง่าย รูปแบบของแบบสอบถามต้องน่าสนใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้สามารถแบ่งประเภทของแบบสอบถามได้ 2 ประเภท คือ

1.1) แบบสอบถามปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ไม่กำหนดคำตอบไว้ตายตัว เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็นอย่างเต็มที่

1.2) แบบสอบถามแบบปลายปิด เป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วยข้อความหรือข้อความคำถามที่กำหนดตัวเลือก หรือคำตอบที่คาดว่าจะเป็นไปได้ เพื่อให้ผู้ตอบได้เลือกคำตอบที่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือตรงกับความรู้สึกของตนเอง

2) แบบสำรวจ หรือแบบตรวจสอบรายการ เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันมาก ประกอบด้วยบัญชีรายการของสิ่งของหรือเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งจะให้ผู้ตอบ ได้ตอบใน ลักษณะให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง แบบสำรวจจะช่วยให้ทราบว่ามีสิ่งต่าง ๆ หรือมีการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นตามรายการที่กำหนดหรือไม่

พรชัย คำสิงห์นอก (2550, น.121) กล่าวว่า วิธีการต่าง ๆ ที่สามารถใช้เพื่อประเมินความพึงพอใจ ได้แก่

1) การสังเกต วิธีการนี้เกี่ยวข้องข้องกับการสังเกตและติดตามบุคคลหรือกลุ่มโดยตรง เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจของพวกเขา ผู้สังเกตการณ์อาจมองหาพฤติกรรม การแสดงออกทางสีหน้า หรือภาษาที่บ่งบอกถึงความพึงพอใจหรือความไม่พอใจโดยเฉพาะ ตัวอย่างเช่น ในร้านค้าปลีก ผู้สังเกตการณ์อาจติดตามลูกค้าเพื่อดูว่าพวกเขาดูมีความสุขและพอใจหรือไม่ หรือแสดงอาการหงุดหงิดหรือไม่

2) การสัมภาษณ์ วิธีการนี้เป็นการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวหรือแบบกลุ่มเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจผู้สัมภาษณ์อาจถามบุคคลเกี่ยวกับประสบการณ์ความคิดเห็น และ

ระดับความพึงพอใจโดยรวม วิธีการนี้เปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในเชิงลึกและมีโอกาสที่จะตรวจสอบเพิ่มเติมในเรื่องที่สนใจโดยเฉพาะ

3) การใช้แบบสอบถามการประมาณค่า วิธีนี้เกี่ยวข้องกับการแจกแบบสอบถามหรือแบบสำรวจเพื่อรวบรวมข้อมูลระดับความพึงพอใจ แบบสอบถามอาจรวมถึงชุดคำถามที่ขอให้ผู้ตอบให้คะแนนความพึงพอใจตามระดับคะแนนหรือให้ข้อเสนอแนะที่เฉพาะเจาะจง วิธีการนี้ช่วยให้การประเมินความพึงพอใจมีแนวทางที่เป็นมาตรฐานและมีโครงสร้างมากขึ้น

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น.110 - 111) กล่าวถึง การวัดและประเมินความพึงพอใจไว้ดังนี้

1) การสังเกต (Observation) การสังเกตการพูด การกระทำ การเขียน ของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด เช่น ต้องการวัดว่านักเรียนคนหนึ่งมีความสนใจต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มากน้อยเพียงใด ครูอาจสังเกตการกระทำของนักเรียนในเรื่อง การมาเรียน การถามตอบ ในชั้นเรียน การทำการบ้านหรือส่งงาน อ่านหนังสือเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ เข้าร่วมกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ ชอบสังเกตและทดลองธรรมชาติรอบตัว เป็นต้น สำหรับวิชาอื่น ๆ ก็สังเกตได้ทำนองเดียวกันนี้ ผลจากการสังเกตการกระทำของนักเรียนดังกล่าว พอที่จะทำให้ครูวินิจฉัยได้ว่า นักเรียนสนใจการเรียนวิชาใด มากน้อยปานใด ในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรม ครูอาจดูความประพฤติของนักเรียน แล้วแปลความว่านักเรียนผู้นั้นเป็นผู้ปฏิบัติตนดีมากน้อยเพียงใด เช่น การไม่ขาดเรียนก็แสดงว่ามีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง การไม่เล่นการพนัน การไม่เที่ยวกลางคืน ล้วนแต่พฤติกรรมที่แปลความหมายได้ว่า นักเรียนคนนั้นเป็นคนดี เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ (Interview) บางครั้งครูใช้วิธีพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ ซึ่งอาจเป็นความรู้สึก ทศนคติของนักเรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ ครูอาจพูดคุยกับนักเรียนว่าเคยอ่านวรรณคดีเล่มใดบ้าง คำตอบของนักเรียน จะทำให้ครูประเมินได้ว่า มีความสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากน้อยเพียงใด

3) การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มาตราส่วนประมาณค่าเป็นเครื่องมือใช้ได้ทั้งให้ผู้ถูกวัดประเมินตนเองและให้ผู้อื่นประเมินการตอบ ทำได้โดยให้ผู้ตอบหรือผู้สังเกต ประเมินค่าของคุณลักษณะออกมาเป็นระดับต่าง ๆ มากน้อยตามปริมาณหรือความเข้มของความรู้สึก หรือพฤติกรรมที่แสดงออก มาตราส่วนประมาณค่ามีหลายลักษณะ เช่น มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert rating scale) มาตราส่วนประมาณค่าแบบซีแมนติก ดิฟเฟอเรนเชียล (Semantic differential rating scale) มาตราส่วนประมาณค่าแบบเทอร์สโตน (Thurstone's rating scale) มาตราส่วนประมาณค่าแบบออสกู๊ด (Osgood's rating scale) และการเสนอผลแบบเส้นภาพ (Profile) เป็นต้น

การวัดและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้แนวทางการวัดที่เหมาะสมจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและนำไปสู่ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน การวัดและประเมินความพึงพอใจในการ วิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert rating scale) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ง่ายต่อการใช้งาน มีความน่าเชื่อถือ และสามารถในการวัดความพึงพอใจได้ในหลายมิติ เช่น ความพึงพอใจต่อ เนื้อหา วิธีการนำเสนอ หรือประโยชน์ที่ได้รับ ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสรุป ผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความพึงพอใจ

งานวิจัยในประเทศ

ชเนตตี พิมพ์สุวรรณค์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้บล็อกเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีเว็บ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อ การประยุกต์ใช้บล็อกเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีเว็บ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการประยุกต์ใช้บล็อกเพื่อสนับสนุนการเรียน การสอนรายวิชาเทคโนโลยีเว็บ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนโดยการประยุกต์ใช้บล็อกเพื่อ สนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีเว็บมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57

สุदारัตน์ คงวิเชียร (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ความพึงพอใจ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้าน ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบอยู่ในระดับมาก

พิชญา กล้าหาญ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด กระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็น นวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการจัดการ เรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจ 3 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมในการเรียนรู้ ด้าน บรรยากาศในการเรียนรู้ และด้านการวัดและการประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของ

นักเรียนที่มีต่อกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ประทีป คงเจริญ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับแนวคิดความผูกพันต่อโรงเรียนของครอบครัวและชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับแนวคิดความผูกพันต่อโรงเรียนของครอบครัวและชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบ่งองค์ประกอบของการประเมินความพึงพอใจออกเป็น 3 ด้าน คือ ความพึงพอใจต่อปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการเรียน ความพึงพอใจต่อกระบวนการ (Process) ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล และความพึงพอใจต่อการนำไปใช้ (Application) ได้แก่ การนำผลที่ได้รับจากการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบในด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมไปใช้ ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.27, S.D. = 0.16)

นฤมล มีมุข (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการเขียนโปรแกรมเชิงจินตภาพ ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการเขียนโปรแกรมเชิงจินตภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจ มีการประเมินความพึงพอใจในแต่ละด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงการคิดเชิงออกแบบ ด้านการใช้เว็บไซต์เพื่อการศึกษา และด้านการวัดประเมินผล ผลวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการเขียนโปรแกรมเชิงจินตภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.55)

งานวิจัยต่างประเทศ

Boby Siswanto, et al. (2023) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคโนโลยี Big Data ต่อความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนออนไลน์ ผ่านการสำรวจเชิงปริมาณจากนักเรียนที่เรียนออนไลน์จำนวน 663 คน หลายสถาบันการศึกษาที่ใช้เทคโนโลยี Big Data ในแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ ผลการศึกษาพบว่า การใช้เทคโนโลยี Big Data ในสภาพแวดล้อมการเรียนออนไลน์มีผลเชิงบวกต่อความพึงพอใจของนักเรียน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ได้แก่ ความสามารถในการใช้งาน ความสามารถในการเรียนรู้ และความเกี่ยวข้องของเนื้อหา งานวิจัยแสดงให้เห็นว่าความเกี่ยวข้องของ

เนื้อหาการเรียนออนไลน์มีความสำคัญมากในการเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียนในการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี Big Data สามารถช่วยพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ให้มีความเป็นส่วนตัวและปรับตัวได้มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Seo Hong, et al. (2023) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของเทคโนโลยีการเรียนรู้แบบปรับตัว (Adaptive Learning Technologies) ในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้แบบปรับตัว เนื่องจากความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของนักเรียน งานวิจัยนี้เสนอว่าการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้แบบปรับตัวเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากความพึงพอใจสามารถนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Agus Efendi and Sri Sumaryati (2024) ได้ศึกษาผลกระทบของการเรียนออนไลน์ (e-learning) ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory) ต่อความพึงพอใจของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตอบสนองความต้องการพื้นฐานและส่งเสริมแรงจูงใจภายในของนักเรียน งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้แพลตฟอร์ม LMS SPADA ในประเทศอินโดนีเซีย ผ่านการสัมภาษณ์และสังเกตนักเรียนจำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนส่วนใหญ่พอใจกับการเรียนออนไลน์ หากมีการจัดเตรียมด้านต่าง ๆ ของการเรียนอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกำหนดตนเอง เช่น ความอิสระ ความสามารถ และความสัมพันธ์

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การวัดและประเมินความพึงพอใจของนักเรียนเป็นขั้นตอนสำคัญในการวัดผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ข้อมูลที่ได้จะช่วยให้ครูเข้าใจถึงประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน และนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

การศึกษาทบทวนวรรณกรรมทั้งเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทั้งในด้านของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ พบว่าการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ผ่านเว็บล็อก โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับกลวิธี RAFT เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนไปพร้อม ๆ กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารความคิดของตนเองผ่านการเขียนอย่างเป็นขั้นตอน มีการวางแผนในการเขียนอย่างเป็นระบบ รวมถึงการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นนวัตกรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 490 คน แบ่งเป็น 13 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 เป็นนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีความสามารถโดดเด่นในสาขาวิชาที่ตนเองสนใจ แต่กลับไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในด้านของการเขียน ส่งผลให้มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ต่ำกว่าห้องเรียนปกติ

ซึ่งอาจส่งผลต่อการนำเสนอผลงานหรือการสื่อสารความคิดเห็นในอนาคต จึงควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน 11 คาบ โดยในแต่ละแผนจะเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระที่ 2 การเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี ร่วมกับเว็บบล็อก ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 2 คาบ
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเรียงความ จำนวน 3 คาบ
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนบทความ จำนวน 3 คาบ
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนบทวิจารณ์ จำนวน 3 คาบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนน (Rubric score) คะแนนเต็ม 20 คะแนน จำแนกเป็น 5 ด้าน ด้านละ 4 คะแนน ได้แก่

- 1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากความคิดสร้างสรรค์ เนื้อหาแปลกใหม่ น่าสนใจ เขียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย เหมาะสมกับหัวข้อหรือประเด็นที่กำหนด

2) ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากการใช้ถ้อยคำ สำนวน รูปประโยคได้ถูกต้อง ใช้ภาษาสละสลวยสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เร้าอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านคล้อยตาม

3) ด้านการลำดับความคิด พิจารณาจากการเรียบเรียงเนื้อหาชัดเจน ไม่วกวน มีใจความสำคัญครบถ้วนในแต่ละย่อหน้า ลำดับความและขยายความได้ดี มีการยกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบ

4) ด้านกลไกประกอบการเขียน พิจารณาจากการเขียนสะกดคำกรันต์ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเว้นวรรคได้ถูกต้อง งานเขียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อ่านง่าย

5) ด้านคุณค่าในงานเขียน พิจารณาจากการสอดแทรกข้อคิด คติสอนใจให้กับผู้อ่าน มีการบรรยายหรืออธิบายความรู้ในลักษณะของการเสริมสร้างปัญญาให้กับผู้อ่าน ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก แบ่งประเด็นการประเมินเป็น 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ และกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 2 การเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.2 ศึกษาความหมายและองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ 2 การเขียน เพื่อกำหนดเนื้อหาและการวัดประเมินผล จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.3 กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามเนื้อหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรายวิชาพื้นฐาน ท22101 ภาษาไทย 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 เรื่อง คือ (1) การเขียนเรียงความ (2) การเขียนบทความ (3) การเขียนบทวิจารณ์ โดยใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 11 ชั่วโมง ดังตาราง 5

ตาราง 5 แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สัปดาห์ที่	คาบที่	แผนการจัดการเรียนรู้
1	1 - 2	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์
	3	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรียงความ
2	4 - 5	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรียงความ
	6	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนบทความ
3	7 - 8	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนบทความ
	9	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนบทวิจารณ์
4	10 - 11	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนบทวิจารณ์

1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน 11 คาบ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทของครูและนักเรียน ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จะเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เช่น รูปแบบของงานเขียน การใช้คำ การเรียบเรียงประโยค

และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 – 4 นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ และการเขียนบทวิจารณ์ โดยประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize)

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline)

ขั้นตอนที่ 3 ตกตะกอนความคิด (Ideation)

ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาสร้างสรรค์ (Create)

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงงานเขียน (Improve)

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผล จากนั้นจึงแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 ท่าน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 1 ท่าน ตรวจสอบ พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัด ประเมินผล โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งมีลักษณะมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับดี

ระดับ 3 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับพอใช้

ระดับ 2 หมายถึง มีความถูกต้องเหมาะสมในระดับควรปรับปรุง

ระดับ 1 หมายถึง ไม่มีความถูกต้องเหมาะสมและใช้ไม่ได้

จากนั้นจึงนำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการ ประเมินคุณภาพนวัตกรรม โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับใช้ไม่ได้

ตาราง 6 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้	\bar{x}	S.D.
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์	4.86	0.26
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรียงความ	4.86	0.26
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรียงความ	4.81	0.33
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนบทความ	4.80	0.36
ค่าเฉลี่ย	4.83	0.30
แปลผล	ดีมาก	

จากตาราง 6 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.30) (ผลการประเมินความเหมาะสมรายแผน ภาคผนวก ง, น.142)

1.7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ครั้ง โดยทดลองใช้ (Try – out) ครั้งที่ 1 กับกลุ่ม 1:1 จำนวน 3 คน แบ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน ครั้งที่ 2 กับกลุ่ม 1:10 จำนวน 9 คน แบ่งเป็นนักเรียนกลุ่มเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน พบว่า การดำเนินกิจกรรมผ่านไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยสามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามเวลาที่กำหนด จากนั้นจึงทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

2. แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
มีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบในการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบในการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน (2) ด้านการใช้ภาษา (3) ด้านการลำดับความคิด (4) ด้านกลไกประกอบการเขียน (5) ด้านคุณค่าในงานเขียน

2.2 พัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับผู้ประเมิน ตามคำจำกัดความของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งใช้วิธีการตรวจประเมินโดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 ท่าน เพื่อให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประเมินอาจส่งผลต่อการให้คะแนน

2.3 นำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดทำขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อ จากนั้นจึงแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 นำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 ท่าน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 1 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินวัดความสามารถที่คาดหวัง
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินวัดความสามารถที่คาดหวัง
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินไม่ได้วัดความสามารถที่คาดหวัง

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบประเมินมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สามารถใช้วัดความสามารถที่คาดหวังได้ (ภาคผนวก ง, น.150)

2.5) ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามของผู้เชี่ยวชาญ

2.6) นำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี ซึ่งเรียนในหัวข้อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปแล้วในภาคเรียนที่ 2/2567 โดยใช้กลุ่มทดลอง 1:100 จำนวน 30 คน จากนั้นจึงนำมาให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา จำนวน 2 ท่าน ประเมินให้คะแนน เพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น 0.86 (ภาคผนวก ง, น.153) สามารถนำไปใช้ในการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎีในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก แบ่งประเด็นการประเมินเป็น 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านผู้สอน และด้านการวัดและประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับความพึงพอใจของนักเรียนจากค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่จัดทำขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อความ จากนั้นจึงแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้าน

3 ท่าน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 1 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินวัดได้สอดคล้องตามจุดประสงค์
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินวัดได้สอดคล้องตามจุดประสงค์
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แบบประเมินความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สามารถใช้วัดได้สอดคล้องตามจุดประสงค์ (ภาคผนวก ง, น.154)

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.6 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุดรดิตถ์ ตรีที่เรียนในหัวข้อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปแล้ว กลุ่ม 1:10 จำนวน 9 คน เพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) พบว่า มีความเชื่อมั่น 0.82 (ภาคผนวก ง, น.156) สามารถนำไปใช้ในการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยโดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มเดียว (The one - group pretest - posttest design) ในการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังตาราง 7

ตาราง 7 แบบแผนการวิจัย

ทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	ทดสอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ แทน การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน

X แทน การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิด
เชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

T₂ แทน การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียน
อุดรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ จังหวัดอุดรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน
ใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 13 ชั่วโมง โดยเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนอุดรดิตถ์ดรุณี เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของ
การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

2. นำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง
ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 30 คน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1
จำนวน 36 คน ตามแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ
และกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 11 คาบ

4. นำแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง
ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวน 30 คน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

5. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิง
สร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน รายงาน และสรุป
ผลการวิจัย

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 และการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try – out) เพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมิน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

1.3 วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence: IOC) จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try – out) เพื่อนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

2. วิเคราะห์คะแนนความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานด้วยสถิติการทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t – test Dependent sample)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น.10)

$$E_1 = \frac{\sum X_1/N}{A} \quad \text{และ} \quad E_2 = \frac{\sum X_2/N}{B}$$

เมื่อ E_1 แทน คะแนนรวมของทุกคนจากใบกิจกรรมและใบงานระหว่างเรียน

E_2 แทน คะแนนของการใช้แบบประเมินความสามารถหลังเรียน

$\sum X_1$ แทน คะแนนรวมของคะแนนความสามารถก่อนเรียน

ΣX_2 แทน คะแนนรวมของคะแนนความสามารถหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

B แทน คะแนนเต็มของใบกิจกรรมและใบงานหลังเรียน

1.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชผลินไชย, 2557, น.147 - 148)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะพฤติกรรม

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบประเมินความพึงพอใจ โดยคำนวณจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค ดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชผลินไชย, 2557, น.160)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\Sigma s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

Σs_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของข้อความแต่ละข้อแทน

s^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test Dependent) (อนุกวัต คุณแก้ว, 2562, น.205)

$$t = \frac{\sqrt{n\Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}}{(n-1)}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที

D แทน ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน

3. สถิติพื้นฐาน

3.1 ร้อยละ (Percent) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \text{สัดส่วน} \times 100$$

3.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, น.214)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3.3 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตร (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, น.228)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอในบทนี้เป็นการนำเสนอผลการนำกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ไปใช้ในการพัฒนาความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหา ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและ กลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ มาตรฐาน 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บ บล็อก มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดย ใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.84/80.35 แสดงว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 มีรายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

นักเรียน	ผลการประเมินระหว่างเรียน				รวม	หลังเรียน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่					
	1	2	3	4		
คะแนนเต็ม	20	20	20	20	80	20
คนที่ 1	13	14	15	13	55	14
คนที่ 2	16	15	16	18	65	16
คนที่ 3	16	13	19	12	60	17
คนที่ 4	15	16	13	17	61	15
คนที่ 5	16	14	17	18	65	17
คนที่ 6	17	16	14	19	66	16
คนที่ 7	14	16	17	14	61	16
คนที่ 8	16	15	17	16	64	15
คนที่ 9	19	18	17	16	70	18
คนที่ 10	14	14	16	16	60	14
คนที่ 11	15	16	16	14	61	15
คนที่ 12	18	18	19	15	70	18
คนที่ 13	18	15	17	16	66	17
คนที่ 14	16	14	17	17	64	16
คนที่ 15	15	13	15	18	61	14
คนที่ 16	19	16	18	15	68	17
คนที่ 17	15	15	18	19	67	16

นักเรียน	ผลการประเมินระหว่างเรียน				รวม	หลังเรียน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่					
	1	2	3	4		
คะแนนเต็ม	20	20	20	20	80	20
คนที่ 18	17	17	18	19	71	18
คนที่ 19	17	18	19	16	70	17
คนที่ 20	13	15	15	14	57	15
คนที่ 21	17	17	16	17	67	15
คนที่ 22	16	18	17	16	67	18
คนที่ 23	15	18	17	15	65	18
คนที่ 24	17	15	18	19	69	17
คนที่ 25	15	17	15	16	63	16
คนที่ 26	18	17	15	17	67	15
คนที่ 27	17	15	18	19	69	16
คนที่ 28	16	14	15	16	61	14
คนที่ 29	18	17	16	14	65	16
คนที่ 30	15	18	15	17	65	16
คะแนนเฉลี่ย	16.10	15.80	16.50	16.27	64.67	16.07
เฉลี่ยร้อยละ	80.50	79.00	82.50	81.35	80.84	80.35
E_1/E_2			80.84			80.35

จากตาราง 8 พบว่า ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 80.84/80.35 แสดงว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รายละเอียดดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

การประเมิน	N	\bar{X}	S.D.	t	df	sig
ก่อนเรียน	30	13.87	1.31	10.70	29	0.00
หลังเรียน	30	16.07	1.28			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 13.93 และ 16.07 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ในระดับมากที่สุด รายละเอียดดังตาราง 10

ตาราง 10 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน	4.90	0.40	มากที่สุด
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.87	0.43	มากที่สุด
1.3 กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.87	0.43	มากที่สุด
1.4 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.77	0.50	มากที่สุด
1.5 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.93	0.25	มากที่สุด
1.6 กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลาไม่มากหรือน้อยเกินไป	4.90	0.31	มากที่สุด
1.7 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย	4.50	0.86	มาก
รวม	4.82	0.45	มากที่สุด
2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้			
2.1 บรรยากาศการเรียนรู้มีความท้าทาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน	4.93	0.25	มากที่สุด
2.2 บรรยากาศการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	4.90	0.40	มากที่สุด
2.3 บรรยากาศการเรียนรู้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	4.93	0.37	มากที่สุด
รวม	4.92	0.34	มากที่สุด

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	แปลผล
3. ด้านสื่อการเรียนรู้			
3.1 สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทันสมัย และแตกต่างไปจากการเรียนแบบปกติ	4.93	0.37	มากที่สุด
3.2 สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีเกิดประโยชน์	4.93	0.25	มากที่สุด
3.3 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ขึ้น	4.87	0.51	มากที่สุด
รวม	4.91	0.38	มากที่สุด
4. ด้านผู้สอน			
4.1 ผู้สอนมีความรู้และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี	4.97	0.18	มากที่สุด
4.2 ผู้สอนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.93	0.37	มากที่สุด
4.3 ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ชัดเจน	4.97	0.18	มากที่สุด
4.4 ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อม เตรียมการสอน และตรงต่อเวลา	4.93	0.37	มากที่สุด
รวม	4.95	0.28	มากที่สุด
5. ด้านการวัดและประเมินผล			
5.1 วิธีการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	4.90	0.31	มากที่สุด
5.2 วิธีการวัดและประเมินผลมีความเป็นธรรมกับนักเรียนทุกคน	4.97	0.18	มากที่สุด
5.3 นักเรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้	4.93	0.37	มากที่สุด
รวม	4.93	0.29	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.89	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 10 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ในภาพรวมความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ

4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.36 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านผู้สอนมากที่สุด ($\bar{x} = 4.95$, S.D. = 0.28) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.93$, S.D. = 0.29) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.92$, S.D. = 0.34) ด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.91$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.82$, S.D. = 0.45)



บทที่ 5

บทสรุป

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก เป็นการสร้างและพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก เพื่อให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้พัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีเกณฑ์การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมอยู่ที่ 75/75 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก

สรุปผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.84/80.35 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก อยู่ในมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.36

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก โดยผู้วิจัยได้ศึกษาผลการวิจัย 3 ประการ คือ 1) การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) การเปรียบเทียบความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก 3) การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.84/80.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาเป็นอย่างดี และได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน โดยเริ่มจากศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาความหมายและองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระที่ 2 การเขียน เพื่อกำหนดเนื้อหาและการวัดประเมินผล กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ตามเนื้อหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรายวิชาพื้นฐาน ท22101 ภาษาไทย 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากนั้นจึงจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน 11 คาบ พร้อมทั้งกำหนดบทบาทของครูและนักเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกทั้ง 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นทำความเข้าใจ (Empathize) ร่วมกับกลวิธี RAFT (Role + Audience) 2) ขั้นกำหนดเค้าโครง (Outline) ร่วมกับกลวิธี RAFT (Form + Topic) 3) ขั้นตกตะกอนความคิด (Ideation) 4) ขั้นพัฒนาสร้างสรรค์ (Crate) และ 5) ขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve) ร่วมกับเว็บล็อก เมื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วจึงนำไปตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดประเมินผลการศึกษา เมื่อแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน

อุตรดิตถ์ตรุณี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 กับกลุ่ม 1:1 จำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 กับกลุ่ม 1:10 จำนวน 9 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขจนได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ แล้วจึงทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากการทบทวนวรรณกรรมและดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ จึงทำให้การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามที่ผู้วิจัยรายงานข้างต้น ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ซึ่งเป็นแนวทางหลักที่ผู้วิจัยนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่ากระบวนการคิดเชิงออกแบบสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่กระบวนการคิดเชิงออกแบบสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนและสามารถบรรลุผลตามเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 75.00/76.19 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ และนฤพร ดาวเรือง (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.31) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.22/76.67 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นทำให้นักเรียนรู้จักการคิดและการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) ขั้นการเขียน (Writing) และขั้นหลังการเขียน (Postwriting) การนำกลวิธี RAFT มาใช้ในขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดผ่านการตอบคำถามตามองค์ประกอบทั้ง 4 ประการ คือ 1) Role บทบาทผู้เขียนเป็นใคร กำลังทำอะไร คิดอะไร รู้สึกอย่างไร 2) Audience ต้องการเขียนข้อความนี้เพื่อใคร และต้องการสื่อสารอะไร 3) Form รูปแบบการเขียนคืออะไร และ 4) Topic หัวข้อที่จะเขียนเกี่ยวกับอะไร เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางและวางแผนงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรัฐติกาล ลากสุวัจนานนท์ (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If ที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างประเทศ กลวิธี RAFT ถูกนำมาใช้ในการสอนเขียนและประสบผลสำเร็จอย่างแพร่หลาย สอดคล้องกับ Katty Michelle Paucar Sisalima (2023) ได้ศึกษาผลของการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาโดยใช้กลวิธี RAFT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT มีความสามารถในการเขียนเชิงพรรณนาหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะในด้านของการใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่นักเรียนมีพัฒนาการอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังพบว่า กลวิธี RAFT ช่วยส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ กระตุ้นจินตนาการ ความอยากรู้อยากเห็น และแรงจูงใจในการทำงานให้เสร็จสมบูรณ์อีกด้วย

ในขั้นตอนการเขียน (Writing) โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Confidence) และทักษะการแก้ปัญหา โดยเริ่มจากการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่าง (Outline) ของงานเขียน ลงมือสร้างสรรค์งานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงนำเสนอแลกเปลี่ยนกับเพื่อนร่วมชั้นและครู เพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน และประเมินปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ จนได้งานเขียนที่สมบูรณ์ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และทักษะการเป็นนวัตกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพร บุตรสัย (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่มีต่อสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบมีสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และฉัตรพรรณ ภาณี (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบมีความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสามารถในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับมาก

สำหรับการจัดการเรียนรู้ในขั้นหลังการเขียน (Postwriting) ผ่านเว็บล็อก นักเรียนได้นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในวงกว้าง การได้รับข้อเสนอแนะ และการติชมจากเพื่อนร่วมชั้นหรือผู้ใช้งานอื่น ๆ จะเป็นแรงกระตุ้นสำคัญให้นักเรียนพัฒนาผลงานการเขียนให้ดี

ยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ อาภามาส นิโอรธา (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้เว็บบล็อก ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความ โดยใช้เว็บบล็อก หลังเรียน ($\bar{x} = 24.56$, S.D. = 2.94) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{x} = 16.62$, S.D. = 4.23) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศของ Maha Elsawi (2020) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้บล็อกเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน พบว่า คะแนนจากการประเมินทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยหลังเรียนด้วยบล็อกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยเหตุผลข้างต้นจึงทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก มีความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก อยู่ในมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.89 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.36 เนื่องจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวมีการบูรณาการแนวคิดและเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะกระบวนการคิดเชิงออกแบบซึ่งเริ่มขึ้นทำความเข้าใจ (Empathize) การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน ทั้งในด้านของเนื้อหา รูปแบบ และองค์ประกอบต่าง ๆ ขึ้นกำหนดเค้าโครง (Outline) การกำหนดแนวทางในการพัฒนางานเขียน ด้วยการเขียนเค้าโครงหรือโครงร่างงานของงานเขียน ขั้นตกตะกอนความคิด (Ideation) การจัดระเบียบความคิดเพื่อเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครงที่กำหนดไว้ ขั้นพัฒนาสร้างสรรค์ (Crate) การนำเสนอแลกเปลี่ยนอย่างสร้างสรรค์ร่วมกับเพื่อนและเพื่อพัฒนาแบบร่างของงานเขียน และขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve) การประเมินและปรับปรุงงานเขียนตามคำแนะนำ เพื่อให้ได้งานเขียนที่สมบูรณ์ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิด สร้างสรรค์ และทดลองวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดความภูมิใจในตนเองและเพิ่มความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล มีมุข (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการเขียนโปรแกรมเชิงจินตภาพ ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนด้วยการเรียนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการเขียนโปรแกรมเชิงจินตภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.55) สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ S. G. (2022) ที่ศึกษาผลของการใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบในการพัฒนาความสามารถในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษานิเทศศาสตร์

หลักสูตรการผลิตโทรทัศน์และวิดีโอ ชั้นปีที่ 1 จากวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศอินเดีย พบว่า กระบวนการคิดออกแบบพัฒนาความสามารถในศตวรรษที่ 21 ให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความความเห็นอกเห็นใจ การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา ความร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรมอีกด้วย

ขณะเดียวกันการใช้กลวิธี RAFT ยังช่วยส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก RAFT เป็นวิธีการที่เปิดกว้างทางความคิด ให้นักเรียนสวมบทบาท (Role) ต่าง ๆ เขียนถึงผู้รับสารเฉพาะเจาะจง (Audience) ในรูปแบบหลากหลาย (Format) ตามหัวข้อที่กำหนด (Topic) จึงช่วยกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนจึงรู้สึกว่าการเขียนมีคุณค่าและมีความหมาย ซึ่งช่วยสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้านการเขียน สอดคล้องกับ ทวิช อัสวตระกูลวงศ์ (2561) ที่ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียง และเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ร่วมกับกลวิธี RAFT มีเจตคติต่อการเขียนความเรียงสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ การนำเว็บล็อกมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ยังส่งผลดีต่อความพึงพอใจของนักเรียน เนื่องจากเว็บล็อกเป็นสื่อออนไลน์ที่นักเรียนสามารถเผยแพร่ผลงานของตนเองให้เพื่อน ครู หรือบุคคลทั่วไปเข้ามาอ่าน แสดงความคิดเห็น และให้กำลังใจได้ จึงช่วยส่งเสริมความภาคภูมิใจในผลงาน และสร้างแรงผลักดันให้นักเรียนมีความตั้งใจในการผลิตงานเขียนในที่สุด ทั้งยังเป็นเวทีสำหรับการสื่อสารสองทางที่กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน สอดคล้องกับ สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี (2558) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เว็บล็อกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนรายวิชาห้องสมุดดิจิทัล พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้เว็บล็อกรายวิชาห้องสมุดดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและการนำเสนอ ด้านภาพและภาษา ด้านตัวอักษรและสี และด้านแบบทดสอบ

ผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะของผู้เรียนได้จริง อีกทั้งยังพบว่านักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด และปรับปรุงงานเขียนของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการใช้ RAFT ที่ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการกำหนดบทบาทในการเขียน รวมถึงการใช้เว็บล็อกเป็นสื่อเผยแพร่ผลงานที่สร้างแรงจูงใจและพัฒนาทักษะการสื่อสารในศตวรรษที่ 21

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านทักษะ ความรู้ และประสบการณ์เดิม ดังนั้นครูจึงควรมีความยืดหยุ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับระดับความยากง่ายของเนื้อหาให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และใช้ความอดทนในการเสริมสร้างทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่อง
2. ครูควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแสดงออกทางความคิดและความสามารถอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยควรเอาใจใส่และให้ความสำคัญกับผู้เรียนอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น และรับคำแนะนำเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน และช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ
3. การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรพิจารณาถึงความพร้อมของผู้เรียนในด้านอุปกรณ์และความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีที่ใช้ ทั้งนี้ควรจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม เช่น การแนะนำการใช้เครื่องมือก่อนเริ่มการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานสื่อและเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว และมีสมาธิจดจ่อกับเนื้อหาการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่
4. การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน รวม 11 คาบเรียน อาจยังไม่เพียงพอหรือเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานการเขียนในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มจำนวนแผนการจัดการเรียนรู้และขยายระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้สนใจสามารถนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับกลวิธี RAFT และเว็บบล็อก ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ เช่น การสร้างสรรค์นวัตกรรม การออกแบบชิ้นงาน หรือการสร้างสรรค์งานศิลปะในสาขาต่าง ๆ เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีลักษณะเปิดกว้าง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างเป็นระบบ ลงมือปฏิบัติจริง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านกระบวนการสะท้อนคิด ซึ่งจะ

ช่วยกระตุ้นการคิดเชิงสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล นำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมทางการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน

2. การจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อกเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความสามารถเขียนของผู้เรียน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าแนวทางดังกล่าวสามารถจูงใจผู้เรียน กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาทักษะการสื่อสารได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้วิจัยหรือผู้สนใจสามารถนำแนวทางนี้ไปประยุกต์ใช้ในรายวิชา ภาษาต่างประเทศหรือรายวิชาที่เน้นการสื่อสารอื่น ๆ เพื่อขยายผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมและเกิดประโยชน์ในวงกว้างต่อไป





บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กฤติกา อินตา. (2553). *การใช้กิจกรรมการเขียนตามแนวคิดมนุษยนิยมแนวใหม่บนเว็บล็อกเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์และแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2557). *การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์: Idea ดี ๆ ไม่มีวันหมด*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- ชนิษฐา ทวีศรี. (2557). *ผลการเรียนด้วยเทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้แบบบูรณาการการอ่านและการเขียนเรียงความผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จงกล วณะเสถียร. (2559). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติดิสต์*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตรลัดดา มะลัยทอง. (2563). *การจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาร่วมกับการคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการสร้างนวัตกรรมรายวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จิรัฐติกา ลากสุวังนันท. (2567). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธี RAFT ร่วมกับแนวคิด Magic If ที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉัตรพรรณ ภาณี. (2564). *ผลการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ชญาณี สาริพัฒน์. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโมบายล์เลิร์นนิ่งร่วมกับเทคนิคซีไออาร์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์. 5(1), 7-20.
- ชุตีลัค ชุ่มเย็น. (2565). การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชนนต์ดี พิมพ์สุวรรณ. (2558). การประยุกต์ใช้บล็อกเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยี เว็บบ. วารสารแม่โจ้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 1(1), 91-100.
- ณัฐฐาพร จันลาวงค์. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ถวัลย์ มาศจำรัส. (2550). การเขียนสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ทวิช อิศวตระกูลวงศ์ (2561). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ร่วมกับกลวิธี RAFT ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงและเจตคติต่อการเขียนความเรียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทิตินา แคมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2557). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. เพชรบูรณ์: จุลติศการพิมพ์ โศกปรัง.
- ธนาธร ทะนานทอง. (2551). การพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเว็บบล็อก. (วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต) นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- ธนาธิป แสงเงิน. (2567). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธิดาภรณ์ มาละวรรณ. (2565). การศึกษาความสามารถในการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภัค วุ่นกลัด. (2565). การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์และเจตคติต่อการเขียนสร้างสรรค์โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ตัวแบบร่วมกับวิธีสแกฟโฟลด์. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฤพร ดาวเรือง. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (การค้นคว้าอิสระ) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นฤมล มีมุข. (2565). ผลการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ ร่วมกับการเขียนโปรแกรมเชิงจินตภาพ ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปกรณ ประจันบาน. (2552). สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและการประเมิน (*Advanced Statistics for Research and Evaluation*). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประทีป คงเจริญ. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับแนวคิดความผูกพันต่อโรงเรียนของครอบครัวและชุมชน เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). การเขียนเชิงสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ไพบรมา อิศรเสนา ณ อยุธยา และชูจิต ตรีรัตนพันธ์. (2560). *DESIGN THINKING : LEARNING BY DOING* การคิดเชิงออกแบบ: การเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (TCDC).

- พรชัย คำสิงห์นอก. (2550). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องการคำนวณเกี่ยวกับปริมาณสารในปฏิกิริยาเคมี กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่าง การสอนโดยใช้เทคนิค TGT และเทคนิค STAD. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ แสงสุวรรณ. (2560). การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บโดยใช้เว็บล็อก เรื่อง การเขียนแสดงความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านกราม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. (การค้นคว้าอิสระ) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พลวัฒน์ ธนะจันทร์. (2555). การพัฒนารูปแบบการออกแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้ผังโน้ตค้นบบล็อกเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาปริญญาตรี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญา กล้าหาญ. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงออกแบบร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิริยะพงศ์ พิมพะพลับ. (2565). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภุชงค์ โรจน์แสงรัตน์. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้การคิดเชิงออกแบบเป็นฐานเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ปรากฏอัตลักษณ์ไทยสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มะยุรีย์ พิทยาเสนีย์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักศึกษาครู. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มาเต็ม พิศศรี. (2567). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รังสรรค์ โฉมยา. (2553). พื้นฐานในการทำความเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- รัชนิกร การภักดี. (2565). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดวิทยาศาสตร์และแนวคิดการสอนเขียนแบบร่วมมือรวมพลังที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ โสมประยูร. (2539). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัชรพล บุญประกอบ. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการนวัตกรรมสีเขียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วาทีณี บรรจง. (2556). ผลของการจัดประสบการณ์ศิลปะโดยบูรณาการแนวคิดเชิงออกแบบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กอนุบาล. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2558). นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย. มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์-สารคามเปเปอร์.
- ศศิพงษ์ ศรีสวัสดิ์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์บนสื่อออนไลน์ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. (รายงานผลการวิจัย) อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ศิริศักดิ์ เนียมเจียมตัว. (2561). การแก้ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิค RAFT ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/9 โรงเรียนศรีบุญยานนท์. วารสารวิชาการครุศาสตร์สวนสุนันทา, 20(1), 149-173.
- ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2548). การเขียนสร้างสรรค์ ไม่ยากอะไรเลย. กรุงเทพฯ: ศูนย์การเรียนรู้ทุ่งสัก อาศรม.
- สมบุรณ์ ต้นยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมโภชน์ พูลเขตกิจ (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงออกแบบเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (การค้นคว้าอิสระ) พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมศักดิ์ อัมพรวิสิทธิ์โสภา. (2560). วิวิธภาษาและวรรณคดีวิจักษ์ ม.1. กรุงเทพฯ: ภูมิบัณฑิต.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุจิริต เพียรชอบ. (2539). *ศิลปะการใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สุชาลักษณ์ ธรรมดวงศรี. (2558). *การใช้เว็บบล็อกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนรายวิชา ห้องสมุดดิจิทัล*. (รายงานผลการวิจัย) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภารัตน์ คงวิเชียร. (2563). *การพัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุทธิวรรณ อินทะกนก. (2559). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์*. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สุภาพร แซ่ฮึง. (2559). *ผลการใช้การจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์และเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำผึ้งในพระอุปถัมภ์ฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาพร บุตรสัย. (2565). *ผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่มีต่อสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุวัต คุณแก้ว. (2562). *วัดผลและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2561). *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี คงชุ่มชื่น. (2563). *การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบเปิด (Open Approach)*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาภามาส นิโอรธา. (2553). *การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ เรื่อง ทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้เว็บบล็อก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- อำภา จักรवालสดี. (2564). *การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Agus, E., & Sri, S. (2024). Examining Student Satisfaction with Learning Management System-Based E-Learning: A Self-Determination Theory Perspective. *VELES (Voices of English Language Education Society)*, 8(1), 52-63.
- Annisa, R., Saiful, V., Virdania, V., & Rifa'i. (2022). The Strength of RAFT (Role, Audience, Format, Topic) Strategy with Google Classroom in the Teaching Writing. *Journal of development research*, 6(2), 202-212.
- A.S., Intan. (2023). Improving Students' Writing Skill by Using Role, Audience, Format, Topic (R.A.F.T) Strategy. *JIP (Jurnal Ilmiah Ilmu Pendidikan)*, 6(7), 4588-4594.
- Boby, S., Doni, P. A., Morika, D., Norfaridatul, A. O., Billiam, C. W., & Putri, G. A. (2023). *E-Learning Satisfaction: Analysis of the Support Factors*. 100-105.
- Bull, G., & Kajder, S. (2006). Writing with Weblogs: Reinventing Students. *Journals Learning & Leading with Technology*. 31(1). 32-35.
- Burnette, C. (2005). *I design-seven ways of design thinking: A teaching resource*. <https://www.idesignthinking.com/01whyteach/01whyteach.html>
- Carroll, G., Mulvaney, J., Boysen, A., Cacciato, M., & Kelly, G. (2010). Design thinking for schools: Developing creative confidence in classrooms. *Journal of Educational Administration*, 48(2), 159-176.
- Donohoo, J. (2006). Increasing Literacy: Reflections on a Blog Pilot Project. *Learning and Leading with Technology*, 33(8), 34-36.
- Eirini, V., Georgios, P., Michail, P., Marisa, S., Dimitrios, S., & Nikolopoulos. (2023). Design Thinking as a Co-Creation Methodology in Higher Education a Perspective on the Development of Teamwork and Skill Cultivation. *European journal of educational research*, 12(2), 1029-1044.
- Hamdani, H., Nila, R., & Muhammad, K. (2017). *The effect of raft (role, audience, format and topic) strategy towards students' writing skill of recount text*. 1(1).

- Huette, S. (2006). Blogs in Education. Teaching Effectiveness Program.
<http://tep.uoregon.edu/shared/blogswikispodcasts/BlogsInEducation.pdf>.
- IDEO Toolkit. (2012). *Design Thinking for Educators*. http://sites.education.uky.edu/nxgla/files/2014/11/DTtoolkit_v1_062711.pdf
- Katty, M. P. S. (2023). RAFT strategy and writing descriptive texts among eighth-year students. *Ciencia Latina Revista Científica Multidisciplinar*, 7(2), 2283-2301.
- Kumar, V. (2004). *Innovation Planning Toolkit*. Institute of Design, Illinois Institute of Technology.
- Luthfiah, A., & Melati, M. (2018). Enhancing Students Writing Skill Through Blogging. *Journal of English Education and Linguistics*, 1(2), 10-18.
- Maha, E. (2020). The effectiveness of using blogs on improving secondary school students' creative writing skills. *Journal of Educational Sciences*, 3(4), 155-174.
- Mitchell, G. (1996). *Writing from multiple perspectives: The RAFT strategy*. In C. R. Wolfe, & L. M. Zintz (Eds.), *Children's developing writing skills*. Washington, DC: National Education Association.
- Phonbopit, C. (2565). เริ่มต้นเขียนบทความบน Medium. <https://medium.devahoy.com/medium-5a837c0c552>
- Prihatin, N., Heny, F., Hengki, S., & Feny, M. (2022). The Effect of RAFT Strategy on Students' Writing Ability. *Jadila*, 2(4), 470-478.
- Roffet, S., Moultrie, J., & Chandra, V. (2016). *Design thinking as a method for developing 21st century skills in teacher education.expand_more* In *Proceedings of the 12th International Conference on Technology, Education, and Design*.
- S., G. (2022). Design thinking as an innovative teaching method for media and communication courses. *ShodhKosh Journal of Visual and Performing Arts*, 3(2), 172-191.
- Santa, C. M. (2004). The RAFT strategy: A way to get students writing. *The Reading Teacher*, 57(6), 568-571.

- Seo, H. L., Lyndon, L., Rebekah, W., & Ying, L. (2023). Learners' Satisfaction with Adaptive Learning Systems. *Educational Innovations and Emerging Technologies*, 3(2), 1-6.
- Simon, S. (2017). *The RAFT strategy: A way to organize writing*. <https://www.readwritethink.org/professional-development/strategy-guide-series/teaching-writing>
- Smith A. J. (1973). *Creative Teaching of the Language Arts in Elementary School*. Boston: Ally and Bencon.
- Sterman, C. (2015). *Design thinking for education: A new framework for creative learning*. *Journal of Learning Design*, 8(1), 1-10.
- The National Behavior Support Service. (2017). *RAFT Strategy After Reading-Writing Strategy*. https://www.nbss.ie/sites/default/files/publications/raft_strategy.pdf
- Tuncay, T., & Havva, K. (2023). The Effect of Creative Writing Practices Integrated with Story-Based Learning Approach on Secondary School Students' Writing Attitudes and Development of Creative Writing Skills. *Egitim Ve Bilim-education and Science*, 48(213), 57-83.
- Uday Y. (2022). Effectiveness Of Genre Based Approach On Enhancing Creative Writing Skills In English Among Secondary School Students. *International Journal of Research Publication and Reviews*, 3(6), 3793-3797.
- Vandeventer, W. M. (1979). *The RAFT strategy: A way to organize writing*. In C. R. Wolfe, & L. M. Zintz (Eds.), *Children's developing writing skills*. Washington, DC: National Education Association.
- Widdowson, H. G. (1978). *Teaching Language as Communication*. Oxford: Oxford University Press.





ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธูรส	ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ศศ.ด. ภาษาไทย ศศ.ม. ภาษาไทย ศศ.บ. ภาษาไทย
ดร.ภัทรลักษณ์ ชินประภาพ	สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ศศ.ด. ภาษาไทย ศศ.ม. ภาษาไทย ศศ.บ. ภาษาไทย
นางอรุณรดี คำดี	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี กศ.ม. ภาษาไทย ศศ.บ. ภาษาไทย
ดร.วศินี รุ่งเรือง	กลุ่มวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ กศ.ด. หลักสูตรและการสอน กศ.ม. หลักสูตรและการสอน ส.บ. สาธารณสุขศาสตร์
ดร.ดรุณี อภัยกาวิ	สาขาวิชาการศึกษา (โรงเรียนสาธิต) มหาวิทยาลัยพะเยา ปร.ด. การวัดและประเมินผลการศึกษา กศ.ม. การวัดและประเมินผลการศึกษา ค.บ. คณิตศาสตร์



ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท

งานบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
รับที่ 0138 วันที่ - 9 ม.ค. 2568 ต. 15/10.บ.



คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
รับที่ ๓๖
- 9 ม.ค. 2568
วันที่ 15/01/68

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำวิทยานิพนธ์
ระดับปริญญาโท

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโท ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีคุณภาพ และมาตรฐานสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเป็นไปตามข้อ ๓๐ (๒) (ก) แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยนเรศวร ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. ๒๕๓๓ บัณฑิตวิทยาลัย จึงแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของ นางสาววาสิตา สีตารักษ์ประจำตัว ๖๖๐๖๒๓๗๘ สาขาวิชาภาษาไทย ดังต่อไปนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ให้อาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่อง แนวปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

NI ๒1

สืบ นเรศวร

1. ศาสตราจารย์ ดร.กรอกกาญจน์ ชูทิพย์

2. ศาสตราจารย์ ดร.กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์

ศาสตราจารย์ ดร.กรอกกาญจน์ ชูทิพย์

๑๖ ม.ค. ๖๘

๑๖ ม.ค. ๖๘
ศาสตราจารย์ ดร.กรอกกาญจน์
๑๐ ม.ค. ๖๘

1107
๑๐ ม.ค. ๖๘

(ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจักษ์บาน)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เรื่อง อนุมัติให้บัณฑิตระดับปริญญาโทดำเนินการทำวิจัย

งานบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
รับที่ ๐๘๐๙ วันที่ 28 ก.พ. 2568 เวลา 15.00 น.



คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
รับที่ 2641
วันที่ 28 ก.พ. 2568
เวลา 14.05

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เรื่อง อนุมัติให้บัณฑิตระดับปริญญาโทดำเนินการทำวิจัย
ครั้งที่ ๐๕๐/๒๕๖๘

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้ นางสาววาไลดา สีตา รหัสประจำตัว ๖๖๐๖๒๓๗๘ นิสิตระดับปริญญาโท
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ดำเนินการทำวิจัยตามโครงร่างวิทยานิพนธ์ ที่เสนอ

ภาษาไทย “การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก”

ภาษาอังกฤษ “DEVELOPMENT OF CREATIVE WRITING SKILLS FOR MATTAYOMSUKSA 2
STUDENTS BY USING THE DESIGN THINKING PROCESS AND RAFT
STRATEGY WITH WEBBLOG”

โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ทั้งนี้ ในการทำวิจัยหากเกี่ยวข้องกับการวิจัยในมนุษย์ การวิจัยในสัตว์ หรือความปลอดภัยทางชีวภาพ
ให้ดำเนินการขอรับรองไปยังคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง และเริ่มดำเนินการวิจัยในส่วนนั้นๆ หลังได้รับการรับรอง
จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

ศิษย์ นศศ๑

1. วิชาศิลปะและการศึกษา

2. ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

มีประธานที่ปรึกษา / นิสิต ทนาย

28 ก.พ. 68

28 ก.พ. 68

11:07
28 ก.พ. 68
(ศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

บันทึกข้อความ

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๔๐๘

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงภพ ขุนมธุรส

ด้วย นางสาววาสิตา สีตา รหัสประจำตัว ๖๖๐๖๒๓๗๘ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่แนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๔๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ภัทรลักษณ์ ชินประภาพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาววาสิตา สีดา รหัสประจำตัว ๖๖๐๖๒๓๗๘ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาคุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาววาสิตา สีดา

โทร ๐๘-๔๘๒๒-๘๔๕๗

บันทึกข้อความ
เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๔๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน คุณอรุณดี คำดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาววาสิตา สีสตา รหัสประจำตัว ๖๖๐๖๒๓๗๘ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘
โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖
๒. นางสาววาสิตา สีสตา
โทร ๐๘-๔๘๒๒-๘๔๕๗

บันทึกข้อความ
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๔๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.วศินี รุ่งเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาววาสิตา สีตา รหัสประจำตัว ๖๖๐๖๒๓๗๘ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บบล็อก” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นานตม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘
โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖
๒. นางสาววาสิตา สีตา
โทร ๐๘-๔๘๒๒-๘๔๕๗

บันทึกข้อความ
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย



ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๔๐๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ดรุณี อภัยภาวี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาววาสิตา สีตา รหัสประจำตัว ๖๖๐๖๒๓๗๘ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิญาปกรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาคุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘
โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖
๒. นางสาววาสิตา สีตา
โทร ๐๘-๔๘๒๒-๘๔๕๗

ภาคผนวก ค

แบบประเมินที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

**แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์
โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อดำเนินการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้มีลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับดี

ระดับ 3 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับพอใช้

ระดับ 2 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับควรปรับปรุง

ระดับ 1 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความเหมาะสมและใช้ไม่ได้

3. ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็นของแต่ละรายการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาพิจารณาและประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววาสิตา สีตา)

นิสิตปริญญาโท สาขาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 1 หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้							
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด						
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้						
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้						
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้						
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก							
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน						
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้						
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น						
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ						

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้นตตะกอน ความคิด (Ideation) ช่วยให้นักเรียนเรียบเรียง งานเขียนตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ได้						
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียนพัฒนางาน เขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้						
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุงงานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียนนำเสนอผลงานการ เขียนของตนเองอย่างสร้างสรรค์						
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและ ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21						
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติ ที่ดีต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย						
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนไปสู่ระดับ ที่สูงขึ้นได้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 2 การเขียนเรียงความ

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้							
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด						
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้						
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้						
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้						
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก							
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน						
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้						
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น						
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ						

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้นตตะกอน ความคิด (Ideation) ช่วยให้นักเรียนเรียบเรียง งานเขียนตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ได้						
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียนพัฒนางาน เขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้						
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุงงานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียนนำเสนอผลงานการ เขียนของตนเองอย่างสร้างสรรค์						
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและ ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21						
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติ ที่ดีต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย						
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนไปสู่ระดับ ที่สูงขึ้นได้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 3 การเขียนบทความ

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้							
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด						
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้						
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้						
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้						
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก							
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน						
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้						
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น						
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ						

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้นตตะกอน ความคิด (Ideation) ช่วยให้นักเรียนเรียบเรียง งานเขียนตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ได้						
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียนพัฒนางาน เขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้						
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุงงานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียนนำเสนอผลงานการ เขียนของตนเองอย่างสร้างสรรค์						
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและ ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21						
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติ ที่ดีต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย						
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนไปสู่ระดับ ที่สูงขึ้นได้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 4 การเขียนบทวิจารณ์

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้							
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด						
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้						
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้						
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้						
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก							
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน						
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้						
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น						
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ						

ข้อ	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้นตตะกอน ความคิด (Ideation) ช่วยให้นักเรียนเรียบเรียง งานเขียนตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ได้						
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียนพัฒนางาน เขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้						
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุงงานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียนนำเสนอผลงานการ เขียนของตนเองอย่างสร้างสรรค์						
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและ ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21						
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติ ที่ดีต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย						
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนไปสู่ระดับ ที่สูงขึ้นได้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

**แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้อง
ของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อดำเนินการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. กำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าประเมินมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3. ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็นของแต่ละรายการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาพิจารณาและประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววาสิตา สีตา)

นิสิตปริญญาโท สาขาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

รายการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1. ด้านประเด็นการประเมิน					
1)	ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน				
	1.1) เนื้อหาที่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น				
	1.2) นำเสนอมุมมองแปลกใหม่น่าสนใจ				
	1.3) นำเสนอได้ตรงประเด็น				
	1.4) เขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบ				
2)	ด้านการใช้ภาษา				
	2.1) ใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยคได้ถูกต้อง				
	2.2) เลือกใช้คำได้เหมาะสมกับบริบทและผู้อ่าน				
	2.3) ใช้ภาษาสละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน				
	2.4) เร้าอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านคล้อยตามได้				
3)	ด้านการลำดับความคิด				
	3.1) เนื้อหาที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่วกวน				
	3.2) ลำดับความคิดและเนื้อหาสอดคล้องเชื่อมโยงกัน				
	3.3) แต่ละย่อหน้ามีใจความครบถ้วนชัดเจน				
	3.4) ยกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบได้สมเหตุสมผลและน่าเชื่อถือ				
4)	ด้านกลไกประกอบการเขียน				
	4.1) สะกดคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา				
	4.2) ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม				
	4.3) เว้นวรรคได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำ แยกคำ				
	4.4) ตัวหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อยและอ่านง่าย				

รายการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ	
		-1	0	+1		
5)	ด้านคุณค่าในงานเขียน					
	5.1)	สอดแทรกข้อคิด คติสอนใจได้อย่างลึกซึ้ง และมีคุณค่า				
	5.2)	นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์				
	5.3)	สร้างแรงบันดาลใจและนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้				
	5.4)	ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และสร้างความสุขให้กับผู้อ่าน				
2. ด้านเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน						
1)	ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน					
	4	คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ				
	3	คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	2	คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	1	คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	0	คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย				
2)	ด้านการใช้ภาษา					
	4	คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ				
	3	คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	2	คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	1	คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	0	คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย				
3)	ด้านการลำดับความคิด					
	4	คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ				
	3	คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	2	คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	1	คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	0	คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย				

รายการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
4)	ด้านกลไกประกอบการเขียน				
	4 คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ				
	3 คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	2 คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	1 คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	0 คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย				
5)	ด้านคุณค่าในงานเขียน				
	4 คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ				
	3 คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	2 คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	1 คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ				
	0 คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้อง
ของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
 (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อดำเนินการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. กำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

ให้คะแนน	+1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินวัดได้สอดคล้องตามจุดประสงค์
ให้คะแนน	0	เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินวัดได้สอดคล้องตามจุดประสงค์
ให้คะแนน	-1	เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์

3. ขอความกรุณาท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็นของแต่ละรายการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาพิจารณาและประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววาสิตา สีตา)

นิสิตปริญญาโท สาขาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

รายการประเมินความพึงพอใจ		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
1.1	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน				
1.2	กิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้				
1.3	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบ				
1.4	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
1.5	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน				
1.6	กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลาไม่มากหรือน้อยเกินไป				
1.7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติ ต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย				
2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้					
2.1	บรรยากาศการเรียนรู้มีความท้าทาย กระตุ้น การเรียนรู้ของนักเรียน				
2.2	บรรยากาศการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่				
2.3	บรรยากาศการเรียนรู้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน				
3. ด้านสื่อการเรียนรู้					
3.1	สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทันสมัย และแตกต่างไป จากการเรียนแบบปกติ				
3.2	สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยี เกิดประโยชน์				
3.3	สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ ดีขึ้น				

รายการประเมินความพึงพอใจ		น้ำหนัก			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
4. ด้านผู้สอน					
4.1	ผู้สอนมีความรู้และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี				
4.2	ผู้สอนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.3	ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ชัดเจน				
4.4	ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อม เตรียมการสอน และตรงต่อเวลา				
5. ด้านการวัดและประเมินผล					
5.1	วิธีการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย				
5.2	วิธีการวัดและประเมินผลมีความเป็นธรรมกับนักเรียนทุกคน				
5.3	นักเรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก ง

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)
4. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
5. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 11 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยกระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{x}	S.D.	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้									
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.55	ดีมาก
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	4	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก									
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ					\bar{x}	S.D.	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 2 กำหนดเค้า โครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวาง แผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้น ตกตะกอนความคิด (Ideation) ช่วย ให้นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครง เนื้อหาที่วางไว้ได้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียน พัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุง งานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียน นำเสนอผลงานการเขียนของตนเองอย่าง สร้างสรรค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมี ทัศนคติที่ดีต่อการเขียนและการเรียน ภาษาไทย	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนา ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักเรียนไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
	รวม	80	78	79	73	79	4.86	0.26	ดีมาก

ตาราง 12 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยกระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรียงความ

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ					\bar{x}	S.D.	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้									
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	5	5	5	5	4	4.80	0.45	ดีมาก
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก									
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ					\bar{x}	S.D.	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้น ตกตะกอนความคิด (Ideation) ช่วยให้ นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครง เนื้อหาที่วางไว้ได้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียน พัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้	5	5	4	5	4	4.60	0.55	ดีมาก
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุง งานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียน นำเสนอผลงานการเขียนของตนเองอย่าง สร้างสรรค์	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21	5	4	5	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมี ทัศนคติที่ดีต่อการเขียนและการเรียน ภาษาไทย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนา ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักเรียนไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
	รวม	80	76	79	76	78	4.86	0.26	ดีมาก

ตาราง 13 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยกระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนบทความ

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ					\bar{x}	S.D.	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้									
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.55	ดีมาก
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก									
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ					\bar{x}	S.D.	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้น ตกตะกอนความคิด (Ideation) ช่วยให้ นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครง เนื้อหาที่วางไว้ได้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียน พัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุง งานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียน นำเสนอผลงานการเขียนของตนเองอย่าง สร้างสรรค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21	5	4	5	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมี ทัศนคติที่ดีต่อการเขียนและการเรียน ภาษาไทย	5	5	4	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนา ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักเรียนไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
	รวม	80	74	79	73	79	4.81	0.33	ดีมาก

ตาราง 14 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนบทวิจารณ์

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ					\bar{x}	S.D.	แปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
1. ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้									
1.1	สาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
1.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด	5	5	5	5	4	4.80	0.45	ดีมาก
1.3	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
1.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
1.5	วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องและครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
1.6	เกณฑ์การวัดและประเมินผลมีความชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก									
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจ (Empathize) ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเขียนมากขึ้น	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นที่ 2 กำหนดเค้าโครง (Outline) ช่วยให้นักเรียนวางแผนการเขียนได้อย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	ดีมาก

ข้อ	รายการ	ระดับความเห็นของ					\bar{x}	S.D.	แปล ผล
		ผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3 ชั้น ตกตะกอนความคิด (Ideation) ช่วยให้ นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนตามเค้าโครง เนื้อหาที่วางไว้ได้	5	4	5	5	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 4 ชั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate) ช่วยให้นักเรียน พัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 5 ปรับปรุง งานเขียน (Improve) ทำให้นักเรียน นำเสนอผลงานการเขียนของตนเองอย่าง สร้างสรรค์	5	4	5	5	4	4.60	0.55	ดีมาก
2.8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21	5	4	5	4	5	4.60	0.55	ดีมาก
2.9	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมี ทัศนคติที่ดีต่อการเขียนและการเรียน ภาษาไทย	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
2.10	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนา ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ นักเรียนไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้	5	5	5	4	5	4.80	0.45	ดีมาก
	รวม	80	74	79	74	77	4.80	0.36	ดีมาก

2. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 15 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมินความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{x}	S.D.	ความ หมาย
	1	2	3	4	5			
1. ด้านประเด็นการประเมิน								
1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน								
1.1) เนื้อหาที่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.2) นำเสนอมุมมองแปลกใหม่น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.3) นำเสนอได้ตรงประเด็น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.4) เขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2) ด้านการใช้ภาษา								
2.1) ใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยคได้ ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2.2) เลือกใช้คำได้เหมาะสมกับบริบทและ ผู้อ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2.3) ใช้ภาษาสละสลวย สื่อความหมายได้ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2.4) เร้าอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านคล้อย ตามได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3) ด้านการลำดับความคิด								
3.1) เนื้อหาที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่วกวน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3.2) ลำดับความคิดและเนื้อหาสอดคล้อง เชื่อมโยงกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3.3) แต่ละย่อหน้ามีใจความครบถ้วน ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3.4) ยกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบ ได้สมเหตุสมผลและน่าเชื่อถือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้

รายการประเมินความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{x}	S.D.	ความ หมาย
	1	2	3	4	5			
4) ด้านกลไกประกอบการเขียน								
4.1) สกคค้ำได้ถูกต้องตามหลักภาษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4.2) ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4.3) เว้นวรรคได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำ แยกคำ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4.4) ตัวหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อยและ อ่านง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5) ด้านคุณค่าในงานเขียน								
5.1) สอดแทรกข้อคิด คติสอนใจได้อย่าง ลึกซึ้งและมีคุณค่า	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5.2) นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5.3) สร้างแรงบันดาลใจและนำไปปรับใช้ ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5.4) ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และ สร้างความสุขให้กับผู้อ่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2. ด้านเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนน								
1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน								
4 คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3 คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2 คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1 คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
0 คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2) ด้านการใช้ภาษา								
4 คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3 คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2 คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้

รายการประเมินความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{x}	S.D.	ความ หมาย
	1	2	3	4	5			
1 คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
0 คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3) ด้านการลำดับความคิด								
4 คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3 คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2 คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1 คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
0 คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4) ด้านกลไกประกอบการเขียน								
4 คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3 คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2 คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1 คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
0 คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5) ด้านคุณค่าในงานเขียน								
4 คะแนน มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3 คะแนน มีคุณสมบัติ 3 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2 คะแนน มีคุณสมบัติ 2 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1 คะแนน มีคุณสมบัติ 1 ข้อ จากทั้งหมด 4 ข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
0 คะแนน ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
รวม	45	45	45	45	45	1.00	0.00	ใช้ได้

3. ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของเกณฑ์การประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient)

รายการประเมินความสามารถ การเขียนเชิงสร้างสรรค์	คะแนนเฉลี่ยจากผู้ประเมิน (4 คะแนน)		\bar{x}
	1	2	
1) ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน	2.97	3.23	3.10
2) ด้านการใช้ภาษา	3.57	3.33	3.45
3) ด้านการลำดับความคิด	3.50	3.47	3.48
4) ด้านกลไกประกอบการเขียน	3.60	3.50	3.55
5) ด้านคุณค่าในงานเขียน	3.40	3.37	3.38
รวม 20 คะแนน	17.04	16.90	16.97
ความเชื่อมั่น		0.86	
ความหมาย		ยอมรับได้	

4. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 17 ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{x}	S.D.	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้								
1.1 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.3 กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.4 กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.5 กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.6 กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลาไม่มากหรือน้อยเกินไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
1.7 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้								
2.1 บรรยากาศการเรียนรู้มีความท้าทาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
2.2 บรรยากาศการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้

รายการประเมินความสามารถการเขียน เชิงสร้างสรรค์	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					\bar{x}	S.D.	ความ หมาย
	1	2	3	4	5			
2.3 บรรยากาศการเรียนรู้ส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3. ด้านสื่อการเรียนรู้								
3.1 สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทันสมัย และแตกต่างไปจากการเรียนแบบ ปกติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3.2 สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
3.3 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ บทเรียนได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4. ด้านผู้สอน								
4.1 ผู้สอนมีความรู้และมีความสามารถ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็น อย่างดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4.2 ผู้สอนมีความตั้งใจและ กระตือรือร้นในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4.3 ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
4.4 ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อม เตรียมการสอนและตรงต่อเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5. ด้านการวัดและประเมินผล								
5.1 วิธีการวัดและประเมินผลมีความ หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5.2 วิธีการวัดและประเมินผลมีความเป็น ธรรมกับนักเรียนทุกคน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
5.3 นักเรียนสามารถตรวจสอบคะแนน ของตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	0.00	ใช้ได้
รวม	20	20	20	20	20	1.00	0.00	ใช้ได้

5. ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาด้วยดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอน บาค (α - Coefficient)

ข้อ	นักเรียนคนที่									\bar{x}	S.D.	ความหมาย
	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1.1	3	5	5	5	5	5	5	5	5	4.78	0.67	ดีมาก
1.2	3	5	5	5	5	5	5	4	5	4.67	0.71	ดีมาก
1.3	3	4	5	5	5	5	5	5	5	4.67	0.71	ดีมาก
1.4	4	3	5	4	4	4	5	5	5	4.33	0.71	ดีมาก
1.5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4.89	0.33	ดีมาก
1.6	5	5	5	4	5	5	5	5	4	4.78	0.44	ดีมาก
1.7	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
2.1	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4.89	0.33	ดีมาก
2.2	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	ดีมาก
2.3	3	5	5	5	5	5	5	5	5	4.78	0.67	ดีมาก
3.1	5	5	5	5	5	5	5	3	5	4.78	0.67	ดีมาก
3.2	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4.89	0.33	ดีมาก
3.3	3	5	5	5	5	5	5	3	5	4.56	0.88	ดีมาก
4.1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
4.2	3	5	5	5	5	5	5	5	5	4.78	0.67	ดีมาก
4.3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
4.4	3	5	5	5	5	5	5	5	5	4.78	0.67	ดีมาก
5.1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
5.2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
5.3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5.00	0.00	ดีมาก
ผลการวิเคราะห์										ภาพรวม		
ค่าเฉลี่ย										4.82		
ส่วนเบี่ยงเบนค่ามาตรฐาน										0.41		
ค่าความเชื่อมั่น										0.82		

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2



แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 1 เรื่อง หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาววาไลตา สีตา โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.2/2

เขียนบรรยายและพรรณนา

ม.2/8

มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเชิงสร้างสรรค์คือ งานเขียนที่ผู้เขียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ ผสมผสานความรู้ ประสบการณ์ และจินตนาการ เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาและนำเสนอผลงานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ผ่านมุมมองของผู้เขียน โดยผู้เขียนต้องรู้จักใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ เลือกสรรคำที่สื่อความหมายได้ชัดเจน สละสลวย และสร้างอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับผู้อ่านได้อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้สามารถสื่อสารความคิดและมุมมองของผู้เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 นักเรียนบอกความหมายและหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ (K)
- 3.2 นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)
- 3.3 นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.2 ความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.3 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 4.4 หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 ใฝ่เรียนรู้
- 6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 7.1 หนังสือเรียน หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 7.2 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง ฝึกสร้างสรรค์ผ่านงานเขียน
- 7.3 แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 7.4 แพลตฟอร์มเว็บบล็อก Medium



8. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับวีดิทัศน์ เวลา 2 ชั่วโมง

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 1							
1	1. นักเรียนบอก ความหมายและ หลักการเขียนเชิง สร้างสรรค์ได้	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	5 นาที	1. ครูชี้แจงขอบเขตเนื้อหาและ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2. ครูใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้น ความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับการ เขียนเชิงสร้างสรรค์จากกรเรียนรู้ใน ระดับชั้นที่ผ่านมา เช่น “นักเรียน เคยสร้างสรรค์งานเขียนเรื่องใด มาแล้วบ้าง” “นักเรียนคิดว่ากร เขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างจาก งานเขียนทั่วไปอย่างไร”	- นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ - นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับประสบการณ์การเขียนใน ระดับชั้นที่ผ่านมา		- การสังเกต พฤติกรรม - การสังเกต พฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
2	<p>1. นักเรียนบอกความหมายและหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้</p> <p>2. นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)</p> <p>3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)</p>	<p>ขั้นจัดกิจกรรม</p> <p>ภาครเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 1</p> <p>ขั้นทำความเข้าใจ</p> <p>(Empathize)</p>	20	<p>3. ครูอธิบายความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลักการและการใช้คำในการเขียน โดยใช้หนังสือเรียน หลักภาษาและภาษาไทย ซึ่งมีรายวิชาและภาษาไทย ปีที่ 2 หน้า 44 – 48</p> <p>4. ครูกำหนดหัวข้อ “หากเลือกได้ฉันอยากเป็น...” จากนั้นให้แต่ละคนตีความหัวข้อที่ได้รับเพื่อสรุปเป็นแนวคิดสำหรับการเขียนเชิงสร้างสรรค์</p> <p>5. ครูให้นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียน</p>	<p>กิจกรรมนักเรียน</p> <p>- นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลักการและการใช้คำในการเขียน</p> <p>- นักเรียนตีความหัวข้อ “หากเลือกได้ฉันอยากเป็น...” จากนั้นจึงสรุปเป็นแนวคิดสำหรับการเขียนเชิงสร้างสรรค์</p> <p>- นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียน</p>	<p>- หนังสือเรียน</p> <p>หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2</p>	<p>- การสังเกต</p> <p>พฤติกรรม</p> <p>- การสังเกต</p> <p>พฤติกรรม</p> <p>- การตรวจประเมินใบกิจกรรม</p> <p>กิจกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
3	2. นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดเค้าโครง (Outline)	15	กิจกรรมครู เขียนสร้างสรรค์ เรื่อง ผีก่อสร้างสรณ์ ผ่านงานเขียน 6. ครูอธิบายลักษณะเฉพาะของงานเขียนแต่ละประเภท จากนั้นจึงให้นักเรียนแต่ละคนกำหนดรูปแบบงานเขียนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร กำหนดประเด็นหลัก และประเด็นรอง โดยระบุรายละเอียดและลำดับเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ	กิจกรรมนักเรียน เขียนสร้างสรรค์ เรื่อง ผีก่อสร้างสรณ์ ผ่านงานเขียน - นักเรียนกำหนดรูปแบบงานเขียนที่ประเด็นหลัก และประเด็นรอง ลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง ผีก่อสร้างสรณ์ ผ่านงานเขียน	สรณ์ผ่านงานเขียน - ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง ผีก่อสร้างสรณ์ผ่านงานเขียน	- การตรวจประเมินใบกิจกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
4	2. นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นตกตะกอน ความคิด (Ideation)	15 นาที	7. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงงานเขียนความยาว 10 – 12 บรรทัดตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ เพื่อให้ได้งานเขียนฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง พิกสร้างสรรค์ เรื่อง พิกสร้างสรรค์ผ่านงานเขียน (หากนักเรียนไม่สามารถทำงานให้เสร็จสิ้นภายในชั่วโมงครูสามารถมอบหมายให้นำกลับไปทำต่อเป็นการบ้านได้)	กิจกรรมนักเรียน - นักเรียนเขียนเรียงงานเขียนเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ให้เป็นงานฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง พิกสร้างสรรค์ผ่านงานเขียน	- ใบกิจกรรม การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง พิกสร้างสรรค์ผ่านงานเขียน	- การตรวจ ประเมินใบกิจกรรม
5	2. นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นสรุป	5	8. ครูนัดหมายให้นักเรียนส่งงานเขียนฉบับร่างก่อนชั่วโมงเรียนถัดไป เพื่อที่ครูจะสามารถอ่านและให้คำแนะนำสำหรับการปรับปรุงแก้ไขได้	- นักเรียนนำงานเขียนฉบับร่างมาส่งครูตามเวลาที่กำหนด		- การสังเกต พฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 2							
6	1. นักเรียนบอกความหมายและหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	10 นาที	9. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน เกี่ยวกับหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แบบทดสอบการเขียนเรียงความ ด้วย kahoot.it	- นักเรียนทำแบบทดสอบหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วย kahoot.it	- แบบทดสอบหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์	- การตรวจแบบทดสอบ
7	2. นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate)	10	10. ครูส่งชิ้นงานเขียนบรู๊ราที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วให้นักเรียน จากนั้นจึงให้นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านเรียงความของตนเองเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในด้านของแนวคิดและการใช้ภาษา 11. ครูสรุปปัญหาที่พบจากการตรวจงานเขียนพร้อมทั้งแนะนำแนวทางที่นักเรียนควรนำไปปรับปรุงเพื่อให้ได้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์	- นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านงานเขียนของเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในด้านของแนวคิดและการใช้ภาษา - นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ เพื่อนำคำแนะนำจากครูไปใช้ในการปรับปรุงงานเขียนของตนเอง	- การสังเกตพฤติกรรม	- การสังเกตพฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
8	2. นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve)	35 นาที	12. ครูแนะนำการเขียนเว็บไซต์ผ่านแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium และมอบหมายให้นักเรียนงานเขียน หัวข้อ “หากได้ฉันอยากเป็น...” ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เผยแพรบนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium จากนั้นจึงเข้าไปอ่านงานเขียนของเพื่อนแต่ละคน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน	- นักเรียนนำงานเขียน หัวข้อ “หากได้ฉันอยากเป็น...” ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เผยแพรบนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium จากนั้นจึงเข้าไปอ่านงานเขียนของเพื่อนแต่ละคน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน	- แพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium	- การประเมินผล ผลงานการเขียน เชิงสร้างสรรค์
9	1. นักเรียนบอกความหมายและหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้	ขั้นสรุป	5	13. ครูและนักเรียนสรุปเขียนเรื่องหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน	- นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อสรุปทเรียน		- การสังเกต พฤติกรรม

9. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- 9.1 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง ฝึกสร้างสรรค์ผ่านงานเขียน
- 9.2 แบบทดสอบ เรื่อง หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 9.3 เผยแพร่ผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์บนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - นักเรียนบอกความหมายและหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้	ตรวจแบบทดสอบ หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์	แบบทดสอบหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป จาก 10 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านทักษะ กระบวนการ (P) - นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้	ตรวจประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์	แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ได้ 10 คะแนนขึ้นไป จาก 20 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ (A) - นักเรียนมีมารยาทในการเขียน	การสังเกตพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	แบบประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป จาก 3.00 ถือว่า ผ่าน

11. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

ความสำเร็จ

.....
.....
.....
.....

ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

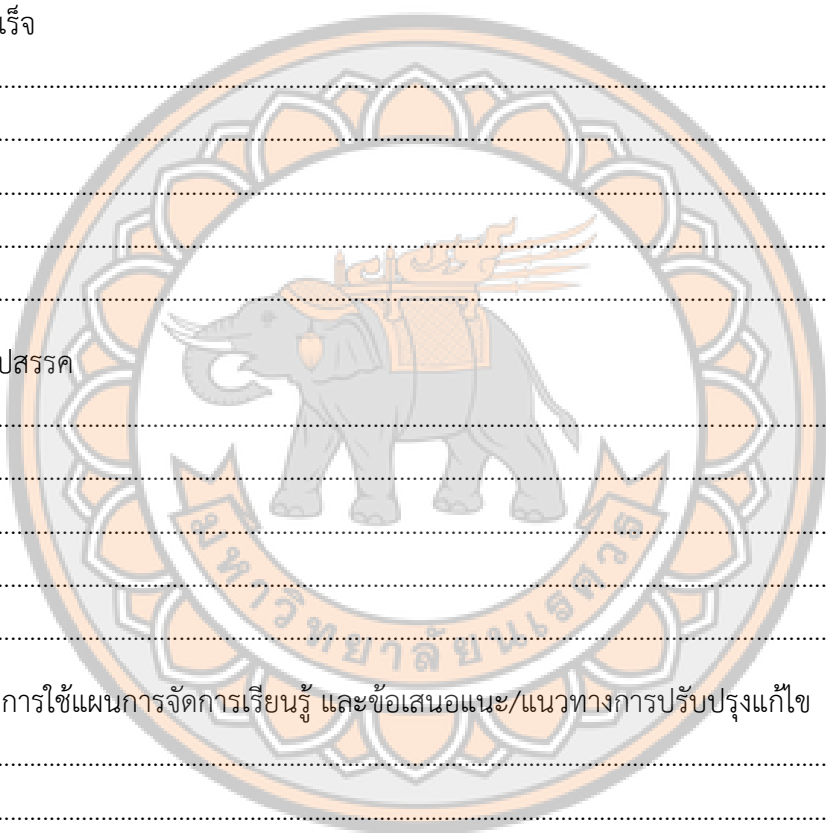
ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....



แบบทดสอบ เรื่อง หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำแบบทดสอบด้วย kahoot.it

1. ข้อใดคือความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ถูกต้องที่สุด

- ก. การเขียนตามแบบแผนที่กำหนดไว้
- ข. การเขียนเพื่อสื่อสารข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา
- ค. การเขียนโดยใช้จินตนาการและความคิดริเริ่ม
- ง. การเขียนเพื่อรายงานข้อเท็จจริงโดยไม่มีการแสดงความคิดเห็น

2. เหตุใดการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวัน

- ก. ช่วยให้สามารถเขียนสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว
- ข. ช่วยให้สามารถเข้าใจภาษาไทยได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- ค. ช่วยให้สามารถเขียนรายงานทางวิชาการได้ดีขึ้น
- ง. ช่วยให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าสนใจยิ่งขึ้น

3. องค์ประกอบใดต่อไปนี่ที่ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

- ก. การใช้ภาษาระดับสูง
- ข. ความสละสลวยของภาษา
- ค. จินตนาการและความคิดริเริ่ม
- ง. ความถูกต้องของหลักไวยากรณ์

4. ข้อใดต่อไปนี้ที่ไม่ควรนำมาใช้ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

- ก. การใช้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ
- ข. การใช้ภาษาที่สร้างสรรค์และสละสลวย
- ค. การนำเสนอเรื่องราวด้วยมุมมองที่หลากหลาย
- ง. การนำเสนอข้อเท็จจริงโดยปราศจากข้อคิดเห็น

5. ข้อใดคือตัวอย่างของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

- ก. การเขียนข่าว
- ข. การเขียนบทกวี
- ค. การเขียนบทความวิชาการ
- ง. การเขียนรายงานการประชุม

6. การวางโครงเรื่องในการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีจุดประสงค์ใด

- ก. เพื่อให้งานเขียนมีความยาวตามที่กำหนด
- ข. เพื่อเป็นการวางแผนการเขียนให้เป็นระบบ
- ค. เพื่อให้งานเขียนมีความเป็นทางการมากขึ้น
- ง. เพื่อให้งานเขียนมีความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

7. ข้อใดคือลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดี

- ก. การนำเสนอแนวคิดที่แปลกใหม่
- ข. การใช้ภาษาที่ซับซ้อนและเข้าใจยาก
- ค. การลอกเลียนแบบงานเขียนของผู้อื่น
- ง. การเขียนตามรูปแบบที่กำหนดโดยไม่มีการปรับเปลี่ยน

8. ข้อใดคือความหมายของ “จินตนาการ” ในบริบทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

- ก. การเขียนตามข้อเท็จจริงที่กำหนด
- ข. การสร้างสรรค์ความคิดและภาพในใจ
- ค. การใช้เหตุผลและตรรกะความคิดในการเขียน
- ง. การลอกเลียนแบบความคิดของผู้อื่นโดยมีการอ้างอิง

9. ข้อใดคือลักษณะของการใช้ภาษาในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดี

- ก. ใช้ภาษาที่เน้นการแสดงอารมณ์
- ข. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ
- ค. ใช้ภาษาระดับทางการและพิธีการ
- ง. ใช้ภาษาพูดหรือภาษาเฉพาะกลุ่มเพื่อเข้าถึงผู้อ่านได้ง่าย

10. การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีส่วนช่วยในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างไร

- ก. ช่วยให้มีความคิดที่เป็นระบบมากขึ้น
- ข. ช่วยให้มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น
- ค. ช่วยให้มีความคิดที่ถูกต้องตามหลักการมากขึ้น
- ง. ช่วยให้มีความคิดที่หลากหลายและแปลกใหม่มากขึ้น

เฉลย

1. ค	2. ง	3. ค	4. ง	5. ข	6. ข	7. ก	8. ข	9. ข	10. ง
------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

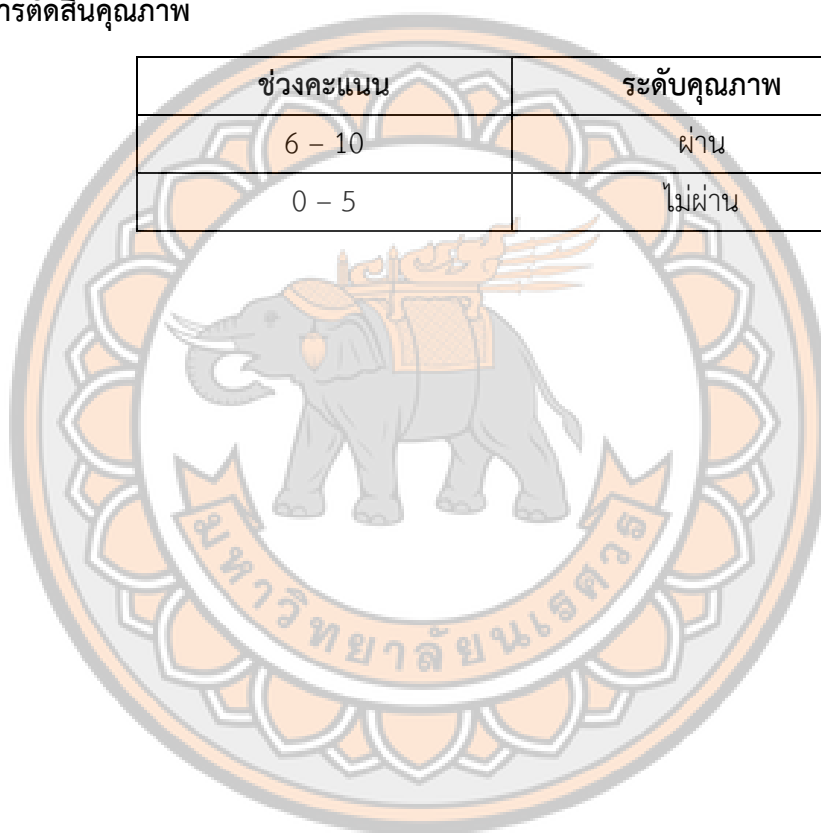
แบบประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีข้อคำถามลักษณะเป็นปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนรวม 10 คะแนน

- นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน เต็มคำตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
6 - 10	ผ่าน
0 - 5	ไม่ผ่าน



แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยพิจารณา

คะแนนจาก 5 ประเด็น ประเด็นละ 4 คะแนน รวม 20 คะแนน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
1. ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 1.1. เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น 1.2. นำเสนอ มุมมอง แปลกใหม่ น่าสนใจ 1.3. นำเสนอ ได้ตรงประเด็น 1.4. เขียน ได้ถูกต้องตามรูปแบบ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
2. ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 2.1. ใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยค ได้ถูกต้อง 2.2. เลือกใช้คำ ได้เหมาะสมกับบริบท และผู้อ่าน 2.3. ใช้ภาษา สละสลวย สื่อความหมาย ได้ชัดเจน 2.4. เร้าอารมณ์ ความรู้สึก ให้ผู้อ่าน คล้อยตามได้	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
3. ด้านการลำดับความคิด พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 3.1. เนื้อหา มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่วกวน 3.2. ลำดับความคิด และเนื้อหา สอดคล้อง เชื่อมโยงกัน 3.3. แต่ละย่อหน้า มีใจความครบถ้วน ชัดเจน 3.4. ยกตัวอย่าง และให้เหตุผล ประกอบ ได้สมเหตุสมผล และน่าเชื่อถือ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
4. ด้านกลไกประกอบการเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 4.1 สะกดคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา 4.2 ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม 4.3 เว้นวรรคได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำแยกคำ 4.4 ตัวหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อยและอ่านง่าย	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย
5. ด้านคุณค่าในงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 5.1 สอดแทรกข้อคิด คติสอนใจได้อย่างลึกซึ้งและมีคุณค่า 5.2 นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ 5.3 สร้างแรงบันดาลใจและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5.4 ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และสร้างความสุขให้กับผู้อ่าน	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 – 20	ผ่าน
0 – 10	ไม่ผ่าน

แบบประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็นที่ประเมิน : นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละรายการ แล้วใส่คะแนนลงในช่อง

2. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

3 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนบ่อยครั้งมาก

2 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนค่อนข้างบ่อยครั้ง

1 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนน้อยมาก

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม	ระดับคุณภาพ
		เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย	เขียนด้วยภาษาสุภาพ	ไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น	สะอาดเป็นระเบียบ		
	รวม						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.00 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.00 - 2.49 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.99 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

สรุปผลการจัดการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 1 เรื่อง หลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผลการเรียนรู้ นักเรียนทั้งหมด.....คน มีผลการเรียนรู้เป็นดังนี้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. นักเรียนบอกความหมายและหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ (K)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านทักษะ กระบวนการ

2. นักเรียนเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม

3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....



แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 2 เรื่อง การเขียนเรียงความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาววาไลตา สีตา โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.2/3 เขียนเรียงความ
ม.2/8 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เรียงความ เป็นงานเขียนร้อยแก้วที่ผู้เขียนมุ่งถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้ ความคิด ทักษะคิดที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยโครงเรื่องที่วางไว้เป็นกรอบและใช้สำนวนภาษาที่ประณีตบรรจงในการเรียบเรียง ในการเขียนเรียงความผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่อง ค้นคว้าข้อมูล จัดเรียงลำดับความคิดให้สัมพันธ์กับหัวข้อเรื่อง เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เรียงความหนึ่งเรื่องประกอบด้วยข้อความหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการนำเสนอข้อเท็จจริง ความรู้ ข้อคิดเห็น หรือสร้างความรู้สึกล้อตามแก่ผู้อ่าน เนื้อหาในแต่ละย่อหน้าต้องเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจและติดตามเนื้อหาได้อย่างราบรื่น

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความได้ (K)
- 3.2 นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)
- 3.3 นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหมายของเรียงความ
- 4.2 องค์ประกอบของเรียงความ
- 4.3 หลักการเขียนเรียงความ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 ใฝ่เรียนรู้
- 6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 7.1 หนังสือเรียน หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 7.2 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ
- 7.3 แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเรียงความ
- 7.4 แพลตฟอร์มเว็บบล็อก Medium



8. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก เวลา 3 ชั่วโมง

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 1							
1	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความได้	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	5 นาที	1. ครูชี้แจงขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2. ครูใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับความเรียงความจากกิจกรรมเขียนระดับชั้นที่ผ่านมา เช่น “นักเรียนเคยเขียนเรียงความเรื่องใดมาแล้วบ้าง” “การเขียนเรียงความมีหลักการอย่างไร”	- นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ - นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์การเขียนเรียงความในระดัที่ชั้นที่ผ่านมา		- การสังเกต พฤติกรรม - การสังเกต พฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
2	<p>1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความได้</p> <p>2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)</p> <p>3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)</p>	<p>ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 1</p> <p>ขั้นทำความเข้าใจ</p> <p>(Empathize)</p>	50 นาที	<p>3. ครูอธิบายองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความ จากนั้นจึงยกตัวอย่างเรียงความเรื่อง “ครูดีที่ฉันประทับใจ” จากหนังสือเรียนหลักสูตรภาษาไทยและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน้า 56 – 58 ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง ลักษณะการเรียบเรียง และการใช้ภาษา</p> <p>4. ครูกำหนดหัวข้อ “คนรุ่นใหม่กับความท้าทายในโลกยุคปัจจุบัน” จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนตีความหัวข้อที่ได้รับเพื่อสรุปเป็นแนวคิดสำหรับการเขียนเรียงความ</p>	<p>นักเรียนตีความหัวข้อเรื่อง องค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับโครงเรื่อง ลักษณะการเรียบเรียง และการใช้ภาษา จากตัวอย่างเรียงความเรื่อง “ครูดีที่ฉันประทับใจ”</p> <p>นักเรียนตีความหัวข้อ “คนรุ่นใหม่กับความท้าทายในโลกยุคปัจจุบัน” จากนั้นจึงสรุปเป็นแนวคิดสำหรับการเขียนเรียงความ</p>	<p>- หนังสือเรียน หลักสูตรภาษาไทย การใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2</p>	<p>- การสังเกต พฤติกรรม</p> <p>- การสังเกต พฤติกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
				<p>5. ครูให้นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ</p> <p>6. ครูสุ่มนักเรียน 3 – 5 คน ออกมาเสนอแนวคิด บทบาทผู้เขียน และบทบาทผู้อ่าน จากหัวข้อที่กำหนด</p>	<p>- นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ</p> <p>- นักเรียนที่ถูกรับเลือกมานำเสนอแนวคิด บทบาทผู้เขียน และบทบาทผู้อ่าน จากหัวข้อที่กำหนด นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p>	<p>- ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ</p>	<p>- การตรวจประเมินใบกิจกรรม</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรม</p>
3	2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)	ขั้นสรุป	5	<p>7. ครูมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสำหรับเขียนเรียงความในชั่วโมงถัดไป</p>	<p>- นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเพื่อประกอบบทเขียนเรียงความ ตามหัวข้อที่ครูกำหนด</p>		<p>- การสังเกตพฤติกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 2							
4	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความได้	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	10 นาที	8. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน เกี่ยวกับองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความ โดยใช้แบบทดสอบการเขียนเรียงความ ด้วย kahoot.it	- นักเรียนทำแบบทดสอบการเขียนเรียงความ ด้วย kahoot.it	- แบบทดสอบ การเขียน เรียงความ	- การตรวจ แบบทดสอบ
5	2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรม ภาระเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนด เค้าโครง (Outline)	15 นาที	9. ครูให้นักเรียนเขียนเค้าโครงของเรียงความ กำหนดประเด็นหลัก และประเด็นรองจาก หัวข้อ “คนรุ่นใหม่กับความท้าทายในโลกยุคปัจจุบัน” โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ	- นักเรียนเขียนเค้าโครงของเรียงความ ทั้งในส่วนของคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยกำหนดประเด็นหลักและประเด็นรองของแต่ละย่อหน้า ลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ	- ใบกิจกรรม การเขียนเชิง สร้างสรรค์ เรื่อง การเขียน เรียงความ	- การประเมิน ใบกิจกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
6	2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นตกตะกอนความคิด (Ideation)	30 นาที	10. ครูให้นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนเรียงความตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ เพื่อให้ได้เรียงความฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ (หากนักเรียนไม่สามารถทำงานให้เสร็จสิ้นภายในชั่วโมง ครูสามารถมอบหมายให้นำกลับไปทำต่อเป็นงานบ้านได้)	- ให้นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนเรียงความตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ให้เป็นเรียงความฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ	- ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ	- การประเมินใบกิจกรรม
7	2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นสรุป	5	11. ครูนัดหมายให้นักเรียนส่งเรียงความฉบับร่างก่อนชั่วโมงเรียนถัดไป เพื่อให้ครูจะสามารถอ่านและให้คำแนะนำสำหรับการปรับปรุงแก้ไขได้	- ให้นักเรียนนำเรียงความฉบับร่างมาส่งครูตามเวลาที่กำหนด		- การสังเกตพฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 3							
8	2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	5 นาที	12. ครูส่งคืนเรียงความฉบับร่างที่ได้รับ批改แล้วให้นักเรียน	- นักเรียนรับเรียงความของตนเองคืนจากครู		- การสังเกต พฤติกรรม
9	2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรม ภาครเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate)	15 นาที	13. นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านเรียงความของเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ 13. ครูคัดเลือกนักเรียน 3 - 5 คน เพื่อนำเสนอเรียงความของตนเองหน้าชั้นเรียน จากนั้นเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ	- นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านเรียงความของเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในด้านของแนวคิดและการใช้ภาษา - นักเรียนที่ครูเลือกออกมานำเสนอเรียงความของตนเองหน้าชั้นเรียน นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ		- การสังเกต พฤติกรรม - การสังเกต พฤติกรรม
				14. ครูสรุปปัญหาที่พบจากการตรวจเรียงความ พร้อมทั้งแนะนำ	- นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ เพื่อนำคำแนะนำจากครูไปใช้ในการ		- การสังเกต พฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
10	2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve)	35 นาที	แนวทางที่นักเรียนควรนำไปปรับปรุงเพื่อให้ได้เรียงความที่สมบูรณ์ 15. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำเรียงความหัวข้อ “คนรุ่นใหม่กับ” ความท้าทายในโลกยุคปัจจุบัน” ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเผยแพร่บนแพลตฟอร์ม Medium เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์และให้กำลังใจ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลงานเขียนให้ดียิ่งขึ้น	พัฒนาปรับปรุงเรียงความของตนเอง - นักเรียนนำเรียงความหัวข้อ “คนรุ่นใหม่กับความท้าทายในโลกยุคปัจจุบัน” ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เผยแพร่บนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium จากนิตยสารเข้าไปอ่านเรียงความของเพื่อนแต่ละคนพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน	- แพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium	- การประเมินผลงานการเขียนเรียงความ
11	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความได้	ขั้นสรุป	5	16. ครูและนักเรียนสรุปบทเรียนเรื่องการเขียนเรียงความร่วมกัน	- นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อสรุปบทเรียน		- การสังเกตพฤติกรรม

9. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- 9.1 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนเรียงความ
- 9.2 แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเรียงความ
- 9.3 เผยแพร่ผลงานการเขียนเรียงความบนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - นักเรียนบอกองค์ประกอบและ หลักการเขียนเรียงความได้	ตรวจแบบทดสอบ การเขียนเรียงความ	แบบทดสอบการเขียน เรียงความ	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป จาก 10 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านทักษะ กระบวนการ (P) - นักเรียนเขียนเรียงความตาม หัวข้อที่กำหนดให้ได้	ตรวจประเมินผลงาน การเขียนเรียงความ	แบบประเมิน การเขียนเรียงความ	ได้ 10 คะแนนขึ้นไป จาก 20 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ (A) - นักเรียนมีมารยาทในการเขียน	การสังเกตพฤติกรรม ขณะจัดกิจกรรมการ เรียนรู้	แบบประเมิน พฤติกรรมขณะจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป จาก 3.00 ถือว่า ผ่าน

11. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

ความสำเร็จ

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

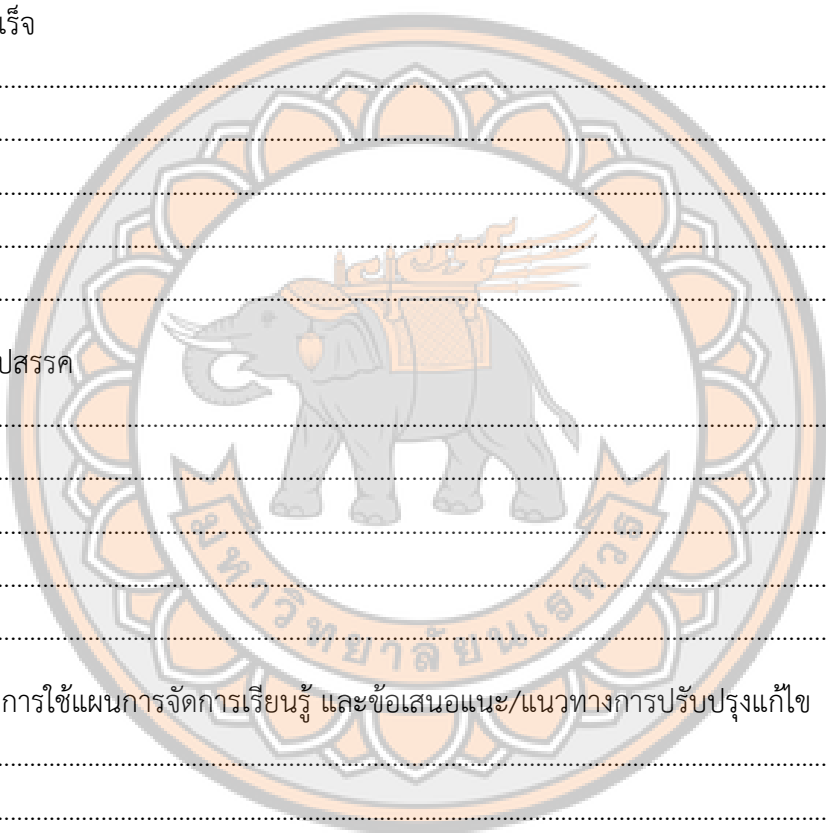
ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....



แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเรียงความ

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำแบบทดสอบด้วย kahoot.it

1. ข้อใดคือองค์ประกอบหลักของการเขียนเรียงความ

- ก. บทนำ เนื้อหา และอ้างอิง
- ข. หัวข้อเรื่อง เนื้อหา และสรุป
- ค. คำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป
- ง. บทนำ เนื้อหา และคำขอบคุณ

2. ข้อใดคือความหมายของ “เอกภาพ” ในการเขียนเรียงความ

- ก. การใช้ภาษาที่หลากหลาย
- ข. การเขียนเรื่องราวที่ซับซ้อน
- ค. การใช้ข้อมูลจากหลายแหล่ง
- ง. การมีแนวคิดหลักเดียวตลอดทั้งเรื่อง

3. ข้อใดคือความหมายของ “สัมพันธภาพ” ในการเขียนเรียงความ

- ก. การใช้ข้อมูลที่น่าสนใจ
- ข. การใช้ภาษาที่สละสลวย
- ค. การมีเนื้อหาที่ต่อเนื่องและเชื่อมโยง
- ง. กั้นการเขียนเรื่องราวที่สร้างสรรค์และแปลกใหม่

4. ข้อใดคือความหมายของ “สารัตถภาพ” ในการเขียนเรียงความ

- ก. การใช้ภาษาที่ถูกต้อง
- ข. การใช้ข้อมูลที่ทันสมัย
- ค. การเขียนเรื่องราวที่น่าติดตาม
- ง. การมีเนื้อหาที่กระชับและตรงประเด็น

5. ข้อใดคือขั้นตอนแรกของการเขียนเรียงความ

- ก. การกำหนดหัวข้อ
- ข. การเขียนเนื้อเรื่อง
- ค. การวางเค้าโครงเรื่อง
- ง. การตรวจสอบความถูกต้อง

6. ข้อใดคือประโยชน์ของการวางโครงเรื่องก่อนเขียนเรียงความ

- ก. ช่วยให้เขียนได้เร็วขึ้น
- ข. ช่วยให้เนื้อหาเป็นระเบียบและไม่สับสน
- ค. ช่วยให้ใช้ภาษาได้ชัดเจนและสละสลวยขึ้น
- ง. ช่วยให้ได้บททวนเนื้อหาจากการสืบค้นข้อมูล

7. ข้อใดคือสิ่งที่ไม่ควรทำในการเขียนเรียงความ

- ก. ใช้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ
- ข. อ้างอิงแหล่งข้อมูลอย่างถูกต้อง
- ค. ใช้ภาษาระดับกันเองเพื่อให้เข้าถึงผู้อ่านได้ง่าย
- ง. เขียนด้วยตนเองโดยไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น

8. ข้อใดคือลักษณะของเรียงความที่ดี

- ก. มีเนื้อหาที่ซับซ้อนและเข้าใจยาก
- ข. มีเนื้อหาที่น่าสนใจและมีประโยชน์
- ค. มีการใช้ภาษาที่วกวนและไม่ชัดเจน
- ง. มีการคัดลอกเนื้อหาจากแหล่งอื่นโดยไม่อ้างอิง

9. ข้อใดคือลักษณะของเนื้อเรื่องที่ดี

- ก. มีความสอดคล้องและเป็นเหตุเป็นผล
- ข. มีการใช้ภาษาที่ซับซ้อนและเข้าใจยาก
- ค. มีการกล่าวถึงพาดพิงถึงบุคคลอื่นในทางเสื่อมเสีย
- ง. มีข้อมูลที่หลากหลายทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

10. บทสรุปที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

- ก. สรุปเนื้อหาทั้งหมดอย่างละเอียด
- ข. เพิ่มประเด็นใหม่ที่ไม่เคยกล่าวถึง
- ค. คัดลอกเนื้อหาจากส่วนอื่นของเรียงความ
- ง. สรุปใจความสำคัญและทิ้งท้ายให้ผู้อ่านคิดต่อ

เฉลย

1. ค	2. ง	3. ค	4. ง	5. ก	6. ข	7. ค	8. ข	9. ก	10. ง
------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

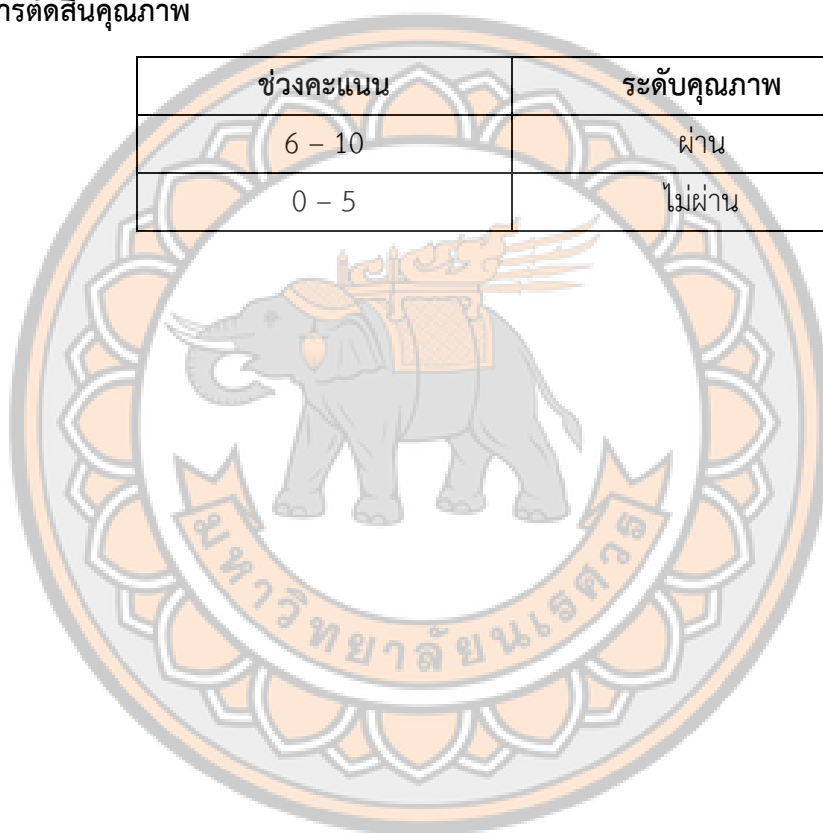
แบบประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเรียงความ

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนเรียงความ
ซึ่งมีข้อคำถามลักษณะเป็นปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนรวม 10 คะแนน

- นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน เต็มคำตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
6 - 10	ผ่าน
0 - 5	ไม่ผ่าน



แบบประเมินการเขียนเรียงความ

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากการเขียนเรียงความ โดยพิจารณา
คะแนนจาก 5 ประเด็น ประเด็นละ 4 คะแนน รวม 20 คะแนน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
1. ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 1.1. เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น 1.2. นำเสนอ มุมมอง แปลกใหม่ น่าสนใจ 1.3. นำเสนอ ได้ตรงประเด็น 1.4. เขียน ได้ถูกต้องตามรูปแบบ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
2. ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 2.1. ใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยค ได้ถูกต้อง 2.2. เลือกใช้คำ ได้เหมาะสมกับบริบท และผู้อ่าน 2.3. ใช้ภาษา สละสลวย สื่อความหมาย ได้ชัดเจน 2.4. เร้าอารมณ์ ความรู้สึก ให้ผู้อ่าน คล้อยตามได้	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
3. ด้านการลำดับความคิด พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 3.1. เนื้อหา มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่วกวน 3.2. ลำดับความคิด และเนื้อหา สอดคล้อง เชื่อมโยงกัน 3.3. แต่ละย่อหน้า มีใจความครบถ้วน ชัดเจน 3.4. ยกตัวอย่าง และให้เหตุผล ประกอบ ได้สมเหตุสมผล และน่าเชื่อถือ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
<p>4. ด้านกลไกประกอบการเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้</p> <p>4.1 สะกดคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา</p> <p>4.2 ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>4.3 เว้นวรรคได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำแยกคำ</p> <p>4.4 ตัวหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อยและอ่านง่าย</p>	<p>มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย</p>
<p>5. ด้านคุณค่าในงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้</p> <p>5.1 สอดแทรกข้อคิด คติสอนใจได้อย่างลึกซึ้งและมีคุณค่า</p> <p>5.2 นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์</p> <p>5.3 สร้างแรงบันดาลใจและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>5.4 ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และสร้างความสุขให้กับผู้อ่าน</p>	<p>มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย</p>

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 – 20	ผ่าน
0 – 10	ไม่ผ่าน

แบบประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็นที่ประเมิน : นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละรายการ แล้วใส่คะแนนลงในช่อง

2. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

3 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนบ่อยครั้งมาก

2 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนค่อนข้างบ่อยครั้ง

1 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนน้อยมาก

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม	ระดับคุณภาพ
		เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย	เขียนด้วยภาษาสุภาพ	ไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น	สะอาดเป็นระเบียบ		
	รวม						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.00 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.00 - 2.49 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.99 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

สรุปผลการจัดการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 2 เรื่อง การเขียนเรียงความ

ผลการเรียนรู้ นักเรียนทั้งหมด.....คน มีผลการเรียนรู้เป็นดังนี้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนเรียงความได้ (K)

จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านทักษะ กระบวนการ

2. นักเรียนเขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P)

จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม

3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)

จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....



แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 3 เรื่อง การเขียนบทความ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาววาสิตา สีตา โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนบทความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.2/2

เขียนบรรยายและพรรณนา

ม.2/8

มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทความ เป็นงานเขียนร้อยแก้วที่ผู้เขียนมุ่งนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้และข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างดี สามารถคัดสรรและหยิบยกประเด็นสำคัญมาถ่ายทอดได้อย่างเหมาะสมกับบริบทและกาลเทศะ จากนั้นจึงเรียบเรียงข้อมูลหรือความคิดที่ต้องการจะสื่อสารให้สอดคล้อง สัมพันธ์ และต่อเนื่องกัน โดยใช้กลวิธีการเขียนที่หลากหลาย เช่น การบรรยายที่แจ่มแจ้งรายละเอียดอย่างชัดเจน หรือการพรรณนาที่สร้างภาพให้ผู้อ่านได้เห็นและรู้สึกตาม เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและติดตามอ่านต่อไปจนจบ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความได้ (K)

3.2 นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)

3.3 นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความหมายของบทความ

4.2 องค์ประกอบของบทความ

4.3 หลักการเขียนบทความ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 ใฝ่เรียนรู้
- 6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 7.1 หนังสือเรียน หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 7.2 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ
- 7.3 แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทความ
- 7.4 แพลตฟอร์มเว็บบล็อก Medium



8. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก เวลา 3 ชั่วโมง

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 1							
1	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความได้	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	5 นาที	<p>1. ครูชี้แจงขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้</p> <p>2. ครูใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับความเขียนบทความจากการเรียนรู้ในระดับชั้นที่ผ่านมา เช่น “นักเรียนเคยเขียนหรืออ่านบทความเรื่องใดมาแล้วบ้าง” “การเขียนบทความมีหลักการอย่างไร”</p>	<p>- นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ</p> <p>- นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์การเขียนบทความในระดับชั้นที่ผ่านมา</p>		<p>- การสังเกตพฤติกรรม</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
2	<p>1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความได้</p> <p>2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)</p> <p>3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)</p>	<p>ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 1</p> <p>ขั้นทำความเข้าใจ (Empathize)</p>	50 นาที	<p>3. ครูอธิบายองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความจากหนังสือตัวอย่างบทความแนะนำสถานที่เรื่อง “ตลาดน้ำอัมพวา ชิวฉิว กาลังจะหวนคืน” จากหนังสือเรียน หลักสูตรการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน้า 69 – 70 ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์โครงสร้างเรื่อง ลักษณะการเรียบเรียง และการใช้ภาษา</p> <p>4. ครูกำหนดให้นักเรียนเลือกสถานที่สำคัญในชุมชนของตนเองเพื่อนำมาเขียนเป็นบทความแนะนำสถานที่</p>	<p>กิจกรรมนักเรียน</p> <p>- นักเรียนศึกษาความรู้เรื่ององค์ประกอบและหลักการเขียนบทความ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับโครงเรื่อง ลักษณะการเรียบเรียง และการใช้ภาษา จากตัวอย่างบทความแนะนำสถานที่เรื่อง “ตลาดน้ำอัมพวา ชิวฉิว กาลังจะหวนคืน”</p> <p>- นักเรียนเลือกสถานที่สำคัญในชุมชนที่ตนเองสนใจเพื่อนำมาเขียนเป็นบทความแนะนำสถานที่</p>	<p>- หนังสือเรียน หลักสูตรภาษาไทย การใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2</p>	<p>- การสังเกต พฤติกรรม</p> <p>- การสังเกต พฤติกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
				<p>5. ครูให้นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ</p> <p>6. ครูสุ่มนักเรียน 3 – 5 คน ออกมาเสนอแนวคิด บทบาทผู้เขียน และบทบาทผู้อ่าน จากบทความแนะนำสถานที่ที่ตนเองสนใจ</p>	<p>- นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ</p> <p>- นักเรียนที่ถูกรับเลือกมานำเสนอแนวคิด บทบาทผู้เขียน และบทบาทผู้อ่าน นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความความคิดเห็น</p>	<p>- ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ</p>	<p>- การตรวจประเมินใบกิจกรรม</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรม</p>
3	2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)	ขั้นสรุป	5	<p>7. ครูมอบหมายให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่เลือก เพื่อนำมาเขียนบทความแนะนำสถานที่</p>	<p>- นักเรียนค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ที่เลือก เพื่อประกอบกรเขียนบทความแนะนำสถานที่</p>		<p>- การสังเกตพฤติกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 2							
4	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความได้	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	10 นาที	8. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน เกี่ยวกับองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความ โดยใช้แบบทดสอบการเขียนบทความด้วย kahoot.it	- นักเรียนทำแบบทดสอบการเขียนบทความ ด้วย kahoot.it	- แบบทดสอบ การเขียน บทความ	- การตรวจ แบบทดสอบ
5	2. นักเรียนเขียนบทความตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรม ภาระเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนด เค้าโครง (Outline)	15 นาที	9. ครูให้นักเรียนเขียนเค้าโครงของบทความแนะนำสถานที่ที่กำหนดประเด็นหลักและประเด็นรองจากข้อมูลที่ได้อีกวิชาความรู้มา โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ	- นักเรียนเขียนเค้าโครงของบทนำ ทั้งในส่วนของส่วนนำ เนื้อหา และสรุป โดยกำหนดประเด็นหลักและประเด็นรองของแต่ละย่อหน้า ลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ	- ใบกิจกรรม การเขียนเชิง สร้างสรรค์ เรื่อง การเขียน บทความ	- การประเมิน ใบกิจกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
6	2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นตกตะกอนความคิด (Ideation)	30 นาที	10. ครูให้นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนบทความตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ เพื่อให้ได้บทความฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ (หากนักเรียนไม่สามารถทำงานให้เสร็จสิ้นภายในชั่วโมง ครูสามารถมอบหมายให้นำกลับไปทำต่อเป็นงานบ้านได้)	- นักเรียนเรียบเรียงงานเขียนบทความตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ - ให้เขียนบทความฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ	- ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ	- การประเมินใบกิจกรรม
7	2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นสรุป	5	11. ครูนัดหมายให้นักเรียนส่งบทความฉบับร่างก่อนชั่วโมงเรียนถัดไป เพื่อที่ครูจะสามารถอ่านและให้คำแนะนำสำหรับการปรับปรุงแก้ไขได้	- นักเรียนนำบทความฉบับร่างมาส่งครูตามเวลาที่กำหนด		- การสังเกตพฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 3							
8	2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	5 นาที	12. ครูส่งชิ้นบทความฉบับร่างที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วให้นักเรียน	- นักเรียนรับบทความของตนเองคืนจากครู		- การสังเกต พฤติกรรม
9	2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรม ภาวเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate)	15 นาที	13. นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านบทความของเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ 13. ครูคัดเลือกนักเรียน 3 - 5 คน เพื่อนำเสนอบทความของตนเองหน้าชั้นเรียน จากนั้นเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ	- นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านบทความของเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในด้านของแนวคิดและการใช้ภาษา - นักเรียนที่ครูเลือกออกมานำเสนอบทความของตนเองหน้าชั้นเรียน นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ		- การสังเกต พฤติกรรม - การสังเกต พฤติกรรม - การสังเกต พฤติกรรม
				14. ครูสรุปปัญหาที่พบจากการตรวจบทความ พร้อมทั้งแนะนำ			- การสังเกต พฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
10	2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve)	35 นาที	แนวทางที่นักเรียนควรนำไปปรับปรุงเพื่อให้ได้บทความที่สมบูรณ์	นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ เพื่อนำคำแนะนำจากครูไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงบทความของตนเอง - นักเรียนนำบทความแนะนำสถานที่ที่ได้รับบริการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เผยแพร่บนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium จากนั้นจึงเข้าไปอ่านบทความของเพื่อนแต่ละคน พร้อมฟังแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน	- แพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium	- การประเมินผลงานการเขียนบทความ
11	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความได้	ขั้นสรุป	5 นาที	ครูและนักเรียนสรุปบทเรียนเรื่องการเขียนบทความร่วมกัน	นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อสรุปบทเรียน		- การสังเกตพฤติกรรม

9. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- 9.1 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทความ
- 9.2 แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทความ
- 9.3 เผยแพร่ผลงานการเขียนบทความบนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความได้	ตรวจแบบทดสอบการเขียนบทความ	แบบทดสอบการเขียนบทความ	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป จาก 10 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านทักษะ กระบวนการ (P) - นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้	ตรวจประเมินผลงานการเขียนบทความ	แบบประเมินการเขียนบทความ	ได้ 10 คะแนนขึ้นไป จาก 20 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ (A) - นักเรียนมีมารยาทในการเขียน	การสังเกตพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	แบบประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป จาก 3.00 ถือว่า ผ่าน

11. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

ความสำเร็จ

.....
.....
.....
.....
.....

ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....
.....
.....

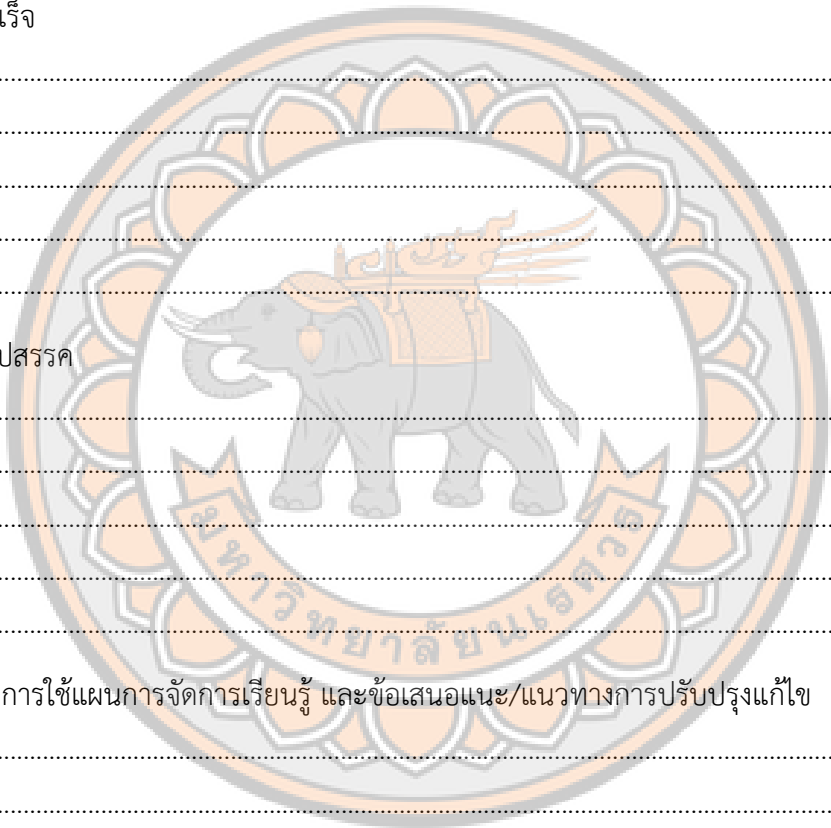
ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....



แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทความ

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำแบบทดสอบด้วย kahoot.it

1. ข้อใดเป็นจุดประสงค์หลักของการเขียนบทความ

- ก. เพื่อเล่าเรื่องราวส่วนตัว
- ข. เพื่อวิจารณ์บุคคลหรือเหตุการณ์
- ค. เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- ง. เพื่อนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็น หรือข้อเท็จจริง

2. ส่วนใดของบทความที่ควรดึงดูดความสนใจของผู้อ่านตั้งแต่เริ่มต้น

- ก. เกริ่นนำ
- ข. เนื้อหา
- ค. บทสรุป
- ง. บรรณานุกรม

3. ข้อใดเป็นสิ่งที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงในการเลือกหัวข้อสำหรับเขียนบทความ

- ก. ควรเป็นหัวข้อที่ผู้เขียนถนัดและสนใจมาก่อน
- ข. ควรเป็นหัวข้อที่ผู้เขียนได้รับมอบหมายให้เขียน
- ค. ควรเป็นหัวข้อที่กำลังอยู่ในความสนใจของผู้คนในสังคม
- ง. ควรเป็นหัวข้อที่สามารถหาข้อมูลได้ง่ายจากอินเทอร์เน็ต

4. ข้อใดเป็นสิ่งที่ไม่ควรเขียนลงในบทความ

- ก. โฆษณาที่นำเสนอข้อมูลเกินจริง
- ข. ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน
- ค. ข้อมูลที่ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ได้
- ง. เกร็ดความรู้หรือข้อมูลที่นำเสนอเกี่ยวกับหัวข้อ

5. การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายมีความสำคัญต่อการเขียนบทความอย่างไร

- ก. ทำให้ผู้เขียนสามารถกำหนดหัวข้อของบทความได้
- ข. ทำให้ผู้เขียนสามารถกำหนดความยาวของบทความได้
- ค. ทำให้ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ภาพประกอบที่สวยงามได้
- ง. ทำให้ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ภาษาและเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้อ่าน

6. ข้อใดเป็นกลวิธีการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้บทความน่าสนใจมากที่สุด

- ก. การใช้ข้อมูลเชิงสถิติและตัวเลขจำนวนมาก
- ข. การใช้ภาพประกอบที่มีสีสันสดใสและดึงดูดสายตา
- ค. การเล่าเรื่องราวที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้อ่าน
- ง. การใช้ภาษาทางการและมีศัพท์เฉพาะทางจำนวนมาก

7. ข้อใดเป็นรูปแบบการเขียนบทความที่นิยมในปัจจุบัน

- ก. บทความโฆษณา, บทความบันเทิง, บทความนิทาน
- ข. บทความเพลง, บทความภาพยนตร์, บทความละคร
- ค. บทความสูตรอาหาร, บทความท่องเที่ยว, บทความกีฬา
- ง. บทความวิชาการ, บทความสารคดี, บทความแสดงความคิดเห็น

8. ข้อใดเป็นลักษณะของบทสรุปที่ทำให้บทความน่าจดจำ

- ก. การใช้ภาษาที่สวยงามและมีวรรณศิลป์
- ข. การให้ข้อคิดหรือคำถามที่กระตุ้นให้ผู้อ่านคิดต่อ
- ค. การให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อของบทความ
- ง. การสรุปเนื้อหาทั้งหมดของบทความอย่างละเอียด

9. ข้อใดเป็นลักษณะของการใช้ภาษาที่ดีในการเขียนบทความแนะนำสถานที่

- ก. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ
- ข. ใช้ภาษาระดับทางการและพิธีการ
- ค. ใช้ภาษาถิ่นที่เกี่ยวข้องกับสถานที่นั้น ๆ
- ง. ใช้ภาษาพูดหรือภาษาเฉพาะกลุ่มเพื่อเข้าถึงผู้อ่านได้ง่าย

10. หากต้องการเขียนบทความแนะนำสถานที่ควรให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ข้อมูลการเดินทางและที่พัก
- ข. จุดเด่นที่น่าสนใจของสถานที่
- ค. ภาพถ่ายสวยงามของสถานที่
- ง. ประวัติความเป็นมาของสถานที่

เฉลย

1. ง	2. ก	3. ค	4. ก	5. ง	6. ค	7. ง	8. ข	9. ก	10. ข
------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

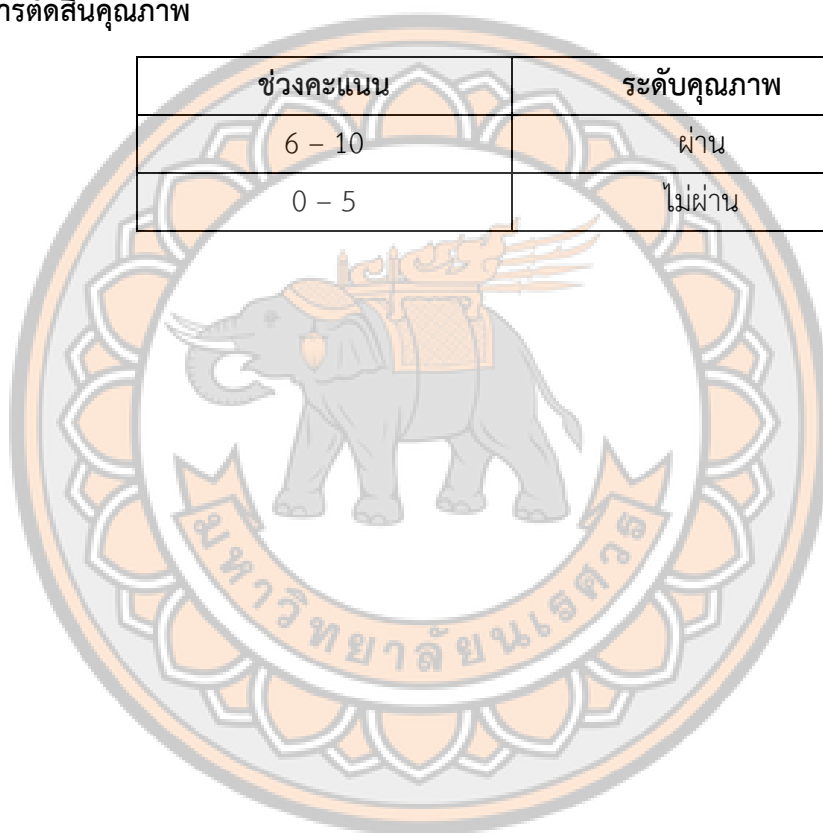
แบบประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทความ

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทความ
ซึ่งมีข้อคำถามลักษณะเป็นปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนรวม 10 คะแนน

- นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน เต็มคำตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
6 - 10	ผ่าน
0 - 5	ไม่ผ่าน



แบบประเมินการเขียนบทความ

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากการเขียนบทความ โดยพิจารณา

คะแนนจาก 5 ประเด็น ประเด็นละ 4 คะแนน รวม 20 คะแนน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
1. ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 1.1. เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น 1.2. นำเสนอ มุมมอง แปลกใหม่ น่าสนใจ 1.3. นำเสนอ ได้ตรงประเด็น 1.4. เขียน ได้ถูกต้องตามรูปแบบ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
2. ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 2.1. ใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยค ได้ถูกต้อง 2.2. เลือกใช้คำ ได้เหมาะสมกับบริบท และผู้อ่าน 2.3. ใช้ภาษา สละสลวย สื่อความหมาย ได้ชัดเจน 2.4. เร้าอารมณ์ ความรู้สึก ให้ผู้อ่าน คล้อยตามได้	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
3. ด้านการลำดับความคิด พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 3.1. เนื้อหา มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่วกวน 3.2. ลำดับความคิด และเนื้อหา สอดคล้อง เชื่อมโยงกัน 3.3. แต่ละย่อหน้า มีใจความครบถ้วน ชัดเจน 3.4. ยกตัวอย่าง และให้เหตุผล ประกอบ ได้สมเหตุสมผล และน่าเชื่อถือ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
4. ด้านกลไกประกอบการเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 4.1 สะกดคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา 4.2 ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม 4.3 เว้นวรรคได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำแยกคำ 4.4 ตัวหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อยและอ่านง่าย	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย
5. ด้านคุณค่าในงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 5.1 สอดแทรกข้อคิด คติสอนใจได้อย่างลึกซึ้งและมีคุณค่า 5.2 นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ 5.3 สร้างแรงบันดาลใจและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5.4 ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และสร้างความสุขให้กับผู้อ่าน	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 – 20	ผ่าน
0 – 10	ไม่ผ่าน

แบบประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็นที่ประเมิน : นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละรายการ แล้วใส่คะแนนลงในช่อง

2. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

3 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนบ่อยครั้งมาก

2 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนค่อนข้างบ่อยครั้ง

1 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนน้อยมาก

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม	ระดับคุณภาพ
		เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย	เขียนด้วยภาษาสุภาพ	ไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น	สะอาดเป็นระเบียบ		
	รวม						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.00 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.00 - 2.49 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.99 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

สรุปผลการจัดการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 3 เรื่อง การเขียนบทความ

ผลการเรียนรู้ นักเรียนทั้งหมด.....คน มีผลการเรียนรู้เป็นดังนี้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทความได้ (K)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านทักษะ กระบวนการ

2. นักเรียนเขียนบทความตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม

3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....



แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 4 เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ใช้เวลา 3 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาววาสิตา สีตา โรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.2/7 เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

ม.2/8 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทวิจารณ์ เป็นงานเขียนร้อยแก้วที่ผู้เขียนมุ่งแสดงความคิดเห็นต่อผลงานต่าง ๆ อย่างมีวิจรรย์ญาณ โดยอาศัยการพิจารณาจากองค์ประกอบและคุณค่าของผลงานนั้น ๆ อย่างถี่ถ้วน ผู้เขียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจผลงานอย่างละเอียด วิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าของผลงานอย่างเป็นระบบ แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและมีหลักฐานอ้างอิง โดยใช้ภาษาที่สุภาพ ชัดเจน และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ การเขียนบทวิจารณ์ช่วยให้ผู้เขียนได้ฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ การประเมิน และการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ได้ (K)

3.2 นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)

3.3 นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)

4. สาระการเรียนรู้

4.1 ความหมายของบทวิจารณ์

4.2 องค์ประกอบของบทวิจารณ์

4.3 หลักการเขียนบทวิจารณ์

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 ใฝ่เรียนรู้
- 6.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

- 7.1 หนังสือเรียน หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 7.2 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์
- 7.3 แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์
- 7.4 แพลตฟอร์มเว็บบล็อก Medium



8. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก เวลา 3 ชั่วโมง

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 1							
1	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ได้	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	5 นาที	<p>1. ครูชี้แจงขอบเขตเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้</p> <p>2. ครูใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนบทวิจารณ์จากการเรียนในระดับชั้นที่ผ่านมา เช่น “นักเรียนเคยอ่านวรรณกรรมเรื่องใดมาแล้วบ้างและมีความคิดเห็นอย่างไรต่อวรรณกรรมนั้น ๆ”</p>	<p>- นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ</p> <p>- นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์การเขียนบทวิจารณ์ในระดับชั้นที่ผ่านมา</p>		<p>- การสังเกตพฤติกรรม</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
2	<p>1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ได้</p> <p>2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)</p> <p>3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)</p>	<p>ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>ขั้นที่ 1</p> <p>ขั้นทำความเข้าใจ</p> <p>(Empathize)</p>	50 นาที	<p>3. ครูอธิบายองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ จากหนังสือ “ตลาดนัดอัมพวา ชีวิตชีวาที่กำลังจะหายไป” จากหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน้า 70 ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์โครงเรื่อง ลักษณะ การเรียบเรียง และการใช้ภาษา</p> <p>4. ครูกำหนดให้นักเรียนเลือกวรรณกรรมที่เคยอ่าน เช่น วรรณกรรมเยาวชน นวนิยาย เรื่องสั้น หรือนิทาน ที่ตนเองชื่นชอบและสนใจเพื่อนำมาเขียนบทวิจารณ์</p>	<p>นักเรียนศึกษาความรู้เรื่ององค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับโครงเรื่อง ลักษณะการเรียบเรียง และการใช้ภาษา จากตัวอย่างบทวิจารณ์เรื่อง “ตลาดนัดอัมพวา ชีวิตชีวาที่กำลังจะหายไป”</p> <p>- นักเรียนเลือกวรรณกรรมที่ตนเองชื่นชอบและสนใจเพื่อนำมาเขียนบทวิจารณ์วรรณกรรม</p>	<p>- หนังสือเรียน</p> <p>หลักภาษาไทย</p> <p>การใช้ภาษาไทย</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2</p>	<p>- การสังเกต</p> <p>พฤติกรรม</p>
							<p>- การสังเกต</p> <p>พฤติกรรม</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
				<p>5. ครูให้นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์</p> <p>6. ครูสุ่มนักเรียน 3 – 5 คน ออกมาเสนอแนวคิด บทบาทผู้เขียน และบทบาทผู้อ่าน จากบทวิจารณ์วรรณกรรมที่ตนเองสนใจ</p>	<p>- นักเรียนกำหนดบทบาทของตนเองในฐานะผู้เขียน (Role) และบทบาทของผู้อ่าน (Audience) โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์</p> <p>- นักเรียนที่ถูกรับเลือกมานำเสนอแนวคิด บทบาทผู้เขียน และบทบาทผู้อ่าน จากบทวิจารณ์วรรณกรรมที่ตนเองสนใจ นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p>		<p>- การตรวจประเมินใบกิจกรรม</p> <p>- การสังเกตพฤติกรรมการ</p>
3	2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)	ขั้นสรุป	5	<p>7. ครูอธิบายให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมที่ตนเองเลือกอย่างละเอียดและศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูล</p>	<p>- นักเรียนอ่านวรรณกรรมที่ตนเองเลือกอย่างละเอียดและศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบ การเขียนบทวิจารณ์วรรณกรรม</p>		<p>- การสังเกตพฤติกรรมการ</p>

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
				สำหรับเขียนบทวิจารณ์วรรณกรรม ในชีวิตประจำวัน			
ชั่วโมงที่ 2							
4	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ได้	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	10 นาที	8. ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน เกี่ยวกับองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ โดยใช้แบบทดสอบการเขียนบทวิจารณ์ด้วย kahoot.it	- นักเรียนทำแบบทดสอบการเขียนบทวิจารณ์ ด้วย kahoot.it	- แบบทดสอบ การเขียนบท วิจารณ์	- การตรวจ แบบทดสอบ
5	2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรม ภาระเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนด เค้าโครง (Outline)	15 นาที	9. ครูให้นักเรียนเขียนเค้าโครงของบทวิจารณ์วรรณกรรม กำหนดประเด็นหลักและประเด็นรองที่ต้องการนำเสนอ โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์	- นักเรียนเขียนเค้าโครงของบทวิจารณ์ ทั้งในส่วนของส่วนนำ เนื้อหา และสรุป โดยกำหนดประเด็นหลักและประเด็นรองของแต่ละย่อหน้า ลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์	- ใบกิจกรรม การเขียนเชิง สร้างสรรค์ เรื่อง การเขียน บทวิจารณ์	- การประเมิน ใบกิจกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
6	2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นตักตะกอนความคิด (Ideation)	30 นาที	10. ครูให้นักเรียนเรียงเรียงงานเขียนบทวิจารณ์ที่วางไว้ เพื่อให้ได้บทวิจารณ์ฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์ (หากนักเรียนไม่สามารถทำงานให้เสร็จสิ้นภายในชั่วโมง ครูสามารถมอบหมายให้นำกลับไปทำต่อเป็นการบ้านได้)	- นักเรียนเรียงเรียงงานเขียนบทวิจารณ์วรรณกรรมตามเค้าโครงเนื้อหาที่วางไว้ให้เป็นบทวิจารณ์ฉบับร่าง โดยเขียนลงในใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์	- ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์	- การประเมินใบกิจกรรม
7	2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นสรุป	5	11. ครูนัดหมายให้นักเรียนส่งบทวิจารณ์ฉบับร่างก่อนชั่วโมงเรียนถัดไป เพื่อที่ครูจะสามารถอ่านและให้คำแนะนำสำหรับการปรับปรุงแก้ไขได้	- นักเรียนนำบทวิจารณ์ฉบับร่างมาส่งครูตามเวลาที่กำหนด		- การสังเกตพฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
ชั่วโมงที่ 3							
8	2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)	ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน	5 นาที	12. ครูส่งคืนบทวิจารณ์ฉบับร่างที่ได้รับจากการตรวจแก้ไขแล้วให้นักเรียน	- นักเรียนรับบทวิจารณ์ของตนเอง คืนจากครู		- การสังเกต พฤติกรรม
9	2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรม ภาครเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนา สร้างสรรค์ (Crate)	15 นาที	13. นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านบทวิจารณ์ของเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ 13. ครูคัดเลือกนักเรียน 3 - 5 คน เพื่อนำเสนอบทวิจารณ์ของตนเองหน้าชั้นเรียน จากนั้นเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ	- นักเรียนจับคู่สลับกันอ่านบทวิจารณ์ของเพื่อนและให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ทั้งในด้านของแนวคิดและการใช้ภาษา - นักเรียนที่ครูเลือกออกมานำเสนอบทวิจารณ์ของตนเองหน้าชั้นเรียน นักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำ		- การสังเกต พฤติกรรม - การสังเกต พฤติกรรม - การสังเกต พฤติกรรม
				14. ครูสรุปปัญหาที่พบจากการตรวจบทวิจารณ์ พร้อมทั้งแนะนำ			- การสังเกต พฤติกรรม

ลำดับที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	เวลาที่ที่ใช้	แนวการจัดการเรียนรู้		สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล การเรียนรู้
				กิจกรรมครู	กิจกรรมนักเรียน		
10	2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P) 3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)	ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นปรับปรุงงานเขียน (Improve)	35 นาที	แนวทางที่นักเรียนควรนำไปปรับปรุงเพื่อให้ได้บทวิจารณ์ที่สมบูรณ์ 15. ครูอธิบายให้นักเรียนนำบทวิจารณ์วรรณกรรมที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขแล้วเผยแพร่บนแพลตฟอร์ม Medium เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลงานเขียนให้ดียิ่งขึ้น	กิจกรรมนักเรียน - นักเรียนฟังอย่างตั้งใจ เพื่อนำคำแนะนำจากครูไปใช้ในการปรับปรุงบทวิจารณ์ของตนเอง - นักเรียนนำบทวิจารณ์วรรณกรรมที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขแล้วเผยแพร่บนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium จากนั้นจึงเข้าไปอ่านบทวิจารณ์ของเพื่อนแต่ละคน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์และให้กำลังใจซึ่งกันและกัน	- แพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium	- การประเมินผลงานการเขียน บทวิจารณ์
11	1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ได้	ขั้นสรุป	5 นาที	16. ครูและนักเรียนสรุปบทเรียนเรื่องการเขียนบทวิจารณ์ร่วมกัน	- นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพื่อสรุปบทเรียน		- การสังเกตพฤติกรรม



9. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- 9.1 ใบกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์
- 9.2 แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์
- 9.3 เผยแพร่ผลงานการเขียนบทวิจารณ์บนแพลตฟอร์มเว็บไซต์ Medium

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ได้	ตรวจแบบทดสอบการเขียนบทวิจารณ์	แบบทดสอบการเขียนบทวิจารณ์	ได้ 5 คะแนนขึ้นไป จาก 10 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านทักษะ กระบวนการ (P) - นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้	ตรวจประเมินผลงานการเขียนบทวิจารณ์	แบบประเมินการเขียนบทวิจารณ์	ได้ 10 คะแนนขึ้นไป จาก 20 คะแนน ถือว่า ผ่าน
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ (A) - นักเรียนมีมารยาทในการเขียน	การสังเกตพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	แบบประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้	ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 ขึ้นไป จาก 3.00 ถือว่า ผ่าน

11. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....
.....

ความสำเร็จ

.....
.....
.....
.....

ปัญหาอุปสรรค

.....
.....
.....
.....

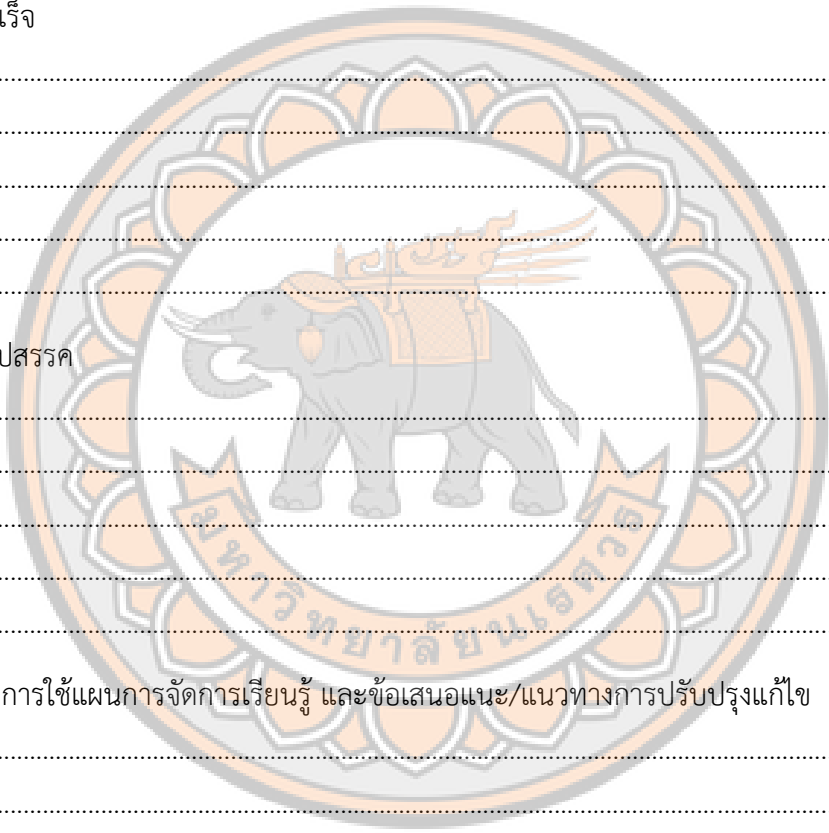
ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....



แบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำแบบทดสอบด้วย kahoot.it

1. ข้อใดเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการเขียนบทวิจารณ์

- ก. การสรุปเนื้อหาโดยย่อ
- ข. การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล
- ค. ความรู้สึกส่วนตัวของผู้เขียน
- ง. การให้คะแนนจากความรู้สึกของผู้เขียน

2. “วิจารณ์ญาณ” ในการเขียนบทวิจารณ์หมายถึงอะไร

- ก. การให้ข้อมูลเชิงสถิติ
- ข. การใช้ภาษาที่สวยงาม
- ค. การเล่าเรื่องราวส่วนตัว
- ง. การตัดสินคุณค่าอย่างมีเหตุผล

3. ข้อใดเป็นวิธีการนำเสนอข้อมูลที่ทำให้บทวิจารณ์น่าเชื่อถือมากที่สุด

- ก. ใช้ข้อมูลที่ไม่มีการอ้างอิง
- ข. ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ไม่ระบุชื่อ
- ค. ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลากหลายและน่าเชื่อถือ
- ง. ใช้ข้อมูลจากประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียนเท่านั้น

4. การวิเคราะห์ “แก่น” ของผลงานมีประโยชน์ต่อการเขียนบทวิจารณ์อย่างไร

- ก. ทำให้บทวิจารณ์มีความยาวมากขึ้น
- ข. ทำให้บทวิจารณ์มีองค์ประกอบครบถ้วน
- ค. ทำให้บทวิจารณ์มีความเป็นทางการมากขึ้น
- ง. ทำให้บทวิจารณ์มีประเด็นที่ชัดเจนและตรงประเด็น

5. ส่วนใดของบทวิจารณ์ภาพยนตร์ที่ควรนำเสนอภาพรวมของภาพยนตร์

- ก. บทนำ
- ข. เนื้อหา
- ค. บทสรุป
- ง. บรรณานุกรม

6. ข้อใดเป็นลักษณะของบทวิจารณ์ที่ดี

- ก. มีความยาวมาก
- ข. มีการใช้ภาษาที่สวยงาม
- ค. มีการให้คะแนนอย่างชัดเจน
- ง. มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

7. “อคติ” ในการเขียนบทวิจารณ์หมายถึงอะไร

- ก. การให้ข้อมูลเชิงสถิติ
- ข. การตัดสินผลงานโดยไม่เป็นกลาง
- ค. การเล่าเรื่องราวส่วนตัวลงไปในบทวิจารณ์
- ง. การใช้ภาษาที่ซับซ้อนและต้องใช้การตีความ

8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการอ่านบทวิจารณ์

- ก. ช่วยให้เข้าใจผลงานมากขึ้น
- ข. ช่วยให้เห็นมุมมองที่หลากหลาย
- ค. ช่วยให้ทราบข้อมูลเจ้าของผลงาน
- ง. ช่วยให้ตัดสินใจเลือกเสพผลงานได้

9. การวิเคราะห์ประเด็นทางสังคมที่นำเสนอในวรรณกรรมมีความสำคัญอย่างไร?

- ก. ทำให้เข้าใจภูมิหลังของผู้แต่ง
- ข. ทำให้เข้าใจการกระทำของตัวละคร
- ค. ทำให้เข้าใจฉากและบรรยากาศในเรื่อง
- ง. ทำให้เข้าใจบทบาทและอารมณ์ของตัวละคร

10. หากต้องการวิจารณ์วรรณกรรมที่มีเนื้อหาซับซ้อน ควรให้ความสำคัญกับประเด็นใดมากที่สุด

- ก. ความยาวของวรรณกรรม
- ข. ฉากและบรรยากาศในวรรณกรรม
- ค. ตัวละครหลักที่ปรากฏในวรรณกรรม
- ง. การตีความประเด็นที่ซ่อนอยู่ในภาพยนตร์

เฉลย

1. ข	2. ง	3. ค	4. ง	5. ก	6. ง	7. ข	8. ค	9. ข	10. ง
------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

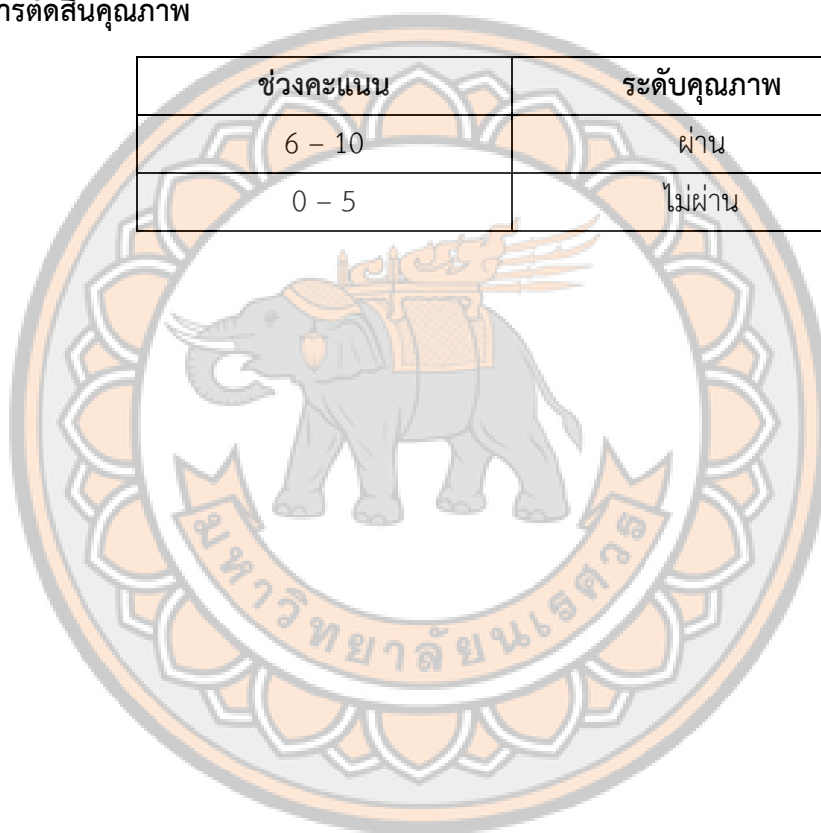
แบบประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์
ซึ่งมีข้อคำถามลักษณะเป็นปรนัย จำนวน 10 ข้อ คะแนนรวม 10 คะแนน

- นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน เต็มคำตอบผิดได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
6 - 10	ผ่าน
0 - 5	ไม่ผ่าน



แบบประเมินการเขียนบทวิจารณ์

คำชี้แจง : แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากการเขียนบทวิจารณ์ โดยพิจารณา
คะแนนจาก 5 ประเด็น ประเด็นละ 4 คะแนน รวม 20 คะแนน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
1. ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 1.1. เนื้อหา มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น 1.2. นำเสนอ มุมมอง แปลกใหม่ น่าสนใจ 1.3. นำเสนอ ได้ตรงประเด็น 1.4. เขียน ได้ถูกต้องตามรูปแบบ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
2. ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 2.1. ใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยค ได้ถูกต้อง 2.2. เลือกใช้คำ ได้เหมาะสมกับบริบท และผู้อ่าน 2.3. ใช้ภาษา สละสลวย สื่อความหมาย ได้ชัดเจน 2.4. เร้าอารมณ์ ความรู้สึก ให้ผู้อ่าน คล้อยตามได้	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
3. ด้านการลำดับความคิด พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 3.1. เนื้อหา มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่วกวน 3.2. ลำดับความคิด และเนื้อหา สอดคล้อง เชื่อมโยงกัน 3.3. แต่ละย่อหน้า มีใจความครบถ้วน ชัดเจน 3.4. ยกตัวอย่าง และให้เหตุผล ประกอบ ได้สมเหตุสมผล และน่าเชื่อถือ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
4. ด้านกลไกประกอบการเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 4.1 สะกดคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา 4.2 ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม 4.3 เว้นวรรคได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำแยกคำ 4.4 ตัวหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อยและอ่านง่าย	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย
5. ด้านคุณค่าในงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 5.1 สอดแทรกข้อคิด คติสอนใจได้อย่างลึกซึ้งและมีคุณค่า 5.2 นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ 5.3 สร้างแรงบันดาลใจและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ 5.4 ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และสร้างความสุขให้กับผู้อ่าน	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 – 20	ผ่าน
0 – 10	ไม่ผ่าน

แบบประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็นที่ประเมิน : นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยให้ผู้ประเมินทำการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละรายการ แล้วใส่คะแนนลงในช่อง

2. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

3 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนบ่อยครั้งมาก

2 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนค่อนข้างบ่อยครั้ง

1 = เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมชัดเจนน้อยมาก

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				รวม	ระดับคุณภาพ
		เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย	เขียนด้วยภาษาสุภาพ	ไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น	สะอาดเป็นระเบียบ		
	รวม						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินพฤติกรรมขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

ได้ค่าเฉลี่ย 2.50 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.00 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.00 - 2.49 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.99 หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

สรุปผลการจัดการเรียนรู้
แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ แผนที่ 4 เรื่อง การเขียนบทวิจารณ์

ผลการเรียนรู้ นักเรียนทั้งหมด.....คน มีผลการเรียนรู้เป็นดังนี้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ

1. นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการเขียนบทวิจารณ์ได้ (K)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านทักษะ กระบวนการ

2. นักเรียนเขียนบทวิจารณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้ได้ (P)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม

3. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน (A)
 จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....
 จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววาสิตา สีตา)

...../...../.....

แบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง แบบประเมินคะแนนนี้ใช้สำหรับประเมินคะแนนจากการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยพิจารณา
คะแนนจาก 5 ประเด็น ประเด็นละ 4 คะแนน รวม 20 คะแนน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
1. ด้านเนื้อหาและรูปแบบของงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 1.1. เนื้อหาที่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น 1.2. นำเสนอมุมมองแปลกใหม่น่าสนใจ 1.3. นำเสนอได้ตรงประเด็น 1.4. เขียนได้ถูกต้องตามรูปแบบ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
2. ด้านการใช้ภาษา พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 2.1. ใช้ถ้อยคำ สำนวน และประโยคได้ถูกต้อง 2.2. เลือกใช้คำได้เหมาะสมกับบริบทและผู้อ่าน 2.3. ใช้ภาษาสละสลวย สื่อความหมายได้ชัดเจน 2.4. เร้าอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้อ่านคล้อยตามได้	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย
3. ด้านการลำดับความคิด พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้ 3.1. เนื้อหาที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่วกวน 3.2. ลำดับความคิดและเนื้อหาสอดคล้องเชื่อมโยงกัน 3.3. แต่ละย่อหน้ามีใจความครบถ้วนชัดเจน 3.4. ยกตัวอย่างและให้เหตุผลประกอบได้สมเหตุสมผลและน่าเชื่อถือ	มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ	ไม่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวเลย

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)				
	4	3	2	1	0
<p>4. ด้านกลไกประกอบการเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้</p> <p>4.1 สะกดคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา</p> <p>4.2 ใช้เครื่องหมายวรรคตอนและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม</p> <p>4.3 เว้นวรรคได้ถูกต้อง ไม่เขียนฉีกคำแยกคำ</p> <p>4.4 ตัวหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อยและอ่านง่าย</p>	<p>มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย</p>
<p>5. ด้านคุณค่าในงานเขียน พิจารณาจากคุณสมบัติต่อไปนี้</p> <p>5.1 สอดแทรกข้อคิด คติสอนใจได้อย่างลึกซึ้งและมีคุณค่า</p> <p>5.2 นำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์</p> <p>5.3 สร้างแรงบันดาลใจและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้</p> <p>5.4 ให้ความเพลิดเพลิน จรรโลงใจ และสร้างความสุขให้กับผู้อ่าน</p>	<p>มีคุณสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 3 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 2 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>มีคุณสมบัติ 1 ข้อจากทั้งหมด 4 ข้อ</p>	<p>ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวเลย</p>

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์
โดยใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบและกลวิธี RAFT ร่วมกับเว็บล็อก
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจของนักเรียน โดยพิจารณา
ให้น้ำหนักดังนี้

- 5 คือ พึงพอใจในระดับมากที่สุด
4 คือ พึงพอใจในระดับมาก
3 คือ พึงพอใจในระดับปานกลาง
2 คือ พึงพอใจในระดับน้อย
1 คือ พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
1.1	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน					
1.2	กิจกรรมการเรียนรู้น่าสนใจ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
1.3	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ					
1.4	กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
1.5	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน					
1.6	กิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลาไม่มากหรือน้อยเกินไป					
1.7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเขียนและการเรียนภาษาไทย					
2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้						
2.1	บรรยากาศการเรียนรู้มีความท้าทาย กระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
2.2	บรรยากาศการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่					
2.3	บรรยากาศการเรียนรู้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					
3. ด้านสื่อการเรียนรู้						
3.1	สื่อการเรียนรู้น่าสนใจ ทันสมัย และแตกต่างไปจากการเรียนแบบปกติ					
3.2	สื่อการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์					
3.3	สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น					
4. ด้านผู้สอน						
4.1	ผู้สอนมีความรู้และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี					
4.2	ผู้สอนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4.3	ผู้สอนอธิบายเนื้อหาและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ชัดเจน					
4.4	ผู้สอนมีการเตรียมความพร้อม เตรียมการสอนและตรงต่อเวลา					
5. ด้านการวัดและประเมินผล						
5.1	วิธีการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย					
5.2	วิธีการวัดและประเมินผลมีความเป็นธรรมกับนักเรียนทุกคน					
5.3	นักเรียนสามารถตรวจสอบคะแนนของตนเองได้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....